Astha

Academy

Sector 22
Gandhinagar
Mo. 8980961441

મનોવિજ્ઞાન અને શિક્ષણના સિદ્ધાંતો

1. એક શિક્ષકનું સૌથી વધુ ઈચ્છનીય લક્ષણ કયું હોવું જોઈએ. – **ઉત્તમ વર્ગવ્યવહાર, વિષયવસ્તુ પર પ્રભુત્વ, વિચાર–અભિવ્યક્તિની સ્પષ્ટતા.**

2. બુનિયાદી શિક્ષણનો નૂતન અભિગમ કોણે આપ્યો હતો. – **ગાંધીજી**

3. વર્ગખંડમાં કઈ બાબત સૌથી વધુ અગત્યની છે. – **અસરકારક પ્રત્યાયન.**

4. NCFનો અમલ ક્યારે કરવામાં આવ્યો. – **2005**

5. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિમાં શિક્ષકની ભૂમિકા કેવી હોય છે. – **એક મિત્ર જેવી, એક માર્ગદર્શક જેવી, એક સહાયક જેવી.**

6. વિજ્ઞાન પ્રતિભા ખોજ પરીક્ષા કઈ સંસ્થા દ્વારા લેવામાં આવે છે. – **NCERT**

7. વિકલાંગ ધારો ભારતમાં ક્યારે અમલમાં આવ્યો. – **1995**

8. GCERTનું વડુ મથક ક્યાં આવેલું છે. – **ગાંધીનગર**

9. ગુજરાતમાં કેટલી DIET આવેલી છે. – **26**

10. Education શબ્દ કઈ ભાષામાંથી ઉતરી આવ્યો છે. – **લેટિન**

11. પ્રજ્ઞાઃ–પ્રવૃત્તિલક્ષી જ્ઞાન

12. માહિતી મેળવવાનો અધિકારઃ– (**RTI- 2005**)

13. શિક્ષણ મેળવવાનો અધિકારઃ– (**RTE- 2009**)

14. ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદઃ– GCERT

15. ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્ય પુસ્તક મંડળઃ–

16. ગુજરાત રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડઃ– SEB

17. ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ – ૧૯૪૭ઃ–

18. ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયમોઃ– ૧૯૪૯

19. ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ (નિયમન) અધિનિયમ – ૧૯૮૪ઃ–

20. નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર ટીચર એજ્યુકેશન એક્ટ – ૧૯૯૩ઃ– (**NCTE**) ....

21. કયા પંચે આપણને મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ આપી છે. – **કોઠારી પંચ**

22. 'શાળા અને ઘર વચ્ચે કોઈ તફાવત ના હોવો જોઈએ' એવો વિચાર કોણે આપ્યો. – **રૂસો**

23. ચુનો દ્વારા બાળકો માટેનું જાહેરનામું ક્યારે બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું. – **1959**

24. 'ચાઈલ્ડ બિહેવીયર એન્ડ ડેવલપમેન્ટ' પુસ્તક કોણે લખ્યું હતું. – **કુપ્પુસ્વામી**

25. પત્રક-B એટલે કયુ પત્રક. – **વ્યક્તિત્વ વિકાસ પત્રક**

26. એસ.ટી.પી.ની તાલીમ આપનારને શું કહે છે. – **બાળમિત્ર**

27. SMCમાં કેટલા સભ્યો વિદ્યાર્થીના વાલીઓ હોય છે. – **9**

28. રિસોર્સરૂમ પર કયો દસ્તાવેજ નિભાવવાનો હોય છે. – **મિનિટબુક.**

29. પ્રાર્થનાસભામાં નીચેનામાંથી કઈ બાબત સમાવિષ્ટ છે. – **આજનું ગુલાબ.**

30. ADEPSTSમાં શિક્ષણ કાર્યક્રમ એ કયા કાર્યક્રમ પછીનો કાર્યક્રમ છે. – **પરફોર્મન્સ.**

31. રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમ પરિચર્યાઃ– (**NCF - ૨૦૦૫**)

32. નેશનલ કાઉન્સિલ ઓફ એજ્યુકેશન રીસર્ચ એન્ડ ટ્રેનિંગઃ– (**NCERT**)

33. કેન્દ્રીય માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડઃ– (CBSE)

34. સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનઃ– (CCE)

35. સ્કૂલ મેનેજમેન્ટ કમિટી અને આનુષંગિક તમામ બાબતોઃ– (SMC)

36. ઈન્ડિયન ઈસ્ટિટ્યુટ ઓફ ટિચર એજ્યુકેશન :– (IITE)

37. કેન્દ્રીય સલાહકાર બોર્ડઃ– (CABE)

38. ચિલ્ડ્રન યુનિવર્સિટીઃ–

39. જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવનઃ– DIET

40. પ્રજ્ઞા એટલે શું ?

- પ્રવૃત્તિ દ્વારા શિક્ષણ.
- તમામ આવશ્યકતાને ઉપકારક બને તેવો અભિગમ.

41. એડપ્ટસમાં કુલ કેટલા પરિમાણો હોય છે. – **ચાર**

42. નિરંતર શિક્ષણ કાર્યક્રમ એ કયા કાર્યક્રમ પછીનો કાર્યક્રમ છે. – **સાક્ષરતા.**

43. શિક્ષણનીતિ તેમજ નવા પ્રવાહના કાર્યનું ઘડતર કરવાનું કાર્ય કોણ કરે છે. – **શિક્ષણ વિભાગ.**

44. વર્તમાન સમયમાં 'જીવન કૌશલ્ય' આધારિત શિક્ષણ પદ્ધતિના હિમાયતી કોણ છે. – **ડો.સ્વરૂપ સંપટ.**

45. શાળા સમય દરમિયાન શાળામાં ન આવી શકતા બાળકો માટેની શિક્ષણ વ્યવસ્થા એટલે... – **વૈકલ્પિક શાળા.**

46. શિક્ષણના ક્રિયાત્મક ઉદ્દેશને પૂર્ણ કરવા માટે પાઠ્યપુસ્તકમાં કોની પર વધારે મહત્ત્વ આપવું જોઈએ. – **ક્રિયા અને પ્રયોગ.**

47.વિદ્યાર્થીના સર્વાંગી વિકાસ માટે શું જરૂરી છે. – **સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ, રમત–ગમતની પ્રવૃત્તિઓ, ઉચ્ચકક્ષાનો અભ્યાસક્રમ.**

48.પ્રાથમિક કક્ષાના શિક્ષકે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ ટાળવો જોઈએ. – **પ્રવચન.**

49."સમૂહ રમતો ભારતીય બાળકોમાં વિશેષ લોકપ્રિય છે." આ વિધાન કોનું છે. – **શ્રીમતી ધન મિસ્ત્રી.**

50.GCERT **કાર્યાલય – ગાંધીનગર.**

51.NCERT **કાર્યાલય – દિલ્હી.**

52.KGBV - **કન્યાઓ માટેની શાળા.**

53.BISAG – **અમદાવાદ ખાતેનો સ્ટુડિયો.**

54.GCERT દ્વારા પ્રકાશિત થતું મેગેઝીન 'જીવનશિક્ષણ' નું મૂળ નામ કયું હતું. – **શાળાપત્ર.**

55.MHRDનું વડુ મથક ક્યા આવેલું છે. – **દિલ્હી.**

56.નેશનલ સોસાયટી ફોર ધી સ્ટડી ઓફ એજ્યુકેશન ક્યારે અમલમાં આવ્યું. – **1946.**

57. 'ધી મુંબઈ પ્રાથમિક શિક્ષણ ધારો' ક્યારે અમલમાં આવ્યો હતો. – **1947.**

58.રાજ્ય કક્ષાએ પ્રાથમિક શિક્ષણવિભાગના વડાને શું કહે છે. – **પ્રાથમિક શિક્ષણ–નિયામક.**

59.શિક્ષણ બંધારણની કઈ યાદીમાં મૂકવામાં આવ્યું છે. – **સંયુક્ત યાદી.**

60.રાજ્યની શિક્ષણનીતિનું કેન્દ્ર કોણ છે.– **શિક્ષણ મંત્રી.**

61.પ્રજ્ઞા અભિગમ ગુજરાતમાં કયા ધોરણ સુધી ચાલે છે?

- ધોઃ– ૧ થી ૫ સુધી.

62. પ્રજ્ઞા અભિગમની શરૂઆત કયારથી થઈ?

- જૂન – ૨૦૧૦.

63. પ્રજ્ઞા અભિગમમાં કયાં ધોરણમાં હોમવર્ક આપવામાં આવે છે?

- ધો – ૩ અને ૪ માં, ગુજરાતી, પર્યાવરણ, ગણિતમાં.

64. પ્રજ્ઞા અભિગમમાં બાળક કેટલુ શીખ્યો તેની નોંધ કયાં રાખવાની હોય છે?

- પ્રગતિ માપન.

65. ધો– ૧ થી ૪ માં સપ્તરંગી વિષય અંતર્ગત બાળકના સર્વાંગી વિકાસ માટે કેટલી પ્રવૃતિઓ યોજવામાં આવે છે?

- ૩૫૦ પ્રવૃતિ.

66. પ્રજ્ઞા અભિગમમાં બાળકની ક્ષમતા અનુસાર કેટલા ગૃપ (જુથ) બનાવવાના હોય છે?

- ૭ જુથ–
  (૧) શિક્ષક સમર્થન જુથ.
  (૨)આંશિક શિક્ષક સમર્થન જુથ.
  (૩)સાથી સહાયક જૂથ (પિયર ગૃપ લર્નિંગ).
  (૪)આંશિક સાથી સહાયક જુથ.
  (૫)સ્વ અધ્યયન જુથ.
  (૬)મૂલ્યાંકન જુથ.

67. પ્રજ્ઞા વર્ગખંડમાં સાહિત્ય વધુમાં વધુ કેટલી ઉંચાઈ પર લગાવવામાં આવે છે?

- ૩.૫ ફુટ સુધી.

68. પ્રજ્ઞા અભિગમમાં વિવિધ માઈલ સ્ટોન ભેગા થઈ શું બને છે?

- લેડર.

69. પ્રજ્ઞા અભિગમમાં ઘોડાને બીજુ શું કહેવાય છે?

- લેડર.

70. પ્રજ્ઞા અભિગમ માટે કયું ગીત છે?

- બનીએ પ્રજ્ઞાવાન, આપણે બનીએ પ્રજ્ઞાવાન.

71. પ્રજ્ઞા અભિયાન માટેનું ગીત કોણે લખ્યુ છે?

- પ્રકાશ પરમાર.

72. પ્રજ્ઞા અભિગમમાં ગુજરાતી વિષય માટે કયો રંગ હોય છે?

- પીળો.

73. પ્રજ્ઞા અભિગમમાં પર્યાવરણ વિષય માટે કયો રંગ હોય છે?

- લીલો.

74. પ્રજ્ઞા અભિગમમાં ગણિત વિષય માટે કયો રંગ હોય છે?

- વાદળી (ભૂરો).

75. પ્રજ્ઞા અભિગમમાં હિન્દી વિષય માટે કયો રંગ હોય છે?

–ગુલાબી

76. પ્રજ્ઞા અભિગમમાં અંગ્રેજી વિષય માટે કયો રંગ હોય છે?

- કેસરી.

77. પ્રજ્ઞા અભિગમ અંતર્ગત એક યુનિટ દીઠ ધો – ૧ થી ૪ ની સપ્તરંગી પ્રવૃતિ માટે કેટલા રૂપિયાની ગ્રાન્ટ ફાળવવામાં આવે છે?

- રૂ. ૮૦૦૦.

78.'જ્ઞાનશક્તિ' નામનું સામયિક કઈ સંસ્થા દ્વારા પ્રગટ કરાય છે. – SSA. (**સર્વ શિક્ષા અભિયાન**)

79.શિક્ષણમંત્રીને માર્ગદર્શન આપવા અને મદદરૂપ થવા કઈ સંસ્થા કાર્યરત છે. – **રાજ્ય શિક્ષણ સલાહકાર પરિષદ.**

80.ખુલ્લી શાળાનો વિચાર કયા મુખ્યમંત્રીના સમયમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો. – **સ્વ. ચીમનભાઈ પટેલ.**

81.DIET સંસ્થા કયા ક્ષેત્રે કાર્ય કરે છે. –**જિલ્લા કક્ષાએ**

82.ડો.બાબાસાહેબ આંબેડકર યુનિવર્સિટીનું કાર્યાલય ક્યાં આવેલું છે. – **અમદાવાદ**.

83.નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિના પ્રેરણાસ્ત્રોત કોને ગણવામાં આવે છે. – **સ્વ. રાજીવ ગાંધી.**

84.'નેશનલ નોલેજ કમિશન'ની સ્થાપના કયા વર્ષે કરવામાં આવી હતી. – **2005.**

85.'શૈક્ષણિક બાળ ફિલ્મ મહોત્સવ'નું આયોજન કોણ કરે છે. – **NCERT**.

86.ગુજરાત સરકારે કયા વર્ષને કન્યા કેળવણી વર્ષ તરીકે ઉજવવાનું નક્કી કર્યું હતું. – **2001–2003.**

87.MLLનો અર્થ શું થાય છે. – (Minimum Level Of Learning) **ક્ષમતાલક્ષી પાઠ્યક્રમ.**

88.'ક્રિયા દ્વારા શિક્ષણ' નો ખ્યાલ કોણે આપ્યો હતો. – **જહોન ડ્યુઈ**.

89.NCERTના પ્રમુખ તરીકેની જવાબદારી કોણ સંભાળે છે. – **MHRDના પ્રધાન.**

90.NCERTની સ્થાપના કયા વર્ષે કરવામાં આવી હતી. – **1947.**

91.કઈ સંસ્થા રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ શૈક્ષણિક પ્રસાર માટે સર્વગ્રાહી સર્વેક્ષણ કરે છે. – **NUEPA**.

92.NCTE (National Council for Teacher Education)ની સ્થાપના કયા હેતુથી કરવામાં આવી હતી. – **શિક્ષક–પ્રશિક્ષણ માટે.**

93.શિક્ષણનો સામાન્ય ઉદ્દેશ કયો છે. – **વ્યક્તિત્વનો વિકાસ કરવો.**

94.વિદ્યાર્થી ખોટું બોલવાની આદત ધરાવતો હોય તો તમે કયું પગલું ભરશો. – **વિદ્યાર્થી સાચું બોલે તેવા પ્રયત્નો કરીશ.**

95.વિદ્યાર્થી દરરોજ શાળાએ આવે તે માટે શું કરશો. – **પ્રવૃત્તિ–લક્ષી શિક્ષણ આપીશ, નવીન શિક્ષણપ્રવિધિ પ્રયોજીશ, વિષયવસ્તુ પર પકડ મેળવીશ.**

96.'વીસમી સદીને બાળકોની સદી' કોણે કહી હતી. – **એડલર.**

97.વિદ્યાર્થીને શીખવામાં તકલીફ પડે છે તેના માટે કયું કારણ હોઈ શકે. – **ઘોંઘાટ, પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિ, આયોજનની ખામી.**

98.શિક્ષણ સચિવ સીધો કોને જવાબદાર હોય છે. – **શિક્ષણ પ્રધાનને.**

99.શિક્ષણ ખાતાના વડા તરીકે કોણ હોય છે. – **શિક્ષણ નિયામક.**

100. જિલ્લા કક્ષાએ પ્રાથમિક શિક્ષણનું માળખુ કેવું હોય છે. – **ત્રિસ્તરીય.**

101. RTIનું પૂરૂ નામ?

- Right To Information Act (માહિતી મેળવવાનો અધિકાર).

102. આ અભિગમ કયા રાજ્યને લાગુ પડતો નથી?

- જમ્મુ– કશ્મીર.

103. માહિતી મેળવવાનો અધિકાર – કાયદા પછી કયો કાયદો રદ્દ કરવામાં આવ્યો?

- માહિતી સ્વાતંત્ર્ય અધિનિયમ– ૨૦૦૨.

104. RTI નો મૂળભૂત હેતુ શું છે?

- જાહેર સત્તા મંડળના કામકાજમાં પારદર્શિતા લાવવી.

105. RTI અધિનિયમ હેઠળ માહિતી કંઈ ભાષામાં માંગી શકાય છે?

- અંગ્રજી, હિન્દી અને પ્રાદેશિક ભાષાઓમાં.

106. સામાન્ય રીતે માહિતી અધિકારીએ અરજી મળ્યાના કેટલા દિવસમાં માહિતી પૂરી પાડવી જોઈએ?

- ૩૦ દિવસમાં.

107. માગવામાં આવેલી માહિતી કોઈ વ્યકિતની જિંદગી અથવા સ્વતંત્રતા સાથે સંબંધિત હોય ત્યારે વિનંતી મળ્યાના કેટલા સમયમાં માહિતી પૂરી પાડવી જોઈએ?

- ૪૮ કલાકમાં .

108. ગુજરાતમાં માહિતી અધિકાર બાબતના નિયમો કયારથી અમલમાં આવ્યા?

- ૧૨/૧૦/૨૦૦૫.

109. માહિતી મેળવવા માગતી વ્યકિતએ કયા નમૂનામાં અરજી કરવાની થાય છે?

- નમૂનો – ક.

110. મુખ્ય માહિતી કમિશનરની મુદ્દત કેટલી હોય છે?

- હોદ્દો સંભાળે તે તારીખથી પાંચ (૫) વર્ષ અથવા ૬૫ (પાંસઠ) વર્ષની ઉંમર જે બે માંથી વહેલુ હોય તે.

111. કેન્દ્રીય માહિતી પંચનું મુખ્ય મથક કયાં આવેલું છે?

- દિલ્હી.

112. કેન્દ્રીય માહિતી પંચે અન્ય રાજ્યોમાં કચેરીઓ સ્થાપવા માટે કોની મંજુરી લેવી પડે છે?

- કેન્દ્ર સરકારની.

113. મુખ્ય માહિતી કમિશનરની નિમણૂક કોણ કરે છે?

- રાષ્ટ્રપતિ.

114. મુખ્ય માહિતી કમિશનરની નિમણૂક રાષ્ટ્રપતિ કોની સલાહથી કરે છે?

- પ્રધાનમંત્રીની અધ્યક્ષતા વાળી લોકસભાના વિરોધ પક્ષના નેતા અને પ્રધાનમંત્રી દ્વારા નિયુકત કેન્દ્રીય કેબિનેટ મંત્રીની બનેલી સમિતિની ભલામણ પરથી.

115. RTI કરવા છતા કેવી માહિતી મળી શકે નહી?

- ભારતનું સાર્વભૌમત્વ અને અખંડિતતા હણાય તેવી.
- રાષ્ટ્રની સલામતી જોખમાય તેવી માહિતી.
- વૈજ્ઞાનિક અથવા આર્થિક હિતો જોખમાય તેવી માહિતી.
- વિદેશી રાષ્ટ્ર સાથેના સંબંધોને પ્રતિકૂળ અસર થાય તેવી માહિતી.
- કોઈ ગુનાને પ્રોત્સાહન મળે તેવી માહિતી.
- કોઈ ન્યાયાલયે કે ટ્રિબ્યુનલે કોઈ માહિતી પ્રગટ કરવાની મનાઈ ફરમાવેલ હોય તેવી માહિતી.
- સંસદ કે રાજ્ય વિધાનમંડળનો વિશેષાધિકાર ભંગ થાય તેવી માહિતી.
- વિશાળ જાહેર હિતને નુકશાન થાય તેવી માહિતી.
- વિદેશી સરકાર પાસેથી વિશ્વાસમાં લઈને મેળવેલી માહિતી.
- કોઈ વ્યકિતની જિંદગી અથવા શારીરિક સલામતી જોખમાય તેવી માહિતી.
- કાયદાના અમલમાં અથવા બજવણીમાં અવરોધ ઉભો કરે તેવી માહિતી.

116. માહિતી પંચને કોઈપણ બાબતમાં તપાસ કરતી વખતે કઈ ન્યાયાલય દ્વારા નિહિત થયેલી સત્તા જેવી જ સત્તા મળે છે? - દિવાની અદાલત.

117. અરજી દીઠ કેટલા રૂપિયા ફિ નક્કી કરવામાં આવી છે? - ૨૦ રૂપિયા.

118. રાજ્યમાં માહિતી કમિશ્નરની નિમણૂક કોણ કરે છે?

- રાજ્યપાલ.

119. મુખ્ય માહિતી કમિશ્નરના પગાર કોના જેવા હોય છે?

- મુખ્ય ચૂંટણી કમિશ્નર જેવો જ.

120. તાજેતરમાં માહિતી કમિશ્નર ગુજરાત રાજ્ય?

- શ્રી વી.એસ.ગઢવી.

121. RTI માં ફિ કેવી રીતે ચૂકવી શકાય?

- રોકડ.
- ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ.
- પોસ્ટલ ઓર્ડર.
- નોન જ્યુડિશિયલ સ્ટેમ્પ

122. જિલ્લા સ્તરે પ્રાથમિક શિક્ષણના વિકાસ માટે જવાબદાર વ્યકિત કોણ ગણાય છે. – D.D.O.

123. તાલુકા સ્તરે પ્રાથમિક શિક્ષણ વહીવટ માટે કોણ જવાબદાર ગણાય છે. – **જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી.**

124. મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનમાં શિક્ષણ માટે જવાબદાર વ્યકિત તરીકે કોણ ગણાય છે. – **મ્યુનિસિપલ કમિશ્નર.**

125. નગરપાલિકા/મહાનગરપાલિકામાં નીતિ વિષયક નિર્ણયો માટે કેટલા સભ્યો નિમાયા છે. – 11.

126. જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીનું ટૂંકુ નામ શું છે. – D.P.E.O.

127. ગ્રામ્ય શિક્ષણ સમિતિમાં કેટલા સભ્યો હોય છે. – **9.**

128. નિદાન કસોટીથી શું જાણી શકાય. – **વિદ્યાર્થીની નબળાઈ.**

129. RTE - ૨૦૦૯ ગુજરાતમાં કયારથી અમલમાં આવ્યો છે?

- ૧ એપ્રિલ ૨૦૧૦.

130. RTE - ૨૦૦૯ મૂજબ કેટલા વર્ષની વય સુધી બાળકોને મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ મેળવવાનો હક પ્રાપ્ત થાય છે?

- ૬ થી ૧૪ વર્ષ.

131. RTE - ૨૦૦૯ કેટલા વિસ્તારમાં લાગુ પડે છે?

- જમ્મુ– કશ્મીર સિવાય સમગ્ર ભારતમાં.

132. RTE - ૨૦૦૯ માં કુલ કેટલી કલમો છે?

- ૩૮ કલમો.

133. RTE-૨૦૦૯ એ...
- રાજ્યનીતિનો માર્ગદર્શક સિદ્ધાંત છે.

134. RTE-૨૦૦૯ સંસદમાં ક્યારે પસાર થઈ કાયદો બન્યો?
- ૨૬મી ઓગષ્ટ, ૨૦૦૯.

135. RTE-૨૦૦૯ ભારતમાં ક્યારથી લાગુ થયો?
- ૨૭મી ઓગષ્ટ, ૨૦૦૯.

136. RTE- ૨૦૦૯માં કેટલા પ્રકરણ આપવામાં આવ્યા છે?
- ૭ (સાત) પ્રકરણ.

137. સંબંધિત સરકાર, સ્થાનિક સરકાર અને સ્થાનિક સત્તા મંડળ તેમજ માતા– પિતાની ફરજો RTE-૨૦૦૯ના ક્યા પ્રકરણમાં આપવામાં આવી છે?
- પ્રકરણ– ૩માં.

138. શાળા અને શિક્ષકોની જવાબદારી ક્યા પ્રકરણમાં દર્શાવી છે?
- પ્રકરણ– ૪માં.

139. પ્રવેશ માટે વધારાની ફી, કસોટી, તપાસ કે ઈન્ટરવ્યુ પર પ્રતિબંધ કઈ કલમમાં છે?
- કલમ – ૧૩.

140. RTE- ૨૦૦૯માં શાળા પ્રવેશ માટે ઉંમરની સાબિતી માટેની કઈ કલમ છે?
- કલમ – ૧૪.

141. RTE- ૨૦૦૯માં શાળા પ્રવેશની ના પાડી શકાશે નહિ તે માટે કઈ કલમ છે?
- કલમ – ૧૫.

142. RTE- ૨૦૦૯માં બાળકને નાપાસ કરવા કે શાળામાંથી કાઢી મૂકવા પર પ્રતિબંધ માટે કઈ કલમ છે ?
- કલમ – ૧૬.

143. RTE-૨૦૦૯ની કઈ કલમ બાળકોને શારીરિક કે માનસિક સજા કરવાની મનાઈ ફરમાવે છે?
- કલમ – ૧૭.

144. RTE-૨૦૦૯ની કઈ કલમ માન્યતા પ્રમાણપત્ર મેળવ્યા સિવાય કોઈ શાળા સ્થાપવી નહી તેના માટે છે?
- કલમ – ૧૮.

145. RTE- ૨૦૦૯ની કઈ કલમ અનુસાર શાળાએ પાળવાના નિયમો અને ધોરણો આપ્યા છે?
- કલમ – ૧૯.

146. RTE- ૨૦૦૯ની કઈ કલમમાં શાળા સંચાલન સમિતિ (SMC)ની રચના અને કાર્યો આપ્યા છે?
- કલમ – ૨૧.

147. RTE- ૨૦૦૯ની કઈ કલમ અનુસાર શાળા વિકાસ યોજના આપવામાં આવી છે?
- કલમ – ૨૨.

148. RTE- ૨૦૦૯ની કઈ કલમ શિક્ષકોની લાયકાત અને નિમણૂક માટેની નોકરીની શરતોની છે?
- કલમ – ૨૩.

149. RTE- ૨૦૦૯ની કઈ કલમમાં શિક્ષકોની ફરજો અને ફરિયાદોનું નિવારણ આપવામાં આવ્યુ છે?
- કલમ – ૨૪.

150. RTE- ૨૦૦૯ની કઈ કલમમાં વિદ્યાર્થી – શિક્ષકનો ગુણોત્તર આપવામાં આવ્યો છે?
- કલમ – ૨૫.

151. RTE- ૨૦૦૯ની કઈ કલમમાં શિક્ષકોની ખાલી જગ્યાઓ આપવામાં આવી છે?
- કલમ – ૨૬.

152. RTE- ૨૦૦૯ની કઈ કલમમાં શિક્ષકોને બિન શૈક્ષણિક હેતુ માટે મુકવા પર પ્રતિબંધ છે?
- કલમ – ૨૭.

153. RTE- ૨૦૦૯ની કઈ કલમમાં શિક્ષકોને ટ્યુશન કરવા પર પ્રતિબંધ છે?
- કલમ – ૨૮.

154. RTE-૨૦૦૯નું પ્રકરણ– ૫ શું દર્શાવે છે?
- અભ્યાસક્રમ અને પાયાનું બુનિયાદી શિક્ષણ પૂરૂ કરવું.

155. બાળકના હકનું રક્ષણ ક્યા પ્રકરણમાં આપવામાં આવ્યુ છે?
- પ્રકરણ – ૬.

156. RTE- ૨૦૦૯ જમ્મુ– કશ્મીર સિવાય ભારતના તમામ રાજ્યોને લાગુ પડશે એવું કઈ કલમમાં કહેવામાં આવ્યુ છે?
- કલમ – ૧(૨).

157. RTE- ૨૦૦૯ની કઈ કલમમાં બાળક એટલે ૬ થી ૧૪ વર્ષનો છોકરો અથવા છોકરી એવુ કહ્યું છે?
- કલમ – ૨(ગ).

158. માતા– પિતા એટલે બાળકના કુદરતી અથવા ઓરમાન અથવા દત્તક લેનાર માતા– પિતા, બાબત કઈ કલમમાં છે?

- કલમ – ૨(ડ).

159. બાળક પાસેથી વધારાની ફી પોંટે વસુલ કરેલ નાણાના કેટલા ઘણા રકમની દંડની જોગવાઈ છે?

- વસુલ કરેલ વધારાની રકમની દસ ઘણી રકમ.

160. બાળકને પ્રથમ કસોટીમાંથી અથવા નપાસમાંથી પસાર થવા દબાણ કરવા વાળી શાળાને પ્રથમ વખતે અને પછી દરેક ઉલ્લંઘને કેટલા દંડની જોગવાઈ છે?

- પ્રથમ ઉલ્લંઘને ૨૫૦૦૦/– રૂ. અને પછી દરેક ઉલ્લંઘને ૫૦૦૦૦/– રૂ. દંડની જોગવાઈ છે.

161. જન્મ– મરણ અને લગ્ન નોંધણી અધિનિયમ કયારથી અમલમાં આવેલ છે?

- ઈ.સ. ૧૮૮૬.

162. માન્યતા પ્રાપ્ત કર્યા વિના શાળા સ્થાપે અથવા ચલાવે અથવા માન્યતા પાછી ખેંચાયા પછી પણ શાળા ચાલુ રાખે તો RTE મુજબ કેટલા દંડની જોગવાઈ છે?

- ૧૦૦૦૦૦ (એક લાખ) સુધીનો દંડ થઈ શકે છે.
- ઉલ્લંઘન ચાલુ રાખવાની બાબતમાં જેટલા દિવસ ઉલ્લંઘન ચાલુ રહે તે દરમિયાન દરેક દિવસ માટે રૂપિયા ૧૦૦૦૦ (દશ હજાર)નો દંડ.

163. RTE- ૨૦૦૯ મૂજબ ધો– ૧ થી ૫ માં વર્ષ કેટલા દિવસ શૈક્ષણિક કાર્ય કરવું ફરજિયાત છે?

- ૨૦૦ દિવસ.

164. RTE- ૨૦૦૯ મૂજબ ધો– ૬ થી ૮ માં વર્ષ કેટલા દિવસ શૈક્ષણિક કાર્ય કરવું ફરજિયાત છે?

- ૨૨૦ દિવસ.

165. RTE- ૨૦૦૯ મૂજબ ધો– ૧ થી ૫ માં રોજ કેટલા કલાક શૈક્ષણિક કાર્ય કરવું ફરજિયાત છે?

- ૪ કલાક.

166. RTE- ૨૦૦૯ મૂજબ ધો– ૬ થી ૮ માં રોજ કેટલા કલાક શૈક્ષણિક કાર્ય કરવું ફરજિયાત છે?

- ૫ કલાક.

167. નબળા વર્ગનું બાળક એટલે શું?

- સરકાર દ્વારા નક્કી કરાયેલ લઘુત્તમ મર્યાદાથી ઓછી આવક ધરાવતાં વાલીનું બાળક.

168. વંચિત જૂથનું બાળક એટલે?

- યોગ્ય સરકારે નિશ્ચિત કરેલા સામાજિક– શૈક્ષણિક રીતે પછાત, અન.જાતિ, અનુ. જનજાતિનું બાળક.

169. ધો– ૧ થી ૫ માટે શૈક્ષણિક વર્ષ દીઠ શિક્ષણના કેટલા કલાકો નક્કી કરવામાં આવ્યા છે?

- ૮૦૦ કલાક.

170. ધો– ૬ થી ૮ માટે શૈક્ષણિક વર્ષ દીઠ શિક્ષણના કેટલા કલાકો નક્કી કરવામાં આવયા છે?

- ૧૦૦૦ કલાક.

171. ધો– ૧ થી ૫ માટે બાળક દીઠ શિક્ષકોની સંખ્યા જણાવો.

બાળકોની સંખ્યા	શિક્ષકોની સંખ્યા
૧ થી ૬૦ સુધી	૧
૬૧ થી ૯૦ સુધી	૨
૯૧ થી ૧૨૦ સુધી	૩
૧૨૧ થી ૨૦૦ સુધી	૪
૨૦૦ બાળકોથી વધારે	૫

૫ + ૧ મુખ્ય શિક્ષક

172. ધો– ૧ થી ૫ માં શિક્ષક અને વિદ્યાર્થીનો રેશિયો શું છે?

- ૪૦(ચાલીસ) બાળક દીઠ (૧)એક શિક્ષક (૪૦:૧) (મુખ્ય શિક્ષક સિવાય).

173. ધો– ૬ થી ૮ માટે બાળક દીઠ શિક્ષકોની સંખ્યા જણાવો.

- વર્ગ દીઠ ઓછામાં ઓછો એક શિક્ષક.
- વિજ્ઞાન અને ગણિત – ૧ શિક્ષક
- સામાજિક વિજ્ઞાન – ૧ શિક્ષક
- ભાષાઓ – ૧ શિક્ષક

174. ધો– ૬ થી ૮ માં શિક્ષક અને વિદ્યાર્થીનો રેશિયો શું છે?

- ૩૫ (પાંત્રીસ) બાળક દીઠ ૧(એક) શિક્ષક (૩૫:૧)

175. ધો– ૬ થી ૮ માં જ્યાં ૧૦૦ થી વધારે બાળકોનો પ્રવેશ હોય ત્યાં શિક્ષકોની સ્થિતી?

- પૂર્ણકાલીન મુખ્ય શિક્ષક મુકવો.
- અંશકાલીન પ્રશિક્ષક.
- કલા શિક્ષક.
- આરોગ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ.
- કાર્ય શિક્ષક.

176. શિક્ષકે તૈયારી માટે આપવા પડે તે સહિતના શિક્ષક દીઠ અઠવાડિયાના કામના કલાકો કેટલા છે?

- ૪૫ કલાક.

177. બાળકો માટે ફરજિયાત અને મફત શિક્ષણનો કાયદો – ૨૦૦૯ને રાષ્ટ્રપતિએ કયારે સ્વીકૃતિ આપી?

- ૨૬ ઓગષ્ટ ૨૦૦૯.

178. RTE - ૨૦૦૯ પહેલા ગુજરાત રાજ્યમાં કયો કાયદો અમલમાં હતો?

- ફરજિયાત પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ – ૧૯૬૧.

179. શિક્ષકે કયા પ્રકારનું આયોજન કરવું જોઈએ. – **પાઠ આયોજન, માસિક આયોજન, દૈનિક આયોજન.**

180. શ્રેષ્ઠ શિક્ષક એ છે કે જે... – **વિદ્યાર્થીને નૈતિક મૂલ્યો શીખવે છે.**

181. વર્ગના કેટલાંક બાળકો ભણવામાં નબળાં છે; તો તમે શિક્ષક તરીકે કયાં પગલાં લેશો. – **અલગ ટુકડી પાડીને વધુ સમય ભણાવીશ.**

182. શિક્ષક–વિદ્યાર્થીના સંબંધો કેવા હોવા જોઈએ. – **આત્મીય–સભર, નૈતિકતાના ગુણવાળા, પરસ્પર મૈત્રીપૂર્ણ.**

183. હાલના પાઠ્યપુસ્તકો કોને અનુલક્ષીને તૈયાર કરવામાં આવે છે. – **વિદ્યાર્થીને.**

184. 1976 પહેલાં શિક્ષણની સંપૂર્ણ જવાબદારી કોની હતી. – **રાજ્ય સરકારની.**

185. V.E.C કોની સાથે સંકળાયેલી છે. – **ગ્રામ્ય.**

186. ગુજરાત સરકાર દ્વારા શાળા પ્રવેશોત્સવ કયા વર્ષથી અમલમાં આવ્યો. – **1998–99.**

187. કયા વર્ષને ગુજરાત સરકારે કન્યા કેળવણી વર્ષ તરીકે જાહેર કર્યું હતું. – **2001.**

188. વિદ્યાલક્ષ્મી બોન્ડ યોજના કયા વર્ષથી ગુજરાત રાજ્યમાં અમલમાં આવી. – **2002–03.**

189. રમેશ એ મહેશ કરતાં ઊંચો છે, મહેશ એ સુરેશ કરતાં ઊંચો છે; રમેશ એ સૌથી ઊંચો છે. આ વિધાન કયા પ્રકારનો તર્ક સૂચવે છે. – **સુરેખ તર્ક.**

190. શિક્ષક આયોજનનું શું મહત્ત્વ છે. – **વિદ્યાર્થીઓનું અધ્યયન વધે છે, આયોજન એ સર્જનાત્મક સમસ્યા ઉકેલ પ્રકિયા છે, અચોક્કસતાને ઘટાડે છે.**

191. નીચેના પૈકી કયુ વિધાન ક્ષમતાવાળા વિદ્યાર્થીઓના વર્ગ માટે સાચુ છે. – **અધ્યાપનની ઝડપ ઓછી હોય છે.**

192. સારો શિક્ષક સામાન્ય રીતે.... – **વિદ્યાર્થીને ભૂલો કરવા દે છે અને ભૂલો ઓછી કરવા સમજાવે છે.**

193. અનાત્મલક્ષી પ્રશ્નોનો મુખ્ય દોષ કયો છે. – **ભાવ રજૂઆતોની અસમર્થતા.**

194. શિક્ષકે આપેલ ઉદાહરણો પરથી બાળક નિરીક્ષણ, તુલના અને સામાન્યીકરણ કરે છે. આ પદ્ધતિને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે. – **નિગમન.**

195. વર્ગમાં શિક્ષકે પૂછેલા પ્રશ્નોનો હેતુ શો હોઈ શકે. – **વિદ્યાર્થીનું ધ્યાન કેન્દ્રીકરણ કરવું.**

196. સફળ શિક્ષકની ઓળખ કઈ છે. – **સારું ચારિત્ર્ય.**

197. શિક્ષણની સૌથી ઉત્તમ પદ્ધતિ કઈ છે. – **પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ**

198. મૂલ્યાંકન દ્વારા કઈ માહિતી પ્રાપ્ત થાય છે. – **શિક્ષક અને વિદ્યાર્થીના વ્યક્તિત્વના વિવિધ પાસાંઓનો ખ્યાલ આવે છે.**

199. અભિયોગ્યતા એ શું નથી. – **કૌશલ નૈપૂણ્ય.**

200. શાળામાંથી બાળકોને પ્રવાસે લઈ જવા જોઈએ કારણ કે..... – **પ્રત્યક્ષ દર્શન કરવાથી બાળક વધારે શીખે છે.**

201. વિદ્યાર્થીઓને વિજ્ઞાનનું શિક્ષણ કેવી રીતે આપવું જોઈએ. – **વિદ્યાર્થીઓ પાસે પ્રયોગ કરાવીને.**

202. સફળ શિક્ષણ પ્રક્રિયામાં કાર્યદક્ષ શિક્ષક એ કહેવાય કે જે .... – **વિદ્યાર્થીઓમાં વિષય પ્રત્યે અભિરૂચિ ઉત્પન્ન કરે.**

203. વિદ્યાર્થીની કોઈ વિષયમાં રહી ગયેલી કચાશ કઈ કસોટીથી જોઈ શકાય છે. – **નિદાન.**

204. સારા શિક્ષણ કાર્યની શ્રેષ્ઠ પ્રતિતી ક્યારે થાય. – **વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા અર્થસભર પ્રશ્નો પૂછાય ત્યારે.**

205. સુક્ષ્મ શિક્ષણ પ્રયુક્તિ શું છે. – **એક શિક્ષણ પદ્ધતિ છે.**

206. તમે વર્ગમાં ભણાવતા હોવ ત્યારે કોઈ વિદ્યાર્થી છેલ્લે બેસીને ચિત્ર દોરે છે તો તમે શું કરશો. – **તેને સમજાવીને માફ કરશો.**

207. વર્ગ કાર્ય કૌશલ્યોના મુખ્ય અંગો કયાં છે. – **વર્ગ વ્યવસ્થાપન, વર્ગ શિક્ષણકાર્ય, મૂલ્યાંકન.**

208. શિક્ષક વિદ્યાર્થીને 'મૂર્ખ' કહે તેને શું કહેવાય. – **નકારાત્મક શાબ્દિક સુદ્દઢક**.

209. વિદ્યાર્થીનું મૂલ્યાંકન કરવાનું શ્રેષ્ઠ ધોરણ કયું છે. – **વાર્ષિક પરીક્ષામાં મેળવેલ ગુણ, વિદ્યાર્થીનું વર્તન અને નિયમિતતા, અભ્યાસેત્તર પ્રવૃત્તિમાં સામેલગીરી.**

210. વિદ્યાર્થીની અધવચ્ચેથી અભ્યાસ છોડી દેવાની ઘટનાને શું કહે છે. – **અપવ્યય (Drop out).**

211. વિદ્યાર્થીની શૈક્ષણિક સિદ્ધિ પર શું અસર કરે છે. – **બુદ્ધિ, વલણ, રસ.**

212. તમારા વર્ગમાં વારંવાર વર્ગ વ્યવસ્થાના પ્રશ્નો ઉદ્ભવે છે, તો તમે શું કરશો. – **શિક્ષણ પદ્ધતિમાં પરિવર્તન.**

213. માહિતી અધિકાર 2005 અંતર્ગત માહિતી આપનાર અધિકારીની નિષ્ફળતા બદલ કેટલો દંડ થાય છે. – **250 થી 25,000**.

214. માહિતીના કારણે કોઈ વ્યક્તિના જીવન કે સ્વાતંત્ર્યને અસર થતી હોય તેવા સંજોગોમાં ફી ભર્યા બાદ કેટલા સમયમાં માહિતી પૂરી પડાય છે. – **48 કલાક**.

215. SMCમાં કુલ 12 સભ્યો પૈકી કેટલા સભ્યો વાલીમાંથી લેવાય છે. – **9.**

216. ધો.1થી 5માં દરરોજ ઓછામાં ઓછું કેટલા કલાક શિક્ષણ કાર્ય હોય છે. – **4 કલાક.**

217. જો વિદ્યાર્થીની શીખવાની ગતિ ધીમી હોય તો શિક્ષકે....... – **તેને વિશિષ્ટ શિક્ષણ પદ્ધતિથી શીખવવું જોઈએ.**

218. વર્ગમાં વિદ્યાર્થીઓ વર્ગપ્રતિનિધિનો વિરોધ કરે તો...... – **વર્ગ પ્રતિનિધિને વિદ્યાર્થીઓ સાથે કેમ વર્તવું તે શીખવવું જોઈએ**.

219. વિદ્યાર્થીઓને મૂકવાચન માટે કહેવું એટલે... – **મનમાં વાંચવું તે**.

220. વાચન શિક્ષણની પદ્ધતિઓ કઈ કઈ છે. – **અક્ષરબોધ પદ્ધતિ, ધ્વનિ ઉચ્ચારણ પદ્ધતિ, અનુકરણ પદ્ધતિ.**

221. સાહચર્ય શિક્ષણ પદ્ધતિ એટલે... – **સાર્થક ચિત્રોના આધારે નવાં ચિત્રો તૈયાર કરવાં તે.**

222. નીચેનામાંથી કયું આદર્શ વાચનનું લક્ષણ છે. – **શુદ્ધ ઉચ્ચાર, ભાવાનુકૂળ આરોહ–અવરોહ, સ્વરભાર અંગેનો વિવેક.**

223. ધોરણ 6થી 8માં દરરોજ ઓછામાં ઓછું કેટલા કલાક શિક્ષણ કાર્ય ચાલવું જોઈએ. – **5 કલાક.**

224. SMCની બેઠકમાં શિક્ષકોની હાજરી, અભ્યાસક્રમ વગેરે RTE 2009ની કઈ કલમ અંતર્ગત આવે છે. – **કલમ 24**.

225. RTE-2009 મુજબ ધોરણ 1 થી 5માં 91 થી 120 બાળકોએ કેટલા શિક્ષકોની જોગવાઈ છે. – **ચાર શિક્ષકો**.

226. RTE–2009 અંતર્ગત ધોરણ 6 થી 8માં પ્રત્યેક 35 બાળકદીઠ કેટલા શિક્ષક મળે. – **1.**

227. RTE-2009 અંતર્ગત એક અઠવાડિયાના ઓછામાં ઓછા શિક્ષક દીઠ કેટલા કામકાજના કલાક હોવા જોઈએ. – **35 કલાક**.

228. બાળકોને શારિરીક શિક્ષા અને માનસિક કનડગત સજાને પાત્ર છે; તે RTE-2009ની કઈ કલમ અંતર્ગત આવે છે. – **કલમ 3(2).**

229. અધવચ્ચેથી ભણવાનું છોડી દીધેલ બાળકને કયા ધોરણમાં પુન: પ્રવેશ આપવો પડે. – **ઉંમર મુજબ ધોરણમાં પ્રવેશ.**

230. અધવચ્ચેથી શાળા છોડી જનાર બાળકને શોધી ફરીથી શાળા પ્રવેશની જોગવાઈ RTE-2009ની કઈ કલમ અંતર્ગત આવે છે. – **કલમ 2(3).**

231. SMCનું કાર્ય નથી. – **શિક્ષકોનું હાજરીપત્રક તપાસવું.**

232. SMCનો અહેવાલ આચાર્ય દ્વારા ક્યારે રજૂ થાય છે. – **30 સપ્ટે અને 31 માર્ચ પછી**.

233. KGBVનું પુરૂ નામ આપો. – **કસ્તુરબા ગાંધી બાલીકા વિદ્યાલય.**

234. શૈક્ષણિક ટેક્નોલોજીનો સંબંધ શિક્ષણ તથા પ્રશિક્ષણ સાથે છે તેવું કોણે કહ્યું. – **આઈ. કે. ડેવિસ.**

235. શિક્ષક મોં ઉપર ઉપેક્ષાના ભાવ લાવે તે કયા પ્રકારનું સુદ્દઢક ગણાય. – **અશાબ્દિક નકારાત્મક.**

236. તરંગ ઉલ્લાસમય અભ્યાસક્રમમાં આર્થિક સહયોગ કોણ આપે છે. – **UNICEF**.

237. હરેશ રોજ શાળાએ મોડો આવે છે; તો શિક્ષક તરીકે તમે શું કરશો. – **મોડા આવવાનું કારણ જાણીશ.**

238. શીખવા માટે નીચેના પૈકી શું મહત્ત્વનું છે. – **ઉચ્ચ બુદ્ધિમત્તા.**

239. શિક્ષકે વિદ્યાર્થીનું મૂલ્યાંકન કેવી રીતે કરવું જોઈએ. – **સતત અને પોતાની જાતે કરવું જોઈએ.**

240. નીચેના પૈકી .... અસરકારક અધ્યયન માટે અત્યંત આવશ્યક છે. – **વિદ્યાર્થી અને શિક્ષક વચ્ચેનું પ્રત્યાયન.**

241. તે આદર્શ વિદ્યાર્થી છે કે જે,........ – **અભ્યાસમાં શિક્ષકને પ્રશ્નો પૂછે છે.**

242. ગુજરાત માધ્યમિક બોર્ડની રચના કયા અધિનયમ હેઠળ કરવામાં આવી છે?

- ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ અધિનિયમ – ૧૯૭૨ ની કલમ– ૩ હેઠળ.

243. ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની સ્થાપના ક્યારે થઈ?

- ઈ.સ. ૧૯૭૨.

244. ગુજરાત માધ્યમિક બોર્ડનું નવું નામ શું રાખવામાં આવ્યું?

- ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક બોર્ડ.

245. "ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક બોર્ડ" એવું નામ કયા સુધારા દ્વારા રાખવામાં આવ્યુ?

- ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ સુધારા અધિનિયમ – ૨૦૦૨.

246. પ્રાથમિક શાળાનું ઓછામાં ઓછુ અઠવાડિયાનું શૈક્ષણિક કાર્ય કેટલા કલાકનું હોવું જોઈએ?

- ૨૭ કલાક.

247. ગ્રાન્ટ– ઈન– એઈડ કોડની સૌ પ્રથમ શરૂઆત ક્યારે અને કઈ કાયદા સમિતિ દ્વારા થઈ?

- ઈ.સ. ૧૮૫૪, વુડનો ખરીતો.

248. Supervision as Human Relation નામનું પુસ્તક કોણે લખ્યુ છે?

- બર્કી જહોન.

249. મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ કયું સામયિક બહાર પાડે છે?

- માધ્યમિક શિક્ષણ અને પરિક્ષણ.

250. "પ્રતિભા શોધ પરીક્ષા" કયા ધોરણના વિદ્યાર્થી માટે છે?

- ધોરણ– ૮ અને ૯

251. ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ.બોર્ડની કચેરી કયા આવેલી છે?

- ગાંધીનગર, સેક્ટર ૧૦,

252. NCERTની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી. – **1–9–1961.**

253. NCERTના હાલના પ્રમુખ કોણ છે. – **સ્મૃતિ ઈરાની.**

254. NCERTનો એક વિભાગ છે. – **સંશોધન વિકાસ, શિક્ષક પ્રશિક્ષણ વિભાગ, પાઠ્યપુસ્તકોની રચના.**

255. દરેક રાજ્યમાં આવેલ શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ કયા નામે ઓળખાય છે. – SCERT.

256. NCTEની સ્થાપના કેન્દ્ર સરકારના કયા ધારા હેઠળ કરવામાં આવી. – **ધારા નં–73.**

257. NCTEનું કાર્યક્ષેત્ર કયું છે. – **ઔદ્યોગિક શિક્ષણ, પ્રૌઢ શિક્ષણ, પત્ર વ્યવહાર દ્વારા થતું શિક્ષણ.**

258. GCERTનું પૂરુ નામ શું છે. – **ગુજરાત કાઉન્સિલ ઓફ એજ્યુકેશન રિસર્ચ એન્ડ ટ્રેઈનીંગ.**

259. MHRD નીચે કઈ સંસ્થા આવે છે. – **GCERT, NCERT, BRC.**

260. GBTC, CPED, PTC, Pre PTCનો અભ્યાસક્રમ તૈયાર કરવામાં કઈ સંસ્થા મદદરૂપ થાય છે. – **GCERT.**

261. M.Ed કોલેજના અધ્યાપકોને કઈ શાખા દ્વારા તાલીમ આપવી જોઈએ. – **IASE.**

262. MHRDનું વડું મથક ક્યાં છે. – **દિલ્હી.**

263. વિદ્યાર્થીઓ ભાષા કોર્નર પ્રવૃત્તિથી................ – **ભાષા પર પ્રભુત્વ મેળવી શકે છે.**

264. શીખવતી વખતે તમને એવું જણાય કે તમે જે શીખવ્યું છે; તે સાચું નથી તો તમે......... – **વિદ્યાર્થીઓને જણાવશો કે તે ભૂલ હતી, હવે તે સુધારીએ.**

265. કોઈ વિદ્યાર્થી અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરી સામાજિક કાર્યકર બનવા ઈચ્છે; તો આપ શિક્ષક તરીકે શું કરી શકો. – **તેના રસના ક્ષેત્રમાં આગળ વધે તે માટે પ્રોત્સાહિત કહીશ.**

266. વિદ્યાર્થીઓ વર્ગની બહાર રહેવાનું પસંદ કરે છે; તો શિક્ષક તરીકે તમે શું પ્રયાસ કરશો. – **વર્ગની ભૌતિક પ્રતિકૂળતા તપાસીશ અને સુધારો કરાવીશ.**

267. રુસોએ કઈ શિક્ષણ પદ્ધતિ અપનાવી હતી. – **પ્રકૃતિવાદી.**

268. 'હું કદી શીખવતો નથી, હું એવા સંજોગો પેદા કરું છું; જેમાં વિદ્યાર્થીઓ શીખે.' આ વિધાન કોણે કર્યું હતું. – **આઈન્સ્ટાઈન.**

269. હાલમાં કઈ શિક્ષણ પદ્ધતિ વધુ અસરકારક છે. – **પ્રોજેક્ટ.**

270. પ્રશ્ન પૂછવાની સૌથી ઉત્તમ રીત કઈ ગણાય. – **સરળ અને યોગ્ય સ્વરભારથી પ્રશ્ન પૂછવા.**

271. 'પ્રશ્નએ સૌથી ઉત્તમ ઉત્તેજક છે અને તે શિક્ષકને તરત જ ઉપલબ્ધ થાય છે' – વિધાનના સર્જકનું નામ આપો. – **કેલ્વિન.**

272. શિક્ષકે કા.પા. કાર્ય ક્યારે કરવું જોઈએ. – **એકમના વિકાસની સાથે સાથે.**

273. SDPનું પુરૂ નામ જણાવો. – **સ્કુલ ડેવલોપમેન્ટ પ્લાન.**

274. ૧ મે ૧૯૬૦માં જ્યારે ગુજરાત રાજ્ય અલગ પડ્યું ત્યારે શિક્ષણ વિભાગ સાથે કયા કયા વિભાગ જોડાયેલા હતાં?

- સમાજ કલ્યાણ વિભાગ.
- મજૂર વિભાગ.
- નશાબંધી અને આબકારી વિભાગ.
- રોજગારી વિભાગ.

275. શિક્ષણ વિભાગ તરીકે સચિવાલયનો એક અલગ વિભાગ ક્યારથી અસ્તિત્વમાં આવ્યો?

- ઓગષ્ટ – ૧૯૭૬.

276. શિક્ષણ વિભાગ– ગુજરાત રાજ્યના હસ્તકમાં કયા– કયા વિભાગો કામ કરે છે?

- પ્રાથમિક શિક્ષણ.
- માધ્યમિક શિક્ષણ.
- નિરંતર અને સાક્ષરતા શિક્ષણ.
- ઉચ્ચ શિક્ષણ.
- ટેક્નિકલ શિક્ષણ.
- ફાર્મસી શિક્ષણ.

277. શિક્ષણ વિભાગના સચિવશ્રી(પ્રાથમિક)ની નીચે કોણ પ્રાથમિક શિક્ષણનું સંચાલન, નિરક્ષણ અને વહીવટ કરે છે?

- શિક્ષણ નિયામક (પ્રાથમિક).

278. પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકશ્રીની કચેરી કયા આવેલી છે?

- ગાંધીનગર.

279. હાલમાં આપણા પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામક કોણ છે?

- શ્રી એમ. આઈ. જોષી (ઈન ચાર્જ)

280. પૂર્વ પ્રાથમિક શિક્ષણ કઈ વયજુથના બાળકોને આપવામાં આવે છે?

- ૩ થી ૬ વર્ષ.

281. પૂર્વ પ્રાથમિક શિક્ષણની વ્યવસ્થા જાળવવાનું કામ કોણ કરે છે?

- પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામકની કચેરી.

282. રાજ્યની પ્રાથમિક શાળામાં ધો– ૮નો સમાવેશ કયા વર્ષથી કરવામાં આવ્યો?

- જૂન – ૨૦૧૦ થી.

283. શિક્ષણ ભિાગના કયા વર્ષના ઠરાવથી શૈક્ષણિક અને બિન શૈક્ષણિક કર્મચારીઓની ભરતી પ્રથમ પાંચ વર્ષ સુધી સહાયક તરીકે કરવામાં આવે છે?

- ૨/૭/૧૯૯૯ (શિક્ષણ સહાયક)માધ્યમિક.

284. મધ્યાહન ભોજન યોજનાનો પ્રારંભ કયારથી થયો?

- ઈ.સ. – ૧૯૮૪.

285. શાળાના તમામ કાર્ય દિવસોમાંથી કેટલા દિવસ મધ્યાહન ભોજન ચાલુ રાખવું ઉત્તમ ગણાય?

- ૨૨૦ દિવસ.

286. ગુજરાતમાં કયા મુખ્યમંત્રીના સમયમાં મધ્યાહન ભોજન યોજનાનો પ્રારંભ થયો?

- માધવસિંહ સોલંકી.

287. ભરતીના નિયમો મુજબ 18 વર્ષ કરતાં ઓછી 28 વર્ષથી વધુ ઉંમરનાની નિમણૂક નહીં થાય તે જોગવાઈ ગુજરાત મુલ્કી સેવા દ્વારા કઈ સાલમાં કરવામાં આવી. – **1967.**

288. તબીબી સર્ટીફિકેટ નિમણૂકની તારીખથી કેટલા માસમાં રજૂ કરવાનું હોય છે. – **6 માસ.**

289. તબીબી પ્રમાણપત્રની નોંધ કયા રજીસ્ટરમાં થાય છે. – **સેવાપોથી**

290. નિમણૂક સમયે જન્મ તારીખની નોંધ કયા રજીસ્ટરમાં થાય છે. – **નિયમ 40(2).**

291. નોટીસ દ્વારા હંગામી નોકરીની સમાપ્તિ કયા નિયમને આધીન હોય છે. – **નિયમ 35.**

292. કર્મચારી અન્યત્ર બારોબાર અન્ય નોકરી માટેની અરજી કરે તો કેટલા દિવસમાં પોતાના સંબંધિત ખાતાને જાણ કરવાની હોય છે. – **7 દિવસમાં.**

293. કર્મચારીનું રાજીનામું કઈ તારીખથી અમલી બની શકે. – **તેનો નિર્ણય સત્તા ધરાવતા અધિકારી કરશે.**

294. વર્ગ–1ના અધિકારીની બીજા સ્થળે બદલી કેટલા વર્ષ બાદ થઈ શકે. – **3 વર્ષ બાદ.**

295. વર્ગ–2ના અધિકારીના નોકરીના 5 વર્ષ પુરા કર્યા બાદ શું લાગુ પડે છે. – **તે જ સ્થળે ચાલુ રાખવા નહીં.**

296. અર્ધપગારી રજા કયા નિયમ અંતર્ગત મંજૂર કરાય છે. – **નિયમ 27.**

297. પિતૃત્વની રજા કઈ નિયમ અંતર્ગત મંજૂર કરાય છે. – **નિયમ 70.**

298. વિષયાભિમુખ કૌશલ્ય એટલે શું. – **એકમની પહેલા વિષય પ્રવેશ કરાવવો તે.**

299. શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને મૂંઝવણમાં મૂકે તેવા પ્રશ્નો પૂછે તેને શું કહેશું. – **સાતત્ય ભંગ.**

300. સિમ્યુલેશન પાઠનો સમયગાળો કેટલો હોય છે. – **15 થી 20 મીનીટ.**

301. માઈક્રોટીચિંગ પાઠના પ્રણેતા કોને ગણવામાં આવે છે. – **એલન ડ્વાઈટ.**

302. 'શિક્ષકે વિદ્યાર્થીને અપાર પ્રેમ આપવો જોઈએ' – વાક્યમાં શિક્ષકની કઈ પ્રતિબદ્ધતાના દર્શન થાય છે. – **વિદ્યાર્થીભાવ પ્રત્યેના.**

303. શાળાના સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમમાં કોણ કેન્દ્ર સ્થાને હોવું જોઈએ. – **વિદ્યાર્થી.**

304. એક શિક્ષક તરીકે વિદ્યાર્થીના વર્તનમાં પરિવર્તન આણવામાં અગત્યનું કયું પાસું ગણાય. – **વિદ્યાર્થી–વાલી સાથેનું સાહચર્ય.**

305. વિદ્યાર્થીના સુવાચ્ય અક્ષર બનાવવા શિક્ષકે શું કરવું જોઈએ. – **લેખન પદ્ધતિમાં સુધારો કરાવવો.**

306. વિદ્યાર્થીના બાલ્યકાળથી વર્તમાન સમય સુધીનો અભ્યાસ કરવાની પદ્ધતિ એટલે...... – **વ્યક્તિ નિદાન અભ્યાસ પદ્ધતિ, વ્યક્તિ અભ્યાસ પદ્ધતિ, વ્યક્તિ – ઈતિહાસ પદ્ધતિ.**

307. પ્રસુતિની રજા કયા નિયમ અંતર્ગત મંજુર કરાય છે. – **નિયમ 70.**

308. કર્મચારીની લેખિત વિનંતી સિવાય રજાનો પ્રકાર ફેરવવાની સત્તા કોના હાથમાં છે. – **ઉપરમાંથી એકેય નહીં**

309. કેટલા દિવસ કરતા વધુ ન હોય તેટલા સમય માટે રજા પર ગયેલા કર્મચારીની જગ્યાએ અન્ય કર્મચારી ઉપલબ્ધ કરવો. – **120 દિવસથી વધુ.**

310. વેકેશન અને પ્રાપ્ત રજા ભોગવવાનો સરવાળો કેટલા દિવસ કરતાં વધવો ના જોઈએ. – **120 દિવસ કરતાં.**

311. સંપૂર્ણ નોકરી દરમિયાન કેટલા દિવસની મર્યાદામાં બિન જમા રજા મળવા પાત્ર રહેશે. – **350 દિવસ.**

312. કર્મચારીને સમગ્ર નોકરી દરમિયાન કેટલા માસની મર્યાદામાં અસાધારણ રજા મજૂર કરાય છે. – **36 માસથી વધુ નહીં.**

313. રૂપાંતરીત રજા ઓછામાં ઓછી કેટલા દિવસની મર્યાદામાં મળી શક છે. – **7 દિવસ.**

314. પ્રસૂતિની રજા માટે નીચે પૈકી શું અલગ પડે છે. – **બેથી વધુ જીવિત બાળકો ન હોય, 1 વર્ષથી ઓછી નોકરી માટે બિનપગારી, કર્મચારીના ખાતામાં ઉધારવામાં આવતી નથી.**

315. 2 વર્ષ કરતાં વધુ નોકરી હોય તો પ્રસુતિની રજા વિશે શું સાચું છે. – **તે પૂરા પગારી મળે છે.**

316. પુરા પગારની 1 નોકરી કર્યા બાદ શિક્ષકને પિતૃત્વની કેટલી રજા મળવાપાત્ર છે. – **15 દિવસ.**

317. બેથી વધુ જીવીત બાળકો ન હોય તેવા સંજોગોમાં પ્રસુતિની કેટલા દિવસની રજા મળવાપાત્ર છે. – **180 દિવસ.**

318. પ્રાસંગિક રજા વિષે શું સાચુ છે. – **રજાનો માન્ય પ્રકાર નથી.**

319. નીચેનામાંથી પ્રયોગ પદ્ધતિનું પ્રથમ સોપાન કયું છે. – **સમસ્યા પસંદગી.**

320. વિદ્યાર્થીઓ વર્ગમાં ધ્યાન આપે તે માટે શું કરશો. – **વિદ્યાર્થીઓમાં જિજ્ઞાસાવૃત્તિ જગાડવી.**

321. શિક્ષક માટે તાલીમ શા માટે જરૂરી છે. – **શિક્ષકમાં વૈજ્ઞાનિક દષ્ટીકોણ વિકસે, શિક્ષક નવીન પ્રવિધીથી વાકેફ બને, શિક્ષક વર્ગવ્યવહારમાં કુશળ બને.**

322. પ્રાથમિક કક્ષાએ શિક્ષણ માટેની શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિ કઈ ગણી શકાય. – **ક્રિયા દ્વારા શિક્ષણ.**

323. તમારા મતે અભ્યાસક્રમ સંરચના કોનો મત સૌથી વધુ જરૂરી છે. – **વિષયશિક્ષકો.**

324. એકસાથે કેટલી વળતર રજા મુકી શકાય છે. – **એક જ.**

325. કુટુંબ કલ્યાણ ઓપરેશન માટે ખાસ રજા સ્ત્રી કર્મચારીને કેટલી મળવાપાત્ર છે. – **14 દિવસ.**

326. કુટુંબ કલ્યાણ ઓપરેશન માટે પુરુષ કર્મચારીને કેટલા દિવસની રજા મળી શકે છે. – **7 દિવસ.**

327. કેજ્યુઅલ રજા વિષે સાચું શું છે. – **સામાન્ય સંજોગોમાં અગાઉથી મંજુરી કરવી, આકસ્મિક**

સંજોગોમાં શાળા સમય પહેલા આચાર્યને રિપોર્ટ કરવો, દસ રજા તાલુકા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી મંજુર કરશે.

328. સતત સાત દિવસ કરતાં વધુ નહિ તેટલી મુખ્ય શિક્ષકોની રજા કોણ મંજુર કરી શકે. – **આચાર્ય, તાલુકા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી, તાલુકા કેળવણી નિરીક્ષક.**

329. સરકારી કર્મચારીને તહેવારની પેશગી કયા નિયમ મુજબ મળવાપાત્ર છે. – **નિયમ 124થી** 130.

330. RTE–2009 કયા રાજ્યમાં લાગુ પડતો નથી. – **જમ્મુ અને કાશ્મીર.**

331. RTE-2009 કઈ તારીખે અમલી બન્યું. – **1–4–2010.**

332. RTE-2009 મુજબ 'વંચિત જૂથનું બાળક એટલે' – **અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ, સામાજિક શૈક્ષણિત પછાત.**

333. RTE-2009 મુજબ 'બાળક' એટલે. – **14 થી 18 વર્ષનું.**

334. RTE-2009ના પેટાખંડ (1)માં નિયત (છ) શુ સૂચવે છે. – **પાયાનું બુનિયાદી શિક્ષણ.**

335. 2005 બાળકોના અધિકારના રક્ષણ માટેનો આયોગનું ગઠન કઈ કલમ હેઠળ આવે છે. – **કલમ 3.**

336. GCERTનું પૂરૂ નામ જણાવો?

- ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ (Gujarat Council Education Research And Training).

337. GCERT નું સુવાકય જણાવો?

- આ નો ભદ્રા ક્રતવો યન્તુ વિશ્વત:

338. GCERT એ...

- રાજ્યકક્ષાની મુખ્ય સંસ્થા છે.

339. ગુજરાતમાં સ્ટેટ ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ એજયુકેશન(SIE)ની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી?

- ઈ.સ. – ૧૯૬૨ માં.

340. ઈ.સ. – ૧૯૬૨માં સ્થપાયેલ સ્ટેટ ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ એજયુકેશન(SIE)ને ઈ.સ. અ ૧૯૮૮માં શિક્ષણ વિભાગના ઠરાવથી કયું નવુ નામ આપવામાં આવ્યુ છે?

- SCERT.

341. SCERTનું પૂરૂ નામ જણાવો?

- State Council of Education Research And Training.

342. SCERTને હવે કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે?

- ઈ.સ. – ૧૯૯૮ થી GCERT તરીકે.

343. GCERT નું સૌપ્રથમ વડુ મથક કયા હતું?

- અમદાવાદ.

344. કયા વર્ષે GCERT ને અમદાવાદથી ગાંધીનગર લાવવામાં આવ્યું?

- ઈ.સ.– ૧૯૯૭ .

345. કઈ તારીખથી GCERT, સેક્ટર– ૧૨, ગાંધીનગર ખાતે નવા બંધાયેલા બિલ્ડીંગમાં કાર્યાન્વિત થયેલ છે?

- ૨૧/૦૮/૨૦૦૫.

346. સેક્ટર– ૧૨, ગાંધીનગર ખાતે આવેલ GCERT ના બિલ્ડીંગનું નામ શું છે?

- વિદ્યાભવન.

347. GCERT એ..........કક્ષાની સંપૂર્ણ માળખાગત શૈક્ષણિક સંસ્થા છે?

- રાજ્ય.

348. GCERTના તાબા હેઠળ જિલ્લા કક્ષાએ કઈ સંસ્થા કાર્યરત હોય છે?

- DIET.

349. DIETનું પૂરૂ નામ જણાવો?

- District Institute of Education And Training.

350. ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસોધન અને તાલીમ પરિષદ (GCERT) દ્વારા કયુ સામાયિક પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે?

- જીવન શિક્ષણ.

351. GCERTને કઈ– કઈ સંસ્થાઓ નાણાકિય સહાય કરે છે?

- - MHRD.
- NCTE. - NCERT. - UNICEF. - Government Of GUJARAT. - UNESCO.

352. ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસોધન અને તાલીમ પરિષદ દ્વારા પ્રકાશિત થતુ "જીવન શિક્ષણ"નું મૂળ નામ શું હતું?

- શાખાપત્ર.

353. ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ દ્વારા પ્રકાશિત થતું "જીવન શિક્ષણ"નું વાર્ષિક લવાજમ કેટલા રૂપિયા છે?

- ૧૦૦ રૂ. અને પ્રાથમિક શાળા માટે મફત.

354. ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસોધન અને તાલીમ પરિષદની કઈ શાખા ધોરણ – ૧ થી ૮ સુધીના અભ્યાસક્રમ અને મૂલ્યાંકન સંબંધી કામગીરી સંભાળે છે?

- CQEP

355. હાલમાં GCERT ના નિયામક પદે કોણ છે?

- - ડૉ. ટી. એસ. જોષી (ઈન ચાર્જ)

356. GCERTની ગવર્નિંગ બોડીમાં અધ્યક્ષ પદે કોણ હોય છે?

- મુખ્યમંત્રીશ્રી.

357. GCERTની ગવર્નિંગ બોડીમાં નાયબ અધ્યક્ષ પદે કોણ હોય છે?

- શિક્ષણમંત્રીશ્રી.

358. GCERTની ગવર્નિંગ બોડી મુખ્યમંત્રી, શિક્ષણમંત્રી સહિત કુલ કેટલા સભ્યોની બનેલ હોય છે?

- ૨૦ (વીસ) સભ્યો.

359. રાજ્યમાં શિક્ષણને લગતી નીતિઓ, કાર્યક્રમો અને સંશોધનો લાગુ કરવા માટેની મુખ્ય સંસ્થા કઈ છે?

- GCERT.

360. બધી જ ટીચર એજ્યુકેશન સંસ્થાઓને (P.T.C, B.ed) માર્ગદર્શન, સહાય પૂરી પાડનારી સંસ્થા કઈ છે?

- GCERT.

361. GCERT કેટલી શાખામાં વહેંચાયેલી છે?

- ૮ (આઠ) શાખામાં.

362. DIET, CTE અને IASE જેવી સંસ્થાઓ ઉપર શૈક્ષણિક અને સંચાલકીય નિયંત્રણ રાખવાનું કામ કોણ કરે છે?

- GCERT.

363. SRG દ્વારા થતી પ્રવૃત્તિઓ જણાવો?

- - અભ્યાસક્રમની નવરચના.
- પાઠ્યપુસ્તકોનું નવનિર્માણ.
- પ્રાથમિક શાળાના શિક્ષકો માટે તાલીમ કાર્યક્રમો.
- SRG સભ્યોના આદાન– પ્રદાન સત્રો.

364. SRG માં કુલ કેટલા સભ્યો હોય છે?

- ૩૫૦.

365. GCERTને સહાયરૂપ થતી રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સંસ્થાઓ..?

- MHRD - નવી દિલ્લી
- NCERT - નવી દિલ્લી
- CCRT - નવી દિલ્લી
- RTE - ભોપાલ – CIEFL - હૈદરાબાદ

366. GCERT ને સહાયરૂપ થતી રાજ્ય કક્ષાની સંસ્થાઓ...

નિયામકશ્રી પ્રાથમિક શિક્ષણ – ગાંધીનગર
એસ.એસ.એ – ગાંધીનગર
યુનિસેફ – ગાંધીનગર
આઈ.આઈ.એમ – અમદાવાદ
એચ.એમ.પટેલ ઈન્સ્ટિટ્યુટ – વિદ્યાનગર
ઈ.સી.ડી., એલ.આર.સી. યુનિટ – વડોદરા
સી.ટી.ઈ. બી.એડ. કોલેજ
આઈ.એ.એસ.ઈ.એસ.
યુનિવર્સિટીઓ – ગુજરાત રાજ્ય
એમ.એસ. યુનિવર્સિટી – વડોદરા
એન.જી.ઓ. – ગુજરાત રાજ્ય

367. કેટલા ટકાથી ઓછી સાક્ષરતાવાળા વિસ્તારોમાં કન્યા કેળવણી સ્તર સુધરે તે માટે પ્રયત્નો થઈ રહ્યા છે. – **25 ટકાથી ઓછી.**

368. વૈકલ્પિક શિક્ષણ યોજના કયા વર્ષથી અમલમાં મુકવામાં આવી. – **ડિસે. 1998.**

369. ખેતરોમાં તંબુ શાળા એ કયા યોજનાનો ભાગ છે. – **વૈકલ્પિક શિક્ષણ.**

370. 1998–1999માં કયા ધોરણમાં શાળાઓને અપગ્રેડ કરવાની વિચારણા થઈ હતી. – **1 થી 4.**

371. અશાલેય શિક્ષણ કયા વર્ષથી ચલાવવામાં આવે છે. – **1979.**

372. નીચે પૈકી કોણ શિક્ષણ ખાતા નીચે આવતું નથી. – **નાયબ શિક્ષણ.**

373. 1997–98થી કઈ યોજનાનું શિક્ષણક્ષેત્રે અમલીકરણ થયું. – **ઓપરેશન બ્લેકબોર્ડ.**

374. વર્ગમાં છેલ્લે બેઠેલ વિદ્યાર્થી બોર્ડનું લખાણ =વાંચી શકતો નથી– શિક્ષક તરીકે તમે શું કરશો. **– વિદ્યાર્થીને આગળ બેસાડીશ.**

375. 'મનોવિજ્ઞાનનો સિદ્ધાંત' પુસ્તકના સર્જક કોણ છે. – **ટર્મન.**

376. શિક્ષકની બાબતમાં – **શિક્ષક હંમેશા શીખતો હોય છે, શિક્ષક જન્મજાત હોતા નથી, શિક્ષક આત્મીયતા કેળવે છે.**

377. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિમાં શિક્ષકની ભૂમિકા કઈ હોય છે. – **માર્ગદર્શકની.**

378. RTE અંતર્ગત શિક્ષક શું ન કરી શકે. – **ટ્યુશન ક્લાસ.**

379. અધ્યયનમાં કઠિન મુદ્દાઓને સરળ બનાવવા કઈ પદ્ધતિ અપનાવવી જોઈએ. – **નાટ્યીકરણની, પ્રવૃત્તિ શિક્ષણની, જૂથચર્ચાની.**

380. ક્રિયાત્મક સંશોધન એ... – **સમસ્યા ઉકેલ મેળવે છે.**

381. મનોવૈજ્ઞાનિક દૃષ્ટીએ અધ્યયન – અધ્યાપન પ્રક્રિયામાં કેન્દ્ર સ્થાને છે. – **અધ્યેતા.**

382. શિક્ષકે વિદ્યાર્થીને કઈ રીતે બોલાવવો જોઈએ. – **માન આપીને.**

383. શિક્ષકની સૌથી ઊંચી સફળતા કઈ છે. – **ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓ યાદ કરે.**

384. ગુજરાતમાં મધ્યાહન ભોજન યોજના કઈ તારીખથી અમલી બની. – **19 નવે. 1984.**

385. ક્ષમતાલક્ષી પાઠ્યપુસ્તકો કઈ સાલથી અમલી બન્યો. – **1995.**

386. વર્ગમાં અભ્યાસ કરતાં બાળકો શિક્ષણ પ્રક્રિયા દરમિયાન 80 ટકા વિદ્યાર્થીઓ ઓછામાં ઓછી કેટલી કાર્યક્ષમતા મેળવે તેવો અભિપ્રેત છે. – **75 ટકા.**

387. તરંગ ઉલ્લાસમય શિક્ષણ કયા ધોરણમાં લાગુ પાડવામાં આવ્યું હતું. – **1 અને 2.**

388. 'અમે સ્વીકારીએ છીએ કે શિક્ષણનું ધોરણ કથળ્યું છે... **આ ઉક્તિ કયા કમિશને આપી. – કોઠારી કમિશન.**

389. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ ક્યારે અમલમાં આવી. – **1986.**

390. ગુણાત્મક પ્રાથમિક શિક્ષણના સાર્વત્રીકરણમાં નીચે પૈકી કઈ સમસ્યા નડતરરૂપ છે. – **ભૌગોલિક પરિસ્થિતિ, આદિવાસી બોલી, અપવ્યય.**

391. આદર્શ શિક્ષક વિદ્યાર્થી પ્રમાણ કેટલું હોવું જોઈએ. – **1:40.**

392. શિક્ષણ સાર્વત્રીકરણ સમસ્યાઓના અવરોધ પરિબળોના ઉપાયો કયા છે. – **શિક્ષકોની ભરતી, શાળાનો અનુકુળ સમય, સાર્વત્રિક શાળા પ્રબંધ.**

393. TLM નું પુરૂ નામ. – **ટીચીંગ લર્નીંગ મટીરીયલ.**

394. DPEPનું પુરૂ નામ. – **ડીસ્ટ્રીક્ટ પ્રાયમરી એજ્યુકેશન પોગ્રામ.**

395. શિક્ષક વિદ્યાર્થીને એકમ સરખી રીતે શીખવી શકતો નથી કારણ કે... – **વિષયવસ્તુની અજ્ઞાનતા, આયોજન વગરનો તાસ, અભિવ્યક્તિ શૈલીની બિનાઅસરકારકતા.**

396. બુનિયાદી શિક્ષણ કઈ બાબત પર ભાર મૂકે છે. – **સાત વર્ષનું મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ, માતૃભાષા દ્વારા શિક્ષણ, ઉદ્યોગ દ્વારા શિક્ષણ.**

397. ગુજરાત રાજ્યમાં દ્રશ્યશ્રાવ્ય શિક્ષણ વાળા નિર્માણ માટેનો કાર્યક્રમ કોણે ચલાવ્યો. – GIET.

398. GIETનું પુરૂ નામ આપો. – **ગુજરાત શૈક્ષણિક ટેક્નોલોજી ભવન.**

399. SSAMનો ઉદ્દેશ્ય 2007 સુધીમાં પ્રાથમિક શિક્ષણનો શો હતો. – **બાળક પ્રાથમિક શિક્ષણમાં 5 વર્ષ પૂરા કરે.**

400. DIETનું પુરૂ નામ આપો. – **જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન.**

401. નીચે પૈકી કઈ શાખા DIETની નથી. – P&G.

402. W.E નો અર્થ. – **કાર્યાનુભવ.**

403. C.R.Cનું પુરૂ નામ આપો. – **જૂથ સંશોધન કેન્દ્ર.**

404. અપવ્યયનું કારણ કયું નથી. – **ભય.**

405. MTAનું પુરૂ નામ આપો. – **માતૃ શિક્ષણ મંડળ.**

406. ગુ.રા.શા.પા.પુ.મંડળની સ્થાપના ક્યારે થઈ?

- ૨૧/૧૦/૧૯૬૯.

407. ગુ.રા.શા.પા.પુ.મંડળ કયા એક્ટ હેઠળ સ્થાપવામાં આવ્યું છે?

- સોસાયટી રજિસ્ટ્રેશન એક્ટ– ૧૮૬૦.

408. ધો. – ૧ થી ૧૨ ના પાઠ્ય પુસ્તકો બહાર પાડવાનું કામ કોણ કરે છે?

- ગુ.રા.શા.પા.પુ.મંડળ.

409. ગુ.રા.શા.પા.પુ.મંડળ કેટલી ભાષામાં પાઠ્ય પુસ્તકો બહાર પાડે છે?

- ૮ (આઠ) ભાષામાં.

410. ગુ.રા.શા.પા.પુ.મંડળ કઈ– કઈ ભાષામાં પુસ્તકો પ્રકાશિત કરે છે?

- ગુજરાતી, હિન્દી, અંગ્રેજી, સંસ્કૃત, મરાઠી, ઉર્દૂ, સિન્ધી, તમીલ.

411. ગુ.રા.શા.પા.પુ.મંડળનું સામયિક કયું છે?

- બાલસૃષ્ટિ.

412. ગુ.રા.શા.પા.પુ.મંડળનું મુખ્ય મથક કયા આવેલું છે?

- સેક્ટર – ૧૦/A, વિદ્યાયન, ગાંધીનગર.

413. ગુ.રા.શા.પા.પુ.મંડળનું આદર્શ વાકય કયું છે?

- તમસો મા જ્યોતિર્ગમય

414. ગુ.રા.શા.પા.પુ.મંડળ કયા– કયા પુસ્તકોનું પ્રકાશન કરે છે?

- શાલેય પાઠ્ય પુસ્તક ધો.– ૧ થી ૧૨.
- ધો.– ૮ થી ૧૨ પ્રયોગપોથી.
- પી.ટી.સી., સી.પી.એડ., ડી.પી.એડ. અને સંસ્કૃત . પાઠશાળાના પાઠ્ય પુસ્તકો
- શિક્ષક અધ્યાપન પોથી (શિક્ષક આવૃતિ).
- સ્વ– અધ્યયન પોથી.
- પ્રયોગ પોથી.
- નકશા પોથી.
- અંગ્રેજી, ગુજરાતી શબ્દકોશ (ધોરણ ૫ થી ૮ માટે). – બાલસૃષ્ટિ સામયિક (માસિક). – ધોરણ – ૮ ના વિદ્યાર્થીઓ માટે અંગ્રેજી ભાષાની સપ્લીમેન્ટરી રીડિંગ માટેની બટરફ્લાય પુસ્તિકા.

415. ગુ.રા.પ. બોર્ડની સ્થાપના કયારે થઈ?

- નવેમ્બર – ૧૯૬૬.

416. શાળામાં આતંકવાદી હુમલા સંબંધિત બાબતોને પહોંચી વળવા માટે કોણ ગાઈડ લાઈન બહાર પાડે છે?

- સ્ટાન્ડર્ડ ઓપરેટીંગ પ્રોસીજર (એસ.ઓ.પી.).

417. ગુ.રા.પ.બોર્ડને શિક્ષણ વિભાગે કયા વર્ષે સ્વાયત્તતાનો દરજ્જો આપ્યો?

- ઈ.સ. – ૧૯૯૯

418. ગુ.રા.પ.બોર્ડનું મુખ્ય મથક કયા સ્થળે આવેલું છે?

- ગાંધીનગર

419. ગુ.રા.પ.બોર્ડ કઈ– કઈ પરીક્ષાઓનું સંચાલન કરે છે?

- - પૂર્વ પ્રાથમિક અધ્યાપન પ્રમાણપત્ર પરીક્ષા.
- ડિપ્લોમા ઈન એલિમેન્ટરી એજ્યુકેશન (પી.ટી.સી.) પરીક્ષા.
- માધ્યમિક શિષ્યવૃતિ પરીક્ષા.
- રાષ્ટ્રીય ઈન્ડિયન મિલિટરી કોલેજ (RIMC) પ્રવેશ પરીક્ષા.
- રાષ્ટ્રીય પ્રતિભા ખોજ પરીક્ષા (N.T.S). - National Means Cum Merit Scholarship (NMMS) પરીક્ષા.
- પ્રાથમિક / માધ્યમિક ચિત્રકામ પરીક્ષા.
- આર્ટ ટિચર ડિપ્લોમા (A.T.D.)પરીક્ષા.
- ઉચ્ચકલા પરીક્ષા.
- શારીરિક શિક્ષણ પ્રામણપત્ર પરીક્ષા (C.P.E.D).
- શારીરિક શિક્ષણ ડિપ્લોમા પરીક્ષા (D.P.E.D).
- વ્યવસાયલક્ષી ડિપ્લોમા પરીક્ષા (ગૃહવિજ્ઞાન, એકાઉન્ટન્સી,બેંકીંગ વગેરે...).
- ફિઝિયોથેરાપી પ્રમાણપત્ર પરીક્ષા.
- સરકારી વાણિજ્ય પ્રમાણપત્ર પરીક્ષા(G.C.C.).
- શિક્ષણ સેવા વર્ગ – ૧ અને ૨ ની ખાતાકીય પરીક્ષા.
- ટીચર એલિજીબિલીટી ટેસ્ટ (TET) ધોરણ– ૧ થી ૫ અને ધોરણ– ૬ થી ૮ ની પરીક્ષા.

420. G.C.C. નું પૂરૂ નામ લખો?

- Government Commerce Certificate.

421. A.T.D. નું પૂરૂ નામ લખો?

- Art. Teacher Diploma.

422. D.P.ed નું પૂરૂ નામ લખો?

- Diploma In Physical Education.

423. બુનિયાદી અધ્યાપન પ્રમાણપત્ર પરીક્ષા એટલે શું?

- પી.ટી.સી.ની પરીક્ષા.

424. રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ દ્વારા લેવાતી પ્રાથમિક શિષ્યવૃતી પરીક્ષા કયા ધોરણમાં અભ્યાસ કરતાં વિદ્યાર્થીઓ આપી શકે છે?

- પાંચમાં ધોરણના વિદ્યાર્થી.

425. NMMS નામની યોજના કોણે અમલમાં મુકી હતી?

- NCERT.

426. NMMS નામની પરીક્ષાની શરૂઆત કયા વર્ષથી થઈ?

- ૨૦૦૮– ૦૯ થી.

427. શૈક્ષણિક લાયકાત PTC નું તાજેતરમાં કયું નવુ નામ રાખવામાં આવ્યું?

- ડિપ્લોમા ઈન એલિમેન્ટ્રી એજ્યુકેશન.

428. PTC નું પૂરૂ નામ જણાવો?

- Primary Teacher Certificate.

429. વિદ્યાર્થીઓની બૌદ્ધિક ક્ષમતાને સંસોધન અને તાલીમ માટે પ્રોત્સાહન આપવાના હેતુસર NCERT દ્વારા કઈ પરીક્ષા લેવાય છે?

- રાષ્ટ્રીય પ્રતિભા શોધ પરીક્ષા.

430. વર્તમાન સમયમાં રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડના અધ્યક્ષ કોણ છે?

- - શ્રી પી. એ. જલુ

431. વર્તમાન સમયમાં રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડના સચિવ કોણ છે?

- - શ્રી ડી. આર. સરડવા

432. પ્રશ્નપત્રની બ્લ્યુ પ્રિન્ટ માટેના હેતુઓ જણાવો?

- જ્ઞાન.
- સમજ.
- ઉપયોજન
- કૌશલ્ય.

433. વિદ્યાસહાયક યોજના કઈ સાલથી અમલી બની. – **1998.**

434. અપવ્યયના પ્રમાણને ઘટાડવામાં શિક્ષકની ભૂમિકા શુ. – **બાળકોને લાગણી આપવી, શૈક્ષણિક ભાવાવરણ સર્જવું, પ્રવાસ આયોજન.**

435. સ્થગિતતાનું કારણ શું છે. – **વિદ્યાર્થીનું વર્ગમાં વધુ પ્રમાણ.**

436. શિક્ષકે વિદ્યાર્થીપ્રિય બનવા.... – **આત્મીયતા કેળવવી જોઈએ.**

437. વિજ્ઞાન શિક્ષક તરીકે પ્રયોગશાળામાં વિદ્યાર્થી માટે કઈ બાબત પર ભાર મુકશો. – **સાધનોનો યોગ્ય ઉપયોગ.**

438. શીખવતાં શીખવતાં શિક્ષક વચ્ચે સહેતુક મૌન ધારણ કરે તેમાં શેનો સમાવેશ થાય છે. – **વિદ્યાર્થીનો ઘોંઘાટ, વિદ્યાર્થીની ઉત્તેજના.**

439. ક્રિયાત્મક સંશોધનમાં કઈ બાબત કમ્પ્યુટર ટેક્નોલોજીનો ઉપયોગ કરી શકે. – **આંકડાકીય માહિતી ભેગી કરવી.**

440. નેશનલ કાઉન્સિલ ફોર વિમેન એજ્યુકેશન કોની અધ્યક્ષતામાં રચાઈ હતી. – **શ્રીમતી દૂર્ગાબાઈ દેશમુખ.**

441. આશ્રમશાળાની શું વિશેષતા છે. –
નિવાસી શાળા,
શ્રમકાર્ય,
ધોરણ–10 સુધીનું શિક્ષણ.

442. ગુજરાતમાં સૌપ્રથમ આશ્રમશાળા કયા જિલ્લામાં સ્થાપવામાં આવી હતી. – **પંચમહાલ.**

443. 1961માં કોની અધ્યક્ષતામાં આદિવાસી શિક્ષણ પંચની રચના થઈ હતી. – **ઢેબર સાહેબ.**

444. 'જનસમુહની નિરક્ષરતા એ હિન્દુસ્તાનનું પાપ છે, શરમ છે અને તે દૂર કરવી જ જોઈએ' એ ઉક્તિ કોની છે. – **ગાંધીજી.**

445. WHOના મત પ્રમાણે કઈ ઉંમરનો બાળક તરૂણ ગણાય. – **10 થી 19.**

446. I.E.D.Eનું પુરૂ નામ આપો. – **ઈન્ટીગ્રેટેડ એજ્યુકેશન ફોર ડીસએબલ ચિલ્ડ્રન.**

447. વિકલાંગ બાળકોની વિકલાંગતા નક્કી કરતી ટકાવારી કેટલી હોય છે. – **40%થી વધુ.**

448. GCERTનું ગુજરાતી પુરુ નામ શું છે. – **ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ.**

449. તે આદર્શ વિદ્યાર્થી છે કે જે, - **સંકલ્પના સ્પષ્ટીકરણ માટે શિક્ષકને પ્રશ્નો પૂછે છે.**

450. નીચેના પૈકી ...... અસરકારક અધ્યયન માટે અત્યંત આવશ્યક છે. – **વિદ્યાર્થી અને શિક્ષક વચ્ચેનું પ્રત્યાયન.**

451. સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન એટલે.... – **વિદ્યાર્થીઓના અભ્યાસિક અને સહઅભ્યાસિક પાસાઓના.**

452. શિક્ષક માટે સૌથી પહેલી અનિવાર્ય બાબત કઈ છે. – **વિષયવસ્તુ પરની પકડ.**

453. વિદ્યાર્થીનો સામાજિક વિકાસ જાણવા શિક્ષકે શું કરવું જોઈએ. – **સામાજિકતાનો આલેખ.**

454. અધ્યયનની પૂર્વ શરત શું છે. – **પ્રેરણા.**

455. શાળા કક્ષાએ સામાન્ય રીતે ગણતરી કરવા કયું માપ વધારે ઉપયોગી છે. – **મધ્યક.**

456. શિક્ષક અને વિદ્યાર્થી વચ્ચે થતો શાબ્દિક વ્યવહાર એટલે શું. – **શિક્ષણ વ્યવહાર.**

457. વર્તમાન સમયમાં મૂલ્યાંકનની કઈ પદ્ધતિ અમલમાં મુકાઈ છે. – **CCE.**

458. પ્રશ્નપત્ર રચતી વખતે કઈ બાબતનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ. – **વિષયવસ્તુ, પ્રશ્નપ્રકાર, હેતુઓ.**

459. કેવી પ્રક્રિયાઓ અધ્યયન નથી. – **પ્રાણીની ક્રિયાઓ.**

460. શિક્ષકનું કયું સંકેત શાબ્દિક અને અશાબ્દિક એમ સંયુક્ત છે. – **આરોહ–અવરોહ.**

461. જ્ઞાનાત્મક વિકાસ માટે કઈ બાબત સૌથી વધારે મહત્ત્વની છે. – **લેખન કૌશલ.**

462. અધ્યયન સફળતા કે નિષ્ફળતાની સ્પષ્ટતા માટે નીચેના પૈકી કયા સ્પષ્ટીકરણનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. – **ક્ષમતા, કાર્યની કઠિનતા, પ્રયત્ન.**

463. અભિયોગ્યતા એ શું નથી. – **વ્યક્તિની મૂળભૂત શક્તિ.**

464. 'શિક્ષા' એ..... – **પ્રાથમિક સુદઢક છે.**

465. તાલીમ ક્યારે સફળ થતી નથી. –

૧. આનુવંશીકતાની મર્યાદાઓને કારણે,

૨. શીખવા માટે પરિપક્વતા પ્રાપ્ત ન થયેલી હોય ત્યારે,

૩. શીખવા માટેની તત્પરતાનો સમય નીકળી જાય ત્યારે.

466. અધ્યયન એ શું છે. – **પ્રક્રિયા.**

467. ચોક્કસ પરિસ્થિતિ અને ચોક્કસ વર્તનો વચ્ચેનો સંબંધ વારંવાર બાંધવાની પ્રક્રિયાને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે. – **વલણ.**

468. ભાવાત્મક વિકાસના મૂલ્યાંકન માટેનું પ્રથમ સોપાન કયું છે. – **ભાવાત્મક કૌશલ્ય ધરાવતા બાળકના લક્ષણો નક્કી કરવા.**

469. કયા પ્રકારના પરિવર્તનને અધ્યયન કહીંશુ નહીં. – **સ્નાયિક અને શારિરીક વિકાસના કારણે આવતા પરિવર્તનો.**

470. સામાન્ય રીતે બાળકને જુઠુ બોલતાં અટકાવવા શું કરી શકાય. – **પરોક્ષ સમજ આપવી.**

471. નીચેના પૈકી કઈ બાબત શિક્ષક–વિદ્યાર્થી વચ્ચે સૌથી વધારે પ્રત્યક્ષ આંતરક્રિયા કે પ્રત્યાયન દર્શાવે છે. – **જૂથ ચર્ચા.**

472. શિક્ષકે બાળક માટે શું બનવું જોઈએ. – **માર્ગદર્શક.**

473. શિક્ષક સજ્જતા માટે સૌથી વધુ અનિવાર્ય ઘટક કયો છે. – **વિષયવસ્તુનું પ્રભુત્વ.**

474. આપેલ પ્રાપ્તાંકો પૈકી નાનામાં નાના અને મોટામાં મોટા પ્રાપ્તાંક વચ્ચેના તફાવતને શું કહે છે. – **પ્રમાણ વિચલન.**

475. પ્રાચીન શિક્ષણનું અંતિમ લક્ષ્ય શું હતું. – **મોક્ષપ્રાપ્તિ.**

476. તમારા મતે પ્રાથમિક શિક્ષણ કઈ ભાષામાં આપવું જોઈએ. – **માતૃભાષા.**

477. બાળકનું સાચુ શિક્ષણ કયું છે. – **જે બાળકમાં વૈશ્વિક અભિગમ વિકસાવે.**

478. સફળ શિક્ષક કોને કહીશું. – **જેની રજૂઆત કરવાની રીત પ્રભાવક હોય.**

479. વર્ગમાં નવો પાઠ ભણાવવાનું શરૂ કરતા પહેલા શિક્ષકે શું કરવું જોઈએ. – **નવા પાઠ સંબંધિત વિદ્યાર્થીઓને પૂર્વજ્ઞાન વિશે પ્રશ્નો પૂછવા જોઈએ.**

480. વિદ્યાર્થીઓ વર્ગમાં ધ્યાન આપે તે માટે શું કરશો. - **તેમનામાં જિજ્ઞાસાવૃત્તિ જગાડવી.**

481. વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શન શા માટે જરૂરી છે. – **વિદ્યાર્થીઓ પોતાના રસનો વ્યવસાય પસંદ કરી શકે તે માટે.**

482. વિદ્યાર્થી સાચા જવાબો આપે તે માટે કઈ બાબત શિક્ષકને સહાયરૂપ બનશે. – **ઓડિયો–વિઝ્યુઅલ સહાય.**

483. જો વિદ્યાર્થી ગૃહકાર્ય ન કરતો હોય તો તમે શું કરશો. – **વિદ્યાર્થીની ક્ષમતા પ્રમાણે ગૃહકાર્ય આપશો.**

484. બાળક અને શિક્ષકની આત્મીયતા માટે શું જરૂરી છે. – **સહભાગીદારી.**

485. શિક્ષક માટે સંશાધન કેમ જરૂરી છે. – **શિક્ષણના જ્ઞાનની ક્ષિતિજ વિકસે છે, શિક્ષક સતત અભ્યાસુ રહી શકે છે, શિક્ષક પોતાના કામમાં વ્યસ્ત રહી શકે છે.**

486. તમે વિદ્યાર્થીઓને પુસ્તકાલયનો ઉપયોગ કરવા કઈ રીતે તૈયાર કરશો. – **તમે વિદ્યાર્થીઓ સાથે પુસ્તકાલયમાં પુસ્તકો વાંચશો.**

487. સફળ શિક્ષકનું સૌથી અગત્યનું લક્ષણ છે.... – **આદર્શ અને વિદ્વતાપૂર્ણ વ્યક્તિત્વ.**

488. સૌહાદપૂર્ણ સામાજિક સંબંધો જાળવવા શિક્ષક શું કરવું જોઈએ. – **લોકતાંત્રિક મૂલ્યો પર ભાર આપવો જોઈએ.**

489. પ્રાચીન ભારતીય શિક્ષણમાં કયા વાદનું પ્રભુત્વ હતું. – **આદર્શવાદ.**

490. પ્રાથમિક કક્ષાએ શિક્ષણ માટેની શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિ કઈ ગણી શકાય. – **ક્રિયા દ્વારા શિક્ષણ.**

491. તમારા મતે અભ્યાસક્રમ સંરચનામાં કોનો મત સૌથી વધુ જરૂરી છે. – **વિષય શિક્ષકો.**

492. વિદ્યાર્થીઓના પૂર્વજ્ઞાનની ચકાસણી માઈક્રોટીચીંગના કયા કૌશલ્ય દ્વારા સૌથી વધુ યોગ્ય રીતે થઈ શકે છે. – **પ્રશ્નોતરી.**

493. શિક્ષકને શ્રેષ્ઠ કાર્ય કરવાની પ્રેરણા નીચેના પૈકી કઈ બાબત આપે છે. – **કાર્યસંતોષ.**

494. માતૃભાષા શિક્ષણમાંથી કયો સિદ્ધ થાય છે. – **વિવેચનાત્મક ચિંતન.**

495. ઈ.સ.– ૧૯૪૭નો ગુજરાત અધિનિયમ નં.– ૬૧ શિક્ષણના સંદર્ભમાં કયા નામે ઓળખાય છે?

- ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ – ૧૯૪૭.

496. જરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ – ૧૯૪૭ પૈકી કઈ બાબત સાચી છે?
- તે આખા ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.

497. ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ – ૧૯૪૭માં ગુજરાત સરકારે સૌપ્રથમ ક્યારે સુધારો કર્યો?
- ઈ.સ. – ૧૯૬૦.

498. ગુજરાત સરકારે ઈ.સ.૧૯૬૦માં ક્યા પ્રકારના હુકમથી ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ – ૧૯૪૭માં સર્વ પ્રથમ ફેરફાર(સુધારો) કરવામાં આવ્યો?
- ગુજરાત રાજ્ય અને સમવર્તી વિષયોને લગતા સુસંગતિકરણના હુકમથી.

499. જિલ્લા સ્કૂલ બોર્ડ વર્તમાન ક્યા નામે ઓળખાય છે?
- જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિ.

500. ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ – ૧૯૪૭ અનુસાર પ્રાથમિક શાળા એટલે...?
- શાળા અથવા શાળાનો ભાગ.

501. ક્યા વર્ષના કયાદા સુસંગતિકરણ હુકમથી ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ – ૧૯૪૭માં "પ્રાંતિક" શબ્દને સ્થાને "રાજ્ય" શબ્દ મૂકાયો?
- ઈ.સ.– ૧૯૫૦

502. ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ – ૧૯૪૭ પ્રમાણે "બાળક" એટલે...?
- ૬ થી ૧૪ વર્ષનું બાળક (છોકરો કે છોકરી)

503. જિલ્લામાં ખાનગી શાળાઓને મંજૂરી આપવાવાળા અધિકારી કોણ હોય છે?
- પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયામક

504. D.P.E.(નું પૂરૂ નામ ?
- જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી
  (District Primary Education Officer)

505. જિલ્લામાં D.P.E.(ની નિમણૂક કોણ કરે છે?
- રાજ્ય સરકાર

506. મિનિમમ લેવલ ઓફ લર્નિંગ (M.L.L) શું છે?
- ન્યુનતમ અધ્યયનનો નવો અભિગમ

507. મિનિમમ લેવલ ઓફ લર્નિંગ (M.L.L) માં ૭૫×૮૦ નો અર્થ શું થાય છે?
- ૭૫ % બાળકો ૮૦ % સિદ્ધિ ગુણ મેળવે

508. મિનિમમ લેવલ ઓફ લર્નિંગ (M.L.L) માં ચાવી રૂપ શબ્દ કયો છે?
- Competency

509. જિલ્લા કક્ષાએ પ્રાથમિક શાળાઓ માટેનો વિજ્ઞાન મેળો યોજાય છે તેમાં સરકારી પરિપત્ર મુજબ કેટલા વિભાગ હોય છે?
- સાત

510. પ્રાથમિક શાળાઓમાં મફત પાઠ્ય પુસ્તક પૂરા પાડવાની જોગવાઈ કઈ યોજના હેઠળ હાથ ધરવામાં આવે છે?
- ઈ.ડી.એન.– ૮

511. નિયમાનુસાર ક્યા ધોરણના વિદ્યાર્થીને હોમવર્ક આપી શકાય નહી?
- ધોરણ– ૧ અને ૨

512. પ્રાથમિક શાળામાં શિક્ષક બનવા માટે લઘુત્તમ વય મર્યાદા કેટલી છે?
- ૧૮ વર્ષ

513. ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ અધિનિયમ– ૧૯૪૭ની કલમ – ૫૮ હેઠળ રચાયેલું બોર્ડ એટલે?
- પ્રાથમિક શિક્ષણ બોર્ડ

514. પ્રાથમિક શાળામાં લઘુત્તમ અધ્યયન કક્ષામાં ક્યા શબ્દ પર વિશેષ ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે?
- ક્ષમતા

515. ભારતના સંવિધાનની કઈ કલમ અનુસાર પ્રાથમિક શિક્ષણ મફત, ફરજિયાત અને સાર્વત્રિક કરેલ છે?
- કલમ – ૪૫

516. પ્રાથમિક શાળામાં "વિદ્યાસહાયક યોજના" ક્યા વર્ષના ઠરાવથી અમલી બની છે ?
- ૧૧/૦૬/૧૯૯૮ના ઠરાવથી

517. મિનિમમ લેવલ ઓફ લર્નિંગનો અભિગમ ગુજરાત રાજ્યની પ્રાથમિક શાળાઓમાં ક્યા વર્ષથી અમલમાં આવ્યો?
- ઈ.સ.– ૧૯૯૫

518. અનુદાનિત ખાનગી પ્રાથમિક શાળાઓને કેટલા હપ્તામાં ગ્રાન્ટ આપવામાં આવે છે?
- (૩) ત્રણ હપ્તામાં

519. (મુંબઈ)ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયમો– ૧૯૪૯ કઈ તારીખથી અમલી બન્યા છે?
- ૦૧/૦૪/૧૯૪૯

520. (મુંબઈ)ગુજરાત પ્રાથમિક શિક્ષણ નિયમો–૧૯૪૯ પૈકીના નિયમ– ૨ મુજબ "સરકાર" એટલે...?

- મુંબઈ સરકાર

521. ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ (નિયમન) અધિનિયમ – ૧૯૮૪ ક્યારથી અમલમાં આવ્યો છે?

- ૧૮/૦૧/૧૯૮૪

522. ગુજરાતમાં શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના નિયમન માટે કયો કાયદો લાવવામાં આવ્યો છે?

- ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ (નિયમન) અધિનિયમ – ૧૯૮૪

523. ગુજરાત શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ (નિયમન) અધિનિયમ – ૧૯૮૪ નો કાયદો કેટલામો કાયદો છે?

- સાતમો

524. NCTE નું પૂરૂ નામ?

- National Council For Teacher Education Act.

525. NCTE Act. ક્યારથી અમલમાં આવ્યો છે?

- ૧૭/૦૧/૧૯૯૩

526. NCTE નું વડુ મથક કયા આવેલુ છે?

- દિલ્લી

527. NCTE Act. મુજબ NCTE ના અધ્યક્ષની નિમણૂક કોણ કરે છે?

- કેન્દ્ર સરકાર

528. NCTE ના પ્રાદેશિક કેન્દ્રો કયાં આવેલા છે?

- જયપુર
- બેંગ્લોર
- ભોપાલ
- ભુવનેશ્વર

529. NCTE ના ઉદ્દેશ્ય જણાવો?

- શિક્ષક– પ્રશિક્ષણ પ્રણાલીને નિયંત્રીત અને સંમન્વિત કરી ઉન્નતિ પ્રાપ્ત કરવી
- શિક્ષક– પ્રશિક્ષણ પ્રણાલીના ધારાધોરણને ગુણવત્તા
  સભર બનાવવા અને તેમને જાળવી રાખવા
- પૂર્વ પ્રાથમિક, પ્રાથમિક, ઉચ્ચ પ્રાથમિક, માધ્યમિક, ઉચ્ચ મધ્યમિક સ્તરો પર અનૌપચારિક શિક્ષણ, અંશકાલિન શિક્ષણ, પ્રૌઢ શિક્ષણ અને દૂરવર્તિ શિક્ષણ માટે વ્યક્તિઓને પ્રશિક્ષણ આપવું અને આ ક્ષેત્રમાં સંસોધન કરવું

530. NCTE Act. - ૧૯૯૩ ના કાર્ય ક્ષેત્રમાં આવતી બાબતો?

- - નવી શરૂ થતી બી.એડ્ કોલેજને માન્યતા આપવી.
- નવી શરૂ થતી પ્રી પી.ટી.સી. કોલેજને માન્યતા આપવી.
- નવી શરૂ થતી શારીરિક શિક્ષણની કોલેજને માન્યતા આપવી.

531. NCF નું પૂરૂ નામ શું છે?

- National Curriculum Framework
  (રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમ પરિચર્યા)

532. "શિક્ષણ" એ હાલ ભારતીય બંધારણની કઈ યાદીનો વિષય છે?

- સમવર્તી યાદી

533. NCF - ૨૦૦૫ એ આપણને શું આપ્યુ છે?

- - શીખવાની પ્રક્રિયા તથા જ્ઞાન
- અભ્યાસક્રમ રચનાના નિર્દેશક સિદ્ધાંતો
- અભ્યાસક્રમના ક્ષેત્રો તથા મૂલ્યાંકન

534. NCF - ૨૦૦૫ કોના દ્વારા તૈયાર થયેલ દસ્તાવેજ છે?

- NCERT દ્વારા

535. NCF - ૨૦૦૫ માટે કયા મહાનુભાવનું પ્રદાન વિશેષ છે?

- ડો. યશપાલ

536. NCF - ૨૦૦૫ મુજબના તર્કસંગત વિધાનો?

- - ત્રિભાષા ફોર્મ્યુલાનો અમલ કરવો
- આદિવાસી ભાષાઓને પ્રાધાન્ય(મહત્ત્વ) આપવું
- માતૃભાષાને સૌથી સારા માધ્યમ તરીકે મહત્ત્વ આપવું

537. NCF - ૨૦૦૫ મુજબ બાળકેન્દ્રી શિક્ષણ એટલે?

- બાળકના વ્યક્તિત્વનો સ્વિકાર
- બાળકની સક્રિય ભાગીદારીનો સ્વિકાર
- બાળકને મહત્ત્વપૂર્ણ માનવા

538. NCF - ૨૦૦૫ મુજબ બાળક એટલે?

- બાળક જ્ઞાનનો સર્જક છે

539. NCF - ૨૦૦૫ મુજબ...?

- - બાળકની ઘરની બોલી / ભાષાનો સતત આદર
- ભૂલ કરવી એ શીખવાની પ્રક્રિયાનો ભાગ છે
- બાળક તૈયાર થયા પછી જ ભૂલો સુધારી શકશે

540. ઈ.સ.– ૧૯૭૬ સુધી "શિક્ષણ" એ બંધારણની કઈ યાદીમાં આવતું હતું?

- રાજ્ય યાદી

541. રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ પ્રથમ વખત "પાઠ્યચર્યા રૂપરેખા"ની રચના ક્યારે કરવામાં આવી? ઈ.સ.– ૧૯૭૫

542. NCF - ૨૦૦૫ માં બાળકને કઈ ભાષામાં શિક્ષણ આપવા પર ભાર મૂક્યો છે?

- બાળકની માતૃભાષામાં

543. NCF - ૨૦૦૫ માં આપવામાં આવેલા મહત્ત્વના મુદ્દા જણાવો?

- પર્યાવરણ રક્ષણ
- લોકશાહીનું જતન
- માનવીય મૂલ્યોનું સંવર્ધન

544. NCF - ૨૦૦૫ એટલે...?

- - NCF - ૨૦૦૦ ની સમીક્ષાના આધારે તૈયાર થયેલો દસ્તાવેજ
- ડો. યશપાલની અધ્યક્ષતામાં રાષ્ટ્ર કક્ષાની એક તથા વિવિધ વિષયો આધારિત ૨૧ ફોકસ ગૃપ દ્વારા તૈયાર થયેલ દસ્તાવેજ – ૧૯૯૩ ના "ભાર વિનાના ભણતર" અહેવાલના આધારે તૈયાર થયેલ દસ્તાવેજ

545. NCF - ૨૦૦૫ મુજબ બાળકની ધોરણ– ૩ માં ખ્યાલ રાખવા જેવી બાબત?

- ત્રીજા ધોરણથી... મૌખિકતા તથા સાક્ષરતા શિક્ષણ અને ઉચ્ચ કોટીની વિચાર ક્ષમતાનો વિકાસ કરવો

546. NCF - ૨૦૦૫ મુજબ બાળકની ધોરણ– ૪માં ખ્યાલ રાખવા જેવી બાબત?

- ચોથા ધોરણથી... સર્વ સામાન્ય ભાષા અને શુદ્ધ લેખનનો પરિચય

547. NCF - ૨૦૦૫ માં બાળકના પ્રથમ બે વર્ષના શિક્ષણ કાર્ય દરમિયાન કઈ ભાષાને માધ્યમ તરીકે રાખવા પર ભાર મુકયો છે?

- પ્રાદેશિક ભાષા

548. NCERT નું પૂરૂ નામ ?

- National Council of Education Research and Training

549. 'ગુજરાત શૈક્ષણિક ટેક્નોલોજી ભવન' સંસ્થા ક્યારે સ્વાયત્ત બની. – **1990.**

550. DIETની મુખ્ય કેટલી પ્રશાખાઓ છે. – **સાત.**

551. કઈ શાખા જિલ્લા માનવ સ્ત્રોતની સહાયથી સાક્ષરતા કાર્યક્રમનું આયોજન કરે છે. – **DRU.**

552. રાજ્યમાં DIETની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી. – **1995.**

553. જૂથ સંસાધન કેન્દ્ર (CRC) માં કેટલા કિમીની મર્યાદામાં આવતી શાળાઓનો સમાવેશ થાય છે. – **8 કિમીની મર્યાદામાં.**

554. DIET અને CRC ને જોડનારી કડી કોણ ગણાય છે. – **BRC.**

555. DPEO કાર્યક્રમ શા માટે અમલમાં આવ્યો. – **સાર્વત્રિક પ્રાથમિક શિક્ષણ માટે.**

556. 'શાળા પ્રવેશોત્સવ' કાર્યક્રમ ગુજરાત રાજ્યમાં ક્યારથી અમલમાં આવ્યો. – **2002–02.**

557. જૂથ સંસાધન કેન્દ્ર (CRC) માં કેટલી શાળાઓનો સમાવેશ થાય છે. – **10થી 12 શાળાઓ.**

558. વિદ્યાસહાયક યોજના ક્યારથી અમલમાં મૂકવામાં આવી છે. – **1998.**

559. નીચેનામાંથી કઈ સમિતિ ગ્રામ્ય કક્ષાએ કાર્યરત હોય છે. – **PTA, MTA, VCE.**

560. વિદ્યાર્થીની અસંતોષકારક પ્રગતિને લીધે કોઈ એક ધોરણમાં તેનું વધુ રોકાવું એટલે.... – **સ્થગિતતા.**

561. ભારતમાં કયું રાજ્ય કન્યા કેળવણીમાં અગ્રસ્થાને છે. – **કેરળ.**

562. DISEની માહિતી કઈ તારીખથી સ્થિતિએ ભરવામાં આવે છે. – **30 સપ્ટે.**

563. નીચેનામાંથી કયું કાયમીપત્રક ગણાય છે. – જનરલ રજીસ્ટર.

564. ગુજરાતમાં સૌ પ્રથમ આશ્રમ શાળા ક્યા શરૂ થઈ. – **મીરાખડી.**

565. 1961માં કોની અધ્યક્ષતામાં આદિવાસી શિક્ષણ માટે એક પંચનીએ રચના થઈ હતી. – **વિઠ્ઠલભાઈ પટેલ.**

566. રાષ્ટ્રીય સાક્ષરતા મિશનની સ્થાપના ક્યારે થઈ હતી. – **1988.**

567. 2001માં ગુજરાતમાં સાક્ષરતાનું પ્રમાણ કેટલું હતું. – **69.96%.**

568. રાષ્ટ્રીય પ્રૌઢ શિક્ષણ કાર્યક્રમ ભારતમાં ક્યારે અમલમાં આવ્યો. – **2જી ઓક્ટોબર 1978.**

569. વિકલાંગ ધારો 1995 ભારતના કયા રાજ્યને લાગુ પડતો નથી. – **જમ્મુ અને કાશ્મીર.**

570. ભારતીય શિક્ષણમાં કયું પંચ 'મેગ્નાકાર્ટા' તરીકે ઓળખાય છે. – **કોઠારી પંચ.**

571. માઈક્રોટીચિંગ શબ્દનો સૌપ્રથમ પ્રયોગ કરનાર કોણ હતા. – **ડ્વાઈન એલન.**

572. RTE અંતર્ગત ધો. 1થી 5માં 122 વિદ્યાર્થીઓ છે. તો કેટલા શિક્ષકો મળવાપાત્ર થાય. – **5.**

573. અધ્યયનમાં કઠિન મુદ્દાઓને સરળ બનાવવા માટે... – **રમત દ્વારા શિક્ષણ આપવું જોઈએ, પ્રવૃત્તિ દ્વારા શિક્ષણ આપવું જોઈએ.**

574. શિક્ષણ માનવને આત્મવિશ્વાસુ અને નિ:સ્વાર્થી બનાવે છે આ વિધાન કોનું છે. – **ઋગ્વેદ.**

575. શિક્ષણમાં પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ અમલમાં મૂકનાર કોણ હતા. – **જહોન ડ્યુઈ.**

576. પાઠ્યપુસ્તક કોને કેન્દ્રમાં રાખીને તૈયાર કરવું જોઈએ. – **વિદ્યાર્થી.**

577. 'રમતાં–રમતાં જ્ઞાન' મેળવવાની પદ્ધતિ એટલે.... – **મોન્ટેસરી પદ્ધતિ.**

578. "મનોવિજ્ઞાન માનવી અને પ્રાણીવર્તનનું વિજ્ઞાન છે" એવી વ્યાખ્યા આપનાર કોણ છે. – **સી.ટી. મોર્ગન**

579. મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા મુજબ કઈ વિગત ખોટી છે. – **મનોવિજ્ઞાન વ્યક્તિના અવયવોનો અભ્યાસ કરે છે.**

580. Psychology શબ્દનો પ્રયોગ સૌપ્રથમ કોણે કર્યો હતો. – **રૂડાલ્ફ**

581. કોણે મનોવિજ્ઞાનને 'ચેતન અનુભવો' નું વિજ્ઞાન ગણાવ્યું છે. – **વિલ્હેમ વુન્ટ**

582. બાળકના બોધાત્મક વિકાસને કયું પરિબળ અસર કરે છે. – **સાંસ્કૃતિક**

583. કયો ગાળો પૂર્વ ક્રિયાત્મક તબક્કો ગણાય છે. – **બે થી સાત વર્ષનો**

584. 'સામાજિકરણ એટલે આપણે સમાજમાં સફળ રીતે ભાગ ભજવી શકીએ એ માટે જરૂરી જ્ઞાન કૌશલ્યો અને મનોવલણો પ્રાપ્ત કરવાની જટીલ શિક્ષણ પ્રક્રિયા' એવું કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે કહ્યું. – **ફીશર**

585. NCERT નું વડુ મથક કયા આવેલુ છે?

- દિલ્લી

586. NCERT કયારથી કાર્યરત થઈ છે?

- ૧ સપ્ટેમ્બર ૧૯૬૧

587. NCERT ની સ્થાપના કયારે થઈ હતી?

- ૨૭ જૂલાઈ ૧૯૬૧

588. માનવ સંસાધન અને વિકાસ મંત્રાલયના વિધાકીય સલાહકાર તરીકે કઈ સંસ્થા કામ કરે છે?

- NCERT

589. NCERT ના પ્રમુખ તરીકે કોણ હોય છે?

- માનવ સંશાધાન વિકાસ મંત્રાલય ખાતાના એટલે કે શિક્ષણ ખાતાના શિક્ષણ પ્રધાન હવાલો સંભાળે છે.

590. NCERT ના પ્રમુખ ઉપરાંતના સભ્યો...?

- - રાજ્યના શિક્ષણ પ્રધાનો
- યુ.જી.સી.ના ચેરમેન
- વિવિધ યુનિવર્સિટીઓમાંથી ચાર કુલપતિઓ(વાઈસ ચાન્સેલર્સ)
- કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા નિયુક્ત ૧૨ સભ્યો, જેમાં ચાર શિક્ષકોનો પણ સમાવેશ થાય છે

591. CBSE નું પૂરૂ નામ?

- Central Board of Secondary Education

(કેન્દ્રીય માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ)

592. CBSE નું પુન:ગઠન કયારે કરવામાં આવ્યું?

- ઈ.સ.– ૧૯૬૨માં

593. CCE નું પૂરૂ નામ જણાવો?

- Continuous And Comprehensive Evuluation

594. ગુજરાતમાં કયા વર્ષથી CCE ના પ્રયત્નો ચાલુ છે?

- ૧૯૯૨– ૯૩

595. ગુજરાતમાં કયા કેળવણીકારના માર્ગદર્શન હેઠળ CCE નો અમલ થયેલ છે?

- ડૉ. રવિન્દ્રભાઈ દવે

596. સૌપ્રથમ બુદ્ધિ કસોટીની રચના કયા વર્ષે થઈ હતી. –**1905**

597. સ્મૃતિભ્રંશના કેટલા પ્રકારો છે. – **ચાર**

598. સ્મૃતિ પ્રક્રિયાના ત્રણ પાસાઓની વિકલ્પની દૃષ્ટિએ કયું વિકલ્પ અયોગ્ય છે. – **બુદ્ધિ**

599. ગુજરાતમાં અનુસ્નાતક કેન્દ્ર સૌપ્રથમ કયાં ખોલવામાં આવ્યું હતું. – **નવસારી**

600. મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડે કયાં મેન્ટલ હોસ્પિટલ શરૂ કરાવી હતી. – **વડોદરા**

601. રચનાવાદ – **વિલ્હેમ વુન્ટ**

602. કાર્યવાદ – **વિલિયમ જેમ્સ**

603. વર્તનવાદ – **જે.બી. વોટસન**

604. સમવિષ્ટવાદ – **મેકસ વર્ધીમર**

605. મનોવિશ્લેષણવાદ – **સિગ્મંડ ફ્રોઈડ**

606. ગુજરાતના કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે ડૉ. ફ્રોઈડના હાથ નીચે તાલીમ લીધી હતી. – **ડૉ. ધીરેન્દ્ર મહેતા**

607. શિક્ષણક્ષેત્રે શાસ્ત્રીય અભિસંધાનના પ્રયોગો કોણે કર્યા હતા. – **આઈ.પી. પાવલોવ**

608. વર્ધીમર, કોફ્કા અને કોહલરની ત્રિપુટીએ કરેલો પ્રયોગ કયા નામે જાણીતો છે. – **ફી–ફિનામિનન**

609. જ્ઞાનાત્મક અભિગમમાં મુખ્ય નિર્ધારક કોણ હોય છે. – **માનસિક પ્રક્રિયાઓ**

610. ભારતીય મનોવિજ્ઞાન મંડળની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી હતી. –**1924**

611. ....આપણા મગજનો એક નાનકડો ભાગ છે. – **હાઈપોથેલેમસ**

612. વિશ્વની સૌપ્રથમ મનોવિજ્ઞાનની પ્રયોગશાળા કયા દેશમાં સ્થપાઈ હતી. – **જર્મની**

613. મનોવિજ્ઞાનના અભ્યાસના મુખ્ય ધ્યેયોમાંથી કયું એક ધ્યેય નથી. – **વર્તનનું પરિવર્તન**

614. મનોગત્યાત્મક અભિગમનો મુખ્ય નિર્ધારક કયો છે. – **વારસો અને બાળપણના અનુભવો**

615. નીચેમાંથી કોણ ગેસ્ટાલ્ટવાદી મનોવૈજ્ઞાનિક નથી. – **સ્કીનર**

616. વિશ્વની સૌપ્રથમ મનોવિજ્ઞાનની પ્રયોગશાળા ક્યારે સ્થપાઈ હતી. – **1879**

617. વિશ્વની સૌપ્રથમ બુદ્ધિ કસોટીની રચના કોણે કરી હતી. – **આલ્ફ્રેડબિને**

618. મનોવિજ્ઞાનનું પ્રથમ નોબેલ પારિતોષિક કોને એનાયત થયું હતું. – **હેબર્ટ સિમોન**

619. હ્યુરિસ્ટિક પદ્ધતિ શેમાં ઉપયોગી છે. – **ઉકેલ મેળવવા માટે**

620. 'વિચારણા એ આંતરિક વાક્ય છે' એમ કોણે કહ્યું. – **વોટસન**

621. સફળ ગુનાશોધક અને સચા ખબરપત્રીઓ પોતાના કાર્યમાં કઈ પ્રક્રિયાનો ઉપયોગ કરે છે. – **બોધાત્મક**

622. સ્ટેનફર્ડ બિને કસોટીની રચના ક્યારે કરવામાં આવી હતી. – **1916**

623. PQRST પદ્ધતિ કોણે વિકસાવી હતી. – **થોમસ અને રોબિન્સન**

624. મેસ્લોના સિદ્ધાંતમાં પાંચમું સોપાન કયું ગણાય છે. – **સ્નેહની જરૂરતો**

625. સિદ્ધિ પ્રેરણાનું માપન કરવા માટે કઈ કસોટી ઉપયોગી છે. – **પ્રત્યક્ષ અધિજ્ઞાન કસોટી**

626. પાવલોવના પ્રયોગમાં અભિસંધિત ઉદ્દીપક કયું છે. – **ઘંટડીનો અવાજ**

627. ઈવાન પેટ્રોવિચ કયા દેશનો મનોવૈજ્ઞાનિક હતો. – **રશિયા**

628. ભગવદગીતામાં કઈ બાબતને સ્થિતપ્રજ્ઞતા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. – **તીવ્ર આવેગને અટકાવવો**

629. કોણે આવેગોના દસ પ્રકારો ગણાવ્યા છે. – **ઈઝાર્ડે**

630. સિદ્ધિ પ્રણેતાની બાબતમાં કઈ વિગત અયોગ્ય છે. – **વ્યક્તિ પ્રત્યક્ષીકૃત સંગઠન વડે સિદ્ધિ પ્રેરણા મેળવી લે છે.**

631. 'વ્યક્તિત્વનો સિદ્ધાંત' કોણે રચ્યો છે. – **સિગ્મંડ ફ્રોઈડ**

632. કાર્લ યુંગ –**મનોવિશ્લેષણવાદ**

633. એબિંગ હોસ – **સ્મૃતિના પ્રયોગો**

634. બી.એફ. સ્કીનર – **ક્રિયાત્મક અભિસંધાન**

635. જહોન ડ્યુઈ – **કાર્યવાદ**

636. મેક્સ વર્ધીમરે કયો અભિગમ આપ્યો હતો. – **સમષ્ટિવાદ**

637. ગુજરાતની કઈ યુનિવર્સિટીમાં મનોવિજ્ઞાનનો સ્વતંત્ર વિભાગ સૌપ્રથમવાર શરૂ કરવામાં આવ્યો. – **મ.સ. યુનિવર્સિટી**

638. વિશ્વમાં સૌપ્રથમ મનોવિજ્ઞાનમાં અમેરિકન પાઠ્યપુસ્તક બહાર પાડનાર કોણ હતા. – **જહોન ડ્યુઈ**

639. ગાર્ડનરે બહુવિધ બુદ્ધિનો સિદ્ધાંત ક્યારે આપ્યો. – **1983**

640. 'માનસિક વય' નો ખ્યાલ કોણે સમજાવ્યો હતો. – **બિને**

641. ભારતમાં બુદ્ધિ કસોટી ક્ષેત્રે પ્રથમ પીએચ.ડી. કોને પ્રાપ્ત કરી હતી. – **ડૉ. કૃષ્ણકાંત દેસાઈ**

642. હળવી મનોદુર્બળ વ્યક્તિનો બુદ્ધિઆંક કેટલો હોય છે. – **50 થી 69**

643. માનવ અંગેના કોનો મત વિધાયક અને આશાવાદી છે. – **મેસ્લો**

644. હરમાન સેરશાક નામના સ્વિસ મનોવૈજ્ઞાનિકે કઈ પ્રવિધિ વિકસાવી હતી. – **શાહીના ધાબાની**

645. મનોવલણ તુલાની પદ્ધતિ કોણે વિકસાવી હતી. – લિકર્ટ

646. 'સ્વ' નો ખ્યાલ કોણે આપ્યો છે. – **હિગિન્સ**

647. પ્રતિભા સંપન્નતા ત્રણ ઘટકોની આંતરક્રિયા ઉપર અવલંબે છે તેવું કોણે કહ્યું. – **જોસેફ રેનઝુલ**

648. મેસ્લોએ આપેલ જરૂરીયાત શ્રેણીમાં નીચેમાંથી કઈ બાબતનો સમાવેશ થતો નથી. – **ઉછેર**

649. વિદ્યાર્થીના સાચા ઉત્તર બદલ શિક્ષક ચહેરા પર સ્મિત લાવે છે તે કયા પ્રકારનું સુદૃઢક ગણાય. – **હકારાત્મક અશાબ્દિક**

650. કયું વર્તન શાબ્દિક કેન્દ્રીકરણનું નથી. – **મૌન રહી ઉભું રહેવું.**

651. અભિક્રમિત અધ્યયનનો વિચાર કોણે આપ્યો હતો. – **સ્કીનર**

652. અધ્યેતા જે વિષયમાં રસ ધરાવે છે તે વિષયનું અધ્યયન સારી રીતે કરી શકે છે તેને શું કહીશું. – **અભિરુચિ**

653. અભિસંધાનની મદદથી કઈ બાબત સૌથી સારી રીતે શીખવી શકાય છે. – **ભાષા અને વ્યાકરણ**

654. ઉદ્દીપક દ્વારા જે પ્રતિક્રિયા થાય છે તેને ...... કહે છે. – **પ્રતિચાર**

655. 'વર્તનમાં પ્રગતિશીલ અનુકુલન પ્રાપ્ત કરવાની પ્રક્રિયા એટલે અધ્યયાન' વિધાન કોણે કર્યું હતું. – **સ્કીનર**

656. 'વિશેષ દૃષ્ટાંતો, ઉદાહરણની મદદથી સામાન્ય નિયમો પદ્ધતિસર પ્રાપ્ત કરવાની ક્રિયા' આગમન પદ્ધતિની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી હતી. – **જોયસ**

657. 'પ્રયોગશાળા પદ્ધતિ' ના જનક કોણ ગણાય છે. – **ડુ. હેલન પાર્કહર્સ્ટ**

658. હિપોક્રેટસે શેના પ્રકારો દર્શાવ્યા છે. – **વ્યક્તિત્વના**

659. CAT (ચિલ્ડ્રન એપરસેપ્શન ટેસ્ટ) પ્રક્ષેપણ કસોટીના શોધક કોણ હતા. – **અર્નેસ્ટ ક્રિપ્સ**

660. મૂલ્યાંકન એ કેવી પ્રક્રિયા છે?

- સતત ચાલતી પ્રક્રિયા

661. શિક્ષણ દ્વારા વ્યક્તિના વર્તનમાં અપેક્ષિત પરિવર્તન આવ્યું કે નહીં તે ચકાસવાનું કાર્ય કોણ કરે છે?

- મૂલ્યાંકન

662. મૂલ્યાંકનના પ્રકાર જણાવો?

- અ) સ્વરૂપની દષ્ટિએ મૂલ્યાંકનના ૨ પ્રકાર...
- ૧)ઔપચારિક મૂલ્યાંક
- ૨)અનૌપચારિક મૂલ્યાંકન

બ)પ્રક્રિયાની દષ્ટિએ મૂલ્યાંકનના ૩ પ્રકાર...

- ૧)લેખિત મૂલ્યાંકન
- ૨)મૌખિક મૂલ્યાંકન
- ૩)ક્રિયાત્મક મૂલ્યાંકન

ક)સમયની દષ્ટિએ મૂલ્યાંકનના ૨ પ્રકાર...

- ૧)સતત મૂલ્યાંકન
- ૨)સાવધિક મૂલ્યાંકન

ડ)વ્યવસ્થાની દષ્ટિએ મૂલ્યાંકનના ૨ પ્રકાર...

- ૧)આંતરિક મૂલ્યાંકન
- ૨)બાહ્ય મૂલ્યાંકન

663. શાળા મૂલ્યાંકનના ત્રણ વિભાગો જણાવો?

- શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકન
- શિક્ષણ સંલગ્ન પ્રવૃતિનું મૂલ્યાંકન
- ભૌતિક સુવિધાઓની જાળવણી અને તેના ઉપયોગોનું મૂલ્યાંકન

664. ગ્રેડિંગ પદ્ધતિના પ્રકારો જણાવો?

- - પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિ
- પરોક્ષ પદ્ધતિ

665. પ્રાથમિક શાળામાં ગ્રેડિંગ પદ્ધતિ જણાવો?

- ટકા ગ્રેડ
- ૮૦ % થી વધુ – A+
- ૬૫ % થી ૮૦ % સુધી – A
- ૫૦ % થી ૬૫ % સુધી – B+
- ૩૫ % થી ૫૦ % સુધી – B
- ૩૫ % થી ઓછા – C

666. ગુજરાતમાં હાલ કયા ધોરણમાં પ્રત્યક્ષ ગ્રેડિંગ પદ્ધતિ હોય છે?

- ધોરણ– ૧ અને ૨

667. ગુજરાતમાં હાલ કયા ધોરણમાં પરોક્ષ ગ્રેડિંગ પદ્ધતિ હોય છે?

- ધોરણ– ૩ અને ૮

668. સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન એ ....?

- વિદ્યાર્થી કેન્દ્રી છે

669. શિક્ષણમાં કરવામાં આવેલા નૂતન ફેરફારો પ્રમાણે શિક્ષકની ભૂમિકા કઈ રહેશે?

- Facilitator, Instructor

670. શિક્ષણના નવા અને પરંપરાગત હેતુઓને લક્ષમાં રાખીને તેના મુખ્ય કયા બે પ્રવાહો કરવામાં આવ્યા છે?

- શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકન અને સહ– શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકન.

671. Holistic Education એટલે શું?

- સર્વાંગી વિકાસ

672. સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન હેઠળ આવરી લેવાયેલા મુખ્ય વિષયો કયા છે?

- પ્રથમ ભાષા, દ્વિતીય ભાષા, હિન્દી, સંસ્કૃત, ગણિત, વિજ્ઞાન અને ટેક્નોલોજી, સામાજિક વિજ્ઞાન.

673. સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન હેઠળ આવરી લેવાયેલા વૈકલ્પિક વિષયો કયા છે?

- યોગ, ચિત્ર, સંગીત, કમ્પ્યુટર પરિચય, કૃષિ

674. સતત અને વ્યાપક મૂલ્યાંકન .... પર ભાર આપો છે?

- શિખવાની પ્રક્રિયાનું કેવી રીતે અવલોકન કરી શકાય, તેનો રેકર્ડ રાખી શકાય તેમજ સુધારો કરી શકાય.

675. સતત અને વ્યાપક મૂલ્યાંકનની પ્રક્રિયામાં "વ્યાપક" શબ્દ કયા સિદ્ધાંતનું સમર્થન કરે છે?

- જે.પી.ગિલ્ફોર્ડ નો બુદ્ધિ– સંરચનાનો સિદ્ધાંત.

676. સતત અને વ્યાપક મૂલ્યાંકનના ઉદ્દેશો જણાવો?

- યાદ રાખવાને બદલે શીખવાની પ્રક્રિયા પર ભાર આપવો.
- વિદ્યાર્થીઓને શીખવાની પ્રક્રિયા તેમજ જાણકારી વિશે નિર્ણય લેવો.

677. સતત અને વ્યાપક મૂલ્યાંકનનું ઉપકરણ છે...?

- - નિરીક્ષણ
- પ્રશ્નાવલી
- તપાસસૂચિ

678. વ્યક્તિગત તફાવતો સર્જતા ઘટકોમાં કોનો સમાવેશ થશે નહી. – **વંશાનુક્રમ**

679. કયું મંદબુદ્ધિ બાળકનું લક્ષણ નથી. – **બુદ્ધિઆંક 170 થી 190**

680. 'જેનામાં વિશિષ્ટ શક્તિઓ, વિશિષ્ટ બુદ્ધિ પ્રતિભાઓ અને વિશિષ્ટ ગુણોનો સમુચ્ચય હોય તેને તેજસ્વી બાળક કહેવાય' તેજસ્વી બાળકની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી હતી. – **ટર્મન**

681. કયા બાળક માટે 'ગીફ્ટેડ' શબ્દ વાપરી શકાય. – **તેજસ્વી બાળક**

682. 50 થી 70 બુદ્ધિઆંકને કેવી બુદ્ધિ કહેશું. – **અલ્પ બુદ્ધિ**

683. શાબ્દિક કસોટીની બાબતમાં કઈ વિગત અયોગ્ય છે. – **ડૉ. મધુકર પટેલ અને જે.ઝેડ. પટેલે આવી કસોટી રચી છે.**

684. 'માણસ દોરો' કસોટી કોણે તૈયાર કરી છે. – **ગુડ ઈનફ**

685. શાળામાં શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનની શી જરૂરીયાત છે. –

(૧) અધ્યેતાને ઓળખવામાં સહાયભૂત થાય છે.
(૨) શિક્ષણ પધ્ધતિઓના નિર્ધારણ માટે આવશ્યક છે.
(૩) અધ્યેતાનો આનુવંશિક વારસો સમજવામાં મદદ કરે છે.

686. સર્વપ્રથમ અધ્યેતા કેન્દ્રી શિક્ષણ પદ્ધતિની હિમાયત કોણે કરી હતી. – **પેસ્ટોલોજીએ**

687. 'મનોવિજ્ઞાન એ જ શિક્ષણ માટેનું આધારભૂત વિજ્ઞાન છે' કહેનાર કોણ હતા. – **બી.એફ.સ્કીનર**

688. સામાજિકતા મિતિથી શું જાણી શકાય છે. – **અધ્યેતાની સામાજિક સ્થિતિ**

689. ઓગણીસમી સદીમાં સૌપ્રથમ શિક્ષણને મનોવૈજ્ઞાનિક સ્વરૂપ આપનાર કોણ હતા. – **પેસ્ટોલોજી**

690. વિશ્વની સૌપ્રથમ મનોવિજ્ઞાનની પ્રયોગશાળા કોણે સ્થાપી હતી. – **વિલ્હેમ વુન્ટ**

691. કાર્લ યુંગે કઈ પદ્ધતિ વિકસાવી હતી. – **વ્યક્તિત્વનો પ્રકારલક્ષી પદ્ધતિ**

692. શાહીના ડાઘાની પ્રવિધિ કોણે વિકસાવી હતી. – **હરમાન રોશાર્શે**

693. બુદ્ધિ માપન ક્ષેત્રે કયા મનોવિજ્ઞાની યોગદાન મહત્ત્વનું છે. – **(૧) વુન્ડટ (૨) થોર્નડાઈક (૩) બિને**

694. સૂર્યપ્રકાશના સાત રંગ 'જાનીવાલીપીનારા' ને ટુંકમાં સમજવું એ કોનું દ્રષ્ટાંત ગણાય. – **સ્મૃતિ વધારવાનું**

695. અંતર્મુખી વ્યક્તિત્વ ધરાવતી વ્યક્તિનું એક લક્ષણ દર્શાવો. – **વાચનનો શોખ વધારે હોય**

696. આધ્યાત્મિક બુદ્ધિઆંક દર્શાવવા કઈ સંજ્ઞા વપરાય છે. – **SQ**

697. પરીક્ષામાં નાપાસ થનાર વ્યક્તિ કહે છે મારે ક્યા પાસ થવુ હતું ? આ કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ ગણાય. – **યૌક્તિકીકરણ**

698. વ્યક્તિગત તફાવતો સંતોષવા કઈ શિક્ષણ પદ્ધતિ વધારે ઉપયોગી છે. – **અભિક્રમિક અધ્યયન પદ્ધતિ.**

699. આંતરસુઝ દ્વારા થતા અધ્યયનમાં કઈ બાબત અગત્યની છે. – **પહેલાના અનુભવો**

700. પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા અધ્યયનનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો હતો. – **થોર્નડાઈક**

701. કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે રમતનો મનોરંજન સિદ્ધાંત આપ્યો હતો. – **પેટ્રીક**

702. બાળકોના માનસિક વિકાસમાં મહત્તમ કોનો ફાળો હોય છે. – **શિક્ષણનો.**

703. 'રમત જ જીવન છે' એવું કોણે કહ્યું હતું. – **જ્હોન ડ્યુઈએ**

704. 'મનોવૈજ્ઞાનનો સંબંધ પ્રત્યક્ષ માનવ વર્તન સાથે છે' એવું કહેનાર કોણ હતા. – **ગેરીસન અને અન્ય**

705. તરૂણોની નીચેનામાંથી કઈ એક ગંભીર સમસ્યા ગણાય છે. – **અટુલાપણું**

706. એક વિદ્યાર્થી અન્ય વિદ્યાર્થીને વાર્વાર ધમકી આપે છે. આ કયા પ્રકારની સમસ્યા ગણાય. – **આક્રમકતાની**

707. કઈ અવસ્થાને 'તંગદીલીની અવસ્થા' કહેવામાં આવે છે. – **તારુણ્યવસ્થા**

708. અભિક્રમિત અધ્યયનનો સિદ્ધાંત કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે આપ્યો છે. – **સ્કીનર**

709. કોહલરે આંતરસુઝના પ્રયોગો કયા પ્રાણી ઉપર કર્યા હતા. – **ચિમ્પાન્ઝી**

710. વિકાસના તબક્કાઓનો યોગ્ય ક્રમ કયો છે. – **ગર્ભાવસ્થા, શૈશવ, કિશોરાવસ્થા, તરુણાવસ્થા, યુવાવસ્થા, પ્રૌઢવસ્થા, વૃદ્ધવસ્થા**

711. પાવલોવ – **શાસ્ત્રીય અભિસંધાન**

712. સ્કીનર – **કારક અભિસંધાન**

713. કોહલર – **કારક અભિસંધાન**

714. કયા મનોવૈજ્ઞાનિકની 16 PF કસોટીઓ જાણીતી છે. – **કેટલની**

715. શૈક્ષણિક મનોવૈજ્ઞાનમાં EQનો અર્થ શું થાય છે. – **સાવેગિક બુદ્ધિઆંક**

716. નીચેનામાંથી કયુ વિકાસના તબક્કાનું જોડકું અયોગ્ય છે. – **કિશોરાવસ્થા–2થી 14 વર્ષ**

717. હેવીંગ હસ્ટ – **તારુણ્ય વિકાસ**

718. અબ્રાહમ મેસ્લો – **પ્રેરણા**

719. મેકડુગલ – **સહજવૃત્તિ**

720. યુંગ – **વ્યક્તિત્વ સિદ્ધાંત**

721. નીચેનામાંથી કઈ વ્યક્તિત્વ માપનની કસોટી છે. – **શબ્દ સાહચર્ય, વાક્યપૂર્તિ, રોશાની શાહીના ડાઘાની**

722. વર્ગ પ્રતિનિધિની પસંદગી કરતાં કઈ મનોવૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ ઉપયોગી નીવડશે. – **સામાજિકતામિતિની**

723. 'અનુભવ જ જ્ઞાનની એકમાત્રા માતા છે' આ વિધાન કયા વાદને સાર્થક બનાવે છે. – **ઈન્દ્રિયાનુભવવાદ**

724. 'હું કદી શીખવતો નથી, હું એવા સંજોગો પેદા કરૂ છુ જેમાં વિદ્યાર્થીઓ શીખે' આ વિધાન કોનું છે. – **રૂસો**

725. શીખવાની પ્રક્રિયા પર કયા શારીરિક પરિબળની અસર સૌથી ઓછી જોવા મળે છે. – **જાતીયતા**

726. મનોવિજ્ઞાનની સૌપ્રથમ વ્યાખ્યા નીચેનામાંથી કઈ બાબત સાચી છે. – **માનસિક અને વાસ્તવિક ઉંમરનો ગુણોત્તર**

727. અધ્યયન પર અસર કરતાં પરિબળોમાંનું કયું એક નથી. – **વિસ્મૃતિ**

728. વ્યક્તિ સાઈકલ ચલાવતાં શીખે તેમાં કયો સિદ્ધાંત ઉપયોગી બને છે. – **પ્રયત્ન અને ભૂલનો**

729. 'મહાવરાને પરિણામે વર્તનમાં થતો ફેરફાર એ અધ્યયન છે' એમ કહેનાર કોણ હતા. – **આર.એ.ચેમ્પિયન**

730. શાસ્ત્રીય અભિસંધાનમાં કયુ કુત્રિમ ઉદ્દીપક મૂકવામાં આવ્યું હતુ. – **વટડી**

731. આંતરસુઝનો ખ્યાલ આપનાર મનોવૈજ્ઞાનિક કોહલર ક્યાંનો વતની હતો. – **જર્મની**

732. ડેવિડ સી.લેન્ડ નીચેનામાંથી કઈ બાબત સાથે સંકળાયેલા છે. – **સિદ્ધિ પ્રેરણા**

733. સહજવૃત્તિનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો હતો. – **મેકડૂગલ**

734. મનોવૈજ્ઞાનિકે યુંગે વ્યક્તિત્વના કેટલા પ્રકાર દર્શાવ્યા છે. – **બે**

735. પ્રેરણા એટલે કોઈક હેતુ માટે કામ કરવાની ક્રિયા' મનોવૈજ્ઞાનિકે વિધાન કર્યું હતું. – **બર્નાડ**

736. નીચેનામાંથી કઈ સાંવેગિક આવશ્યકતા નથી. – **તરસ**

737. 'પડ્યા ત્યારે નમસ્કાર' એ કઈ પ્રયુક્તિની શ્રેષ્ઠ કહેવત છે. – **યૌક્તિકીકરણ**

738. આદિત્ય પોતાની જાતને સચિન તેંડુલકર સમજે છે તેમાં કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ છે. – **તાદામ્ય**

739. 'પરીક્ષામાં પ્રથમ નંબર આવતા શાળાનું શ્રેષ્ઠ ઈનામ મળ્યુ' એવું કલ્પવામાં કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ રહેલી છે. – **દિવાસ્વપ્ન**

740. 'પરીક્ષામાં પાસ ન થતાં શિક્ષકની ભૂલ કાઢવી.' તેમાં કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ રહેલી છે. – **પ્રક્ષેપણ**

741. આનુવંશિકતાનો આધાર કઈ બાબત પર રહેલો છે. – **માતા–પિતાના સંસ્કાર**

742. વૃદ્ધિ એ .... ઘટના છે. – **શારીરિક**

743. 'વ્યક્તિત્વએ વ્યક્તિની મનો–શારીરિક ક્રિયાઓનું સંગઠન છે. જે વાતાવરણ સાથે તેનું અનુકુલન નક્કી કરે છે' આ વ્યાખ્યા કોણે આપી. – **ઓલપાર્ટ**

744. શાહીના ડાઘાની પ્રયુક્તિ કોણે આપી. – **સેશાકે**

745. CAT એ શેની પદ્ધતિ ગણાય છે. – **વ્યક્તિત્વ માપનની**

746. 'અનુકુલન એટલે જરૂરિયાત અને પરિસ્થિતિ વચ્ચે અસરકારક રીતે મેળ સાધવાનો પ્રયત્ન' એ વ્યાખ્યા કોણે આપી. – **કોલમેને**

747. ઝઘડાખોર વૃત્તિને સમાજ પ્રવૃત્તિમાં રૂપાંતરિત કરવી એ કયા પ્રકારની બચાવ પ્રયુક્તિ છે. – **ઉર્ધ્વીકરણ**

748. માણસ ચિંતાજનક કે દુ:ખદાયક ઘટનાઓ ભૂલવા પ્રયાસ કરે છે તેને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે. – **દમનની પ્રક્રિયા**

749. અંકશક્તિ કસોટી – **ડો.રીખવચંદ શાહ**

750. શાબ્દિક અશાબ્દિક કસોટી – **ડો.કે.જી.દેસાઈ**

751. ભાષાશક્તિ માપન કસોટી – **ડો.ઉર્વશી દેસાઈ**

752. યાંત્રિક અભિયોગ્યતા કસોટી – **ડો.પી.એ.ત્રિવેદી**

753. સ્વિટ્ઝરલેન્ડના મનોવૈજ્ઞાનિક હર્મન રોશાર્શે શાહીના ડાઘાની પ્રયુક્તિ ક્યારે શોધી હતી. – **1921**

754. CAT (ચિલ્ડ્રન એપરસેપ્શન ટેસ્ટ) કસોટીના સંશોધક કોણ હતા. – **ટર્મન**

755. વસ્તુબોધ કસોટી (TAT) 1938માં કોણે રચી હતી. – **હેનરી મરે અને મોર્ગન**

756. મંદબુદ્ધિના બાળકોનો બુદ્ધિઆંક કેટલો હોય છે. – **50 થી 70**

757. નીચેનામાંથી કયો મનોવૈજ્ઞાનિક અમેરિકન નથી. – **વુન્ટ**

758. સામાન્ય બુદ્ધિ ધરાવતી વ્યક્તિઓનો બુદ્ધિઆંક કેટલો હોય છે. – **90 થી 100**

759. મનોવિજ્ઞાની સ્પિયરમેનની બાબતમાં કઈ વિગત સાચી છે. – **તે અમેરિકાનો વતની હતો, તેણે બુદ્ધિ વિશેનો અભ્યાસ કર્યો હતો, 1904માં દ્વિતત્વીય સિદ્ધાંત આપ્યો હતો**

760. 'માનવીની સંપૂર્ણ વ્યક્તિમત્તાનું પ્રગટીકરણ એટલે કેળવણી' એવું કહેનાર કોણ હતા. – **સ્વામી વિવેકાનંદ**

761. બાળવિકાસ અને શિક્ષણના સિદ્ધાંતો સૌ પ્રથમ કોણે આપ્યા હતા. – **મેડમ મારિયા મોન્ટેસોરીએ**

762. 'શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનના પિતા' તરીકે કોણ જાણીતું છે. – **હર્બટ**

763. 'મૂલ્યાંકન એ સતત ચાલતી પ્રક્રિયા છે જે સંપૂર્ણ શિક્ષણ પ્રણાલીનું મહત્ત્વનું અંગ છે' આ વ્યાખ્યા કોણે આપી. – **રિસોર્સન'**

764. અભિસંધાનમાં ઉદ્દીપકને બદલે પ્રતિચારને અનિવાર્ય ગણનાર મનોવૈજ્ઞાનિક કોણ હતા. – **સ્કિનર**

765. 'કુદરત દ્વારા મળતી કેળવણી જ સાચી કેળવણી' કોણે વિધાન કર્યું હતું. – **રૂસો**

766. 'તમે મને એક બાળક આપો અને તેને કહો તે બનાવી દઉં આ વાક્ય કોનું છે. – **વોટસન**

767. 'સામાન્યથી વિશિષ્ટ ક્રિયાઓ તરફનું વલણ' કઈ બાબત દર્શાવે છે. – **કારક વિકાસ**

768. શારીરિક વિકાસમાં સ્થિરતા અને બાળકનું સ્વાવલંબી બનવુ. આ લક્ષણ ક્યારે જોવા મળે છે. – **કિશોરાવસ્થા**

769. 'એચિવમેન્ટ મોટિવેશન' સાથે કયા મનોવિજ્ઞાની સંકળાયેલા છે. – **બ્રુનર**

770. બાળકોને શિખવવા માટે કઈ બાબત સૌથી અગત્યની છે. – **પ્રેરણા**

771. બહિર્મુખી વ્યક્તિત્વનું લક્ષણ કયું છે. – **ઘણા મિત્રો ધરાવે છે, નેતૃત્વ પસંદ કરે છે, સ્વભાવ મિલનસાર હોય છે.**

772. કઈ કહેવત શૈક્ષણિક બાળ મનોવિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતોની વિરૂધ્ધની નથી. – **કુમળો છોડ વાળીએ તેમ વળે**

773. 'માનવને ચારિત્ર્યવાન અને જગત માટે ઉપયોગી બનાવે તે જ શિક્ષણ કહેવાય' આ વિધાન કોણે કહ્યું હતું. – **યાજ્ઞવાલ્કય**

774. મૂલ્યાંકનનું વિસ્તૃત વર્ગીકરણ નીચેનામાંથી કોણે કર્યું હતું. – **બેન્જામીન બ્લુમ**

775. સ્કીનર દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલા અભિક્રમિત અધ્યયન સાથે નીચેનામાંથી કઈ બાબત સાચી છે.

– **એક સંકલ્પના શીખવવા માટેના ક્રમશઃ આગળ વધારવું**

776. ભાષાના ઉપયોગ વગર થતાં પ્રત્યાયનને કયું પ્રત્યાયન કહેવાય. – **અશાબ્દિક પ્રત્યાયન**

777. વ્યક્તિત્વ માપન માટે શાહીના ડાઘાની કસોટીની રચના કોણે કરી હતી. – **રોશાક**

778. અપવાદરૂપ બાળકોને કયા નામથી પણ ઓળખવામાં આવે છે. – **ડિસેબલ ચાઈલ્ડ, વિશિષ્ટ બાળક**

779. વિકાસ એ નિરંતર અને ક્રમિક રીતે ચાલતી પ્રક્રિયા છે. વિધાન કોનું છે. – **સ્કીનર**

780. નીચેમાંથી કયો મુલાકાત પદ્ધતિનો એક પ્રકાર નથી. – **આંશિક મુલાકાત**

781. થોર્નડાઈક – **પ્રયત્ન અને ભૂલ**

782. સ્કીનર – **કારક અભિસંધાન**

783. કોહલર – **આંતરસુઝ**

784. પાવલોવ – **શાસ્ત્રીય અભિસંધાન**

785. સાયમન બિને – **બુદ્ધિકસોટી**

786. નીચેમાંથી વૃદ્ધિના અર્થમાં કયું વિધાન અયોગ્ય છે. – **ક્રિયાનું માપ તે બુદ્ધિ**

787. 'તારુણ્ય એ જીવનની વસંત છે.' આ વિધાન કોનું છે. – **ડો.પાંડે**

788. સંવેગ એ પ્રેરણાનું કેન્દ્રીય, અનિવાર્ય અને પરિવર્તનશીલ પાસું છે. આ વાક્ય કોણે કહ્યું હતું. - **મેંકડુગલ**

789. વ્યક્તિત્વનું ઘડતર કરનારા પરિબળોમાંથી નીચેનામાંથી કયું પરિબળ નથી. – **અધ્યયન**

790. મનોવિજ્ઞાનને 'ચેતનાનું વિજ્ઞાન' કહેનાર કોણ હતા. – **પોમ્પોનાજી**

791. 'બુદ્ધિ એટલે અમૂર્ત વિચારો કરવાની શક્તિ' આ વિધાન કોનું છે. – **ટર્મન**

792. 'શિક્ષા મનોવિજ્ઞાન શિક્ષકોની તૈયારીની આધારશીલા છે' આ વિધાન કોનું છે. – **સ્કીનર**

793. શિસ્ત નીચેનામાંથી કઈ બાબત પર ભાર મૂકે છે. – **સ્વનિયંત્રણ**

794. સ્કીનરનું પ્રદાન કયા ક્ષેત્રે મહત્ત્વનું છે. – **કારક અભિસંધાન**

795. અપાનુકુલિત વ્યક્તિનું લક્ષણ કયું છે. – **વાતાવરણમાં અપેક્ષા મુજબનું અપરિવર્તન**

796. સર્જનાત્મક વિચાર કૌશલ માટે કઈ બાબત સૌથી મહત્ત્વની છે. – **આંતરસુઝ ક્ષમતા**

797. બાળક સ્વ–વાતચીતનો ઉપયોગ ક્યારે કરે છે. – **વર્તનને નિયંત્રિત કરવા, સમસ્યા ઉકેલવા, આયોજન કરવા**

798. સમસ્યાના 'ધ્યેય' તરફથી ઉકેલની વિચારણા કરવાની યોજનાને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે. – **ઉલટો ક્રમ યોજના**

799. વૃદ્ધિ શેના પર આધારિત હોય છે. – **વારસો**

800. બારથી વીસ વર્ષના સમયગાળાને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે. – **તરુણાવસ્થા**

801. બાળકની પિચ્યુટરી ગ્રંથિ કયા વિકાસને સહાયરૂપ બને છે. – **શારીરિક વિકાસ**

802. તારુણ્યના વિકાસના ચાર કાર્યો કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે દર્શાવ્યા છે. – **હર્સ્ટ**

803. અભ્યાસમાં રાકેશ પાછળ રહે છે પરંતુ ક્રિકેટમાં તે સારો ખેલાડી બને છે. આ કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ છે. – **ક્ષતિપૂર્તિ**

804. સાયમન બિનેની કસોટીનું સૌપ્રથમ ગુજરાતી રૂપાંતર કોણે કર્યું હતું. – **નંદશંકર એન. શુક્લ**

805. કઈ અવસ્થાને જીવનનો સંક્રાંતિકાળ ગણવામાં આવે છે. – **તરુણાવસ્થા**

806. વિદ્યાર્થીના વર્તનને ઉંડાણથી સમજવામાં કઈ પદ્ધતિ યોગ્ય છે. – **વ્યક્તિ અભ્યાસ પદ્ધતિ**

807. સ્કીનરે કારક અભિસંધાનનો પ્રયોગ કોના ઉપર કર્યો હતો. – **કબૂતર**

808. આંતરસુઝ દ્વારા થતું અધ્યયન એ કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે સમજાવ્યું. – **કોહલર**

809. 'પૂર્વાનુભવને કારણે વર્તનમાં થતો કાયમી અને સાપેક્ષ ફેરફારને માપી શકાય છે' એમ કોણે કહ્યું હતું. – **મોર્ગન**

810. પ્રયત્ન અને ભુલ દ્વારા અધ્યયન પ્રક્રિયાના સોપાનમાં કઈ બાબતનો સમાવેશ થતો નથી. – **સર્જન**

811. કોણે શિક્ષક – **વિદ્યાર્થી વચ્ચેના વર્ગવ્યવહારના ઘટકો** દર્શાવ્યા છે. – **નેડ ફ્લેન્ડર્સે**

812. નીચેનામાંથી કયું અધ્યાપન સૂત્ર યોગ્ય છે. – **પૃથક્કરણ તરફથી સંયોજીકરણ તરફ, પૂર્ણથી ખંડ તરફ, સાદા પરથી સંકુલ તરફ**

813. વિદ્યાર્થીને 'ખૂબ સરસ' શિક્ષક કહે એ કયા પ્રકારનું સુદઢક છે. – **હકારાત્મક**

814. પહેલા સિદ્ધાંત રજૂ કરી પછી ઉદાહરણ આપવામાં આવે તેને કઈ અધ્યાપન પ્રવિધિ કહેશું. – **નિગમન પદ્ધતિ**

815. બાળક વધારેમાં વધારે ક્યારે શીખે છે. – **જ્યારે તેને કોઈ વાત સારી રીતે સમજાવાય છે.**

816. શાળામાં બેલ વાગતાં જ વિદ્યાર્થીઓ પ્રાથનાખંડમાં બેસી પ્રાર્થના શરૂ કરે છે. આ પ્રકારનું અધ્યયન કહી શકાય. – **શાસ્ત્રીય અભિસંધાન**

817. 'સ્વપ્નો એ અજાગત મનના રાજમાર્ગો છે' એવું કોણે કહ્યું હતું. – **સિગ્મંડ ફ્રોઈડ**

818. થોર્નડાઈકે કયો બુદ્ધિનો પ્રકાર આપ્યો હતો. – **અમૂર્ત બુદ્ધિ, સામાજિક બુદ્ધિ, યાંત્રિક બુદ્ધિ**

819. ભણવામાં નિષ્ફળ ગયેલી વ્યક્તિ ઉત્તમ વેપારી બને છે – આ કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ છે. – **ઊર્ધ્વીકરણ**

820. શિક્ષક–વિદ્યાર્થી વચ્ચે અગત્યનું માધ્યમ કયું છે. – **પ્રત્યાયન**

821. નીરસ શિક્ષક બાળકોને ધમકાવે છે – આ કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ છે. – **આક્રમકતા**

822. નવી માહિતી કે વિચારોને સમજવાની શક્તિ એટલે... – **ગ્રહણશક્તિ**

823. 'બુદ્ધિમાપનના પિતા' તરીકે કોણ ઓળખાય છે. – **સાયમન બિને**

824. 'સામાન્યથી વિશિષ્ટ ક્રિયાઓ તરફની ગતિ' એટલે....... – **કારક વિકાસ**

825. શાસ્ત્રીય અભિસંધાનના પ્રયોગ સાથે કોનું નામ સંકળાયેલું છે. – **પાવલોવ**

826. પિતા તેના દીકરાને ડોક્ટર બનાવવા માગે છે. તે કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ ગણાવી શકાય. – **પરોક્ષ ક્ષતિપૂર્તિ**

827. કેળવણી એ કેવી પ્રક્રિયા ગણાય છે. – **ત્રિધ્રુવી**

828. વ્યક્તિત્વ માપન માટે કઈ પદ્ધતિ ઉપયોગી છે. – **પ્રક્ષેપણ**

829. પાવલોવના શાસ્ત્રીય અભિસંધાન પ્રયોગમાં કઈ બાબત સમાવિષ્ટ છે. – **પ્રબલન, ભેદબોધન, સામાન્યીકરણ,**

830. નીચેનામાંથી કોની અભિરુચિ સંશોધનિકા જાણીતી છે. – **સ્ટ્રોંગની**

831. 'તાલીમ દ્વારા વ્યક્તિના વર્તનમાં આવતા ફેરફાર' એટલે... – **અધ્યયન**

832. ધીમી ગતિએ શીખનારનો બુદ્ધિઆંક કેટલો હોય છે. – **90 થી ઓછો**

833. કઈ અવસ્થાને 'જીવનની વસંત' કહેવામાં આવે છે. – **તરુણાવસ્થા**

834. વર્ગખંડમાં પ્રત્યાયન માટે અત્યંત શક્તિશાળી અવરોધક શું છે. – **શિક્ષકના પક્ષે અસ્પષ્ટતા**

835. કિશોરાવસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓ સામાન્ય રીતે વધારે કઈ સમસ્યાનો સામનો કરે છે. – **સાથી વિદ્યાર્થીઓની સ્વિકૃતીની જરૂરિયાત સંબંધી**

836. સ્કીનરે પોતાના પ્રયોગો જીવ પર કર્યા હતા. – **કબૂતર**

837. કેટલા વર્ષની વયે વૃદ્ધિ અટકી જાય છે. – **16થી 18**

838. મનોવિજ્ઞાનમાં EQ એટલે... – **સાંવેગિક બુદ્ધિઆંક**

839. બાળક બે વર્ષ સુધીમાં કેટલા શબ્દો બોલાતું થઈ જાય છે. – **300 શબ્દો**

840. કયા સમયગાળામાં સંઘર્ષ, હતાશા અને મૂંઝવણ વધારે હોય છે. – **તરુણાવસ્થા**

841. પિયાજેએ બોધાત્મક વિકાસને કેટલા તબક્કામાં વહેંચ્યા છે. – **ચાર**

842. આકાશમાં દેખાતા કેટલા તારા એકબીજાની નજીક હોવાથી ચોક્કસ સમૂહમાં નક્ષત્ર સ્વરૂપે જોવા મળે છે.– આ કયો સિદ્ધાંત દર્શાવે છે. – **સમીપતાનો**

843. કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે એવું સાબિત કર્યું કે સંદિગ્ધ ચિત્રોના દર્શનમાં ભૂખ્યા માણસોને ખાદ્યપદાર્થોનું દર્શન થાય છે. – **લ્યુમિન**

844. સિદ્ધિ પ્રેરણાનું માપન કરવા માટે કઈ કસોટી લેવામાં આવે છે. – TAT

845. મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની નીચેનામાંથી કઈ લાક્ષણિકતા નથી. – **સાતત્ય**

846. અન્ય સંસ્કૃતિના પ્રભાવ દ્વારા એક સાંસ્કૃતિક સમૂહની સંપૂર્ણ જીવનપદ્ધતિ પરિવર્તનમાંથી પસાર થાય ત્યારે તેને પરસંસ્કૃતિકરણ કહેવાય – વ્યાખ્યા કોણે આપી. – **મજમુદાર અને મદન**

847. નૈતિક નિર્ણય શક્તિ ઉપર પુસ્તક કોણે પ્રકાશિત કર્યું હતું. – **પિયોજેએ**

848. ભારતમાં સર્વપ્રથમ મનોવિજ્ઞાનની પ્રયોગશાળા કોણે સ્થાપી હતી. – **બ્રોજેન્દ્રનાથ સીલ**

849. 'લ્યુબીની પાર્ક મેન્ટલ હોસ્પિટલ' ની સ્થાપના કયાં થઈ હતી. – **કોલકાતા**

850. મનોવિજ્ઞાનને ભારતીય વિજ્ઞાન પરિષદમાં ક્યારે સ્થાન મળ્યું. – **1922**

851. મનોવિજ્ઞાનનો સૌપ્રથમ અભ્યાસ કરનાર મનોવૈજ્ઞાનિક કોણ હતાં. – **વિલિયમ જેમ્સ**

852. મનોવિજ્ઞાનમાં જ્યારે કોઈ સંશોધન કરવાનું હોય ત્યારે તેની સૌપ્રથમ સમસ્યા નક્કી કરે તેને ચોક્કસ શબ્દોમાં રજૂ કરાય છે તેને શું કહે છે. – **સમસ્યાકથન**

853. દીર્ઘકાલીન અને સમકાલીન અભ્યાસોનો ઉપયોગ ખાસ કરીને કયા પ્રકારના મનોવિજ્ઞાનમાં થાય છે. – **વિકાસાત્મક**

854. પ્રત્યક્ષીકૃત સંગઠનના નિયમો કયાં મનોવૈજ્ઞાનિકે આપ્યા છે. – **કોહલર, કોફકા, વર્ધીમર**

855. રેલવેના બે પાટાઓ વચ્ચે ઊભી રહી દૂર સુધી નજર નાંખતા દૂરનાં પાટા એકબીજાની નજીક આવી ભળી જતા લાગે છે – આ કઈ મનોવિજ્ઞાનની બાબત દર્શાવે છે. – **રૈખિક પરિપ્રેક્ષ્ય**

856. 'ધ્યાન એટલે પસંદગીયુક્ત ઉદ્દીપકો ઉપર માનસિક કેન્દ્રીકરણ કરવું' વ્યાખ્યા આપનાર મનોવૈજ્ઞાનિકનું નામ જણાવો. – **જેમ્સ ડ્રોલર**

857. પાવલોવ કયા પ્રકારના અભિસંધાન સાથે જોડાયેલા છે. – **શાસ્ત્રીય અભિસંધાન**

858. બુદ્ધિમાપનના પિતા તરીકે કોણ જાણીતું છે. – **બિને**

859. કોણે વ્યક્તિગત અચેતન ઉપર ભાર મૂક્યો છે. – **ફ્રોઈડ**

860. વિશ્વની સૌપ્રથમ બુદ્ધિકસોટી કઈ ભાષામાં રચાઈ હતી. – **ફ્રેન્ચ**

861. કયા જાણીતા મનોવૈજ્ઞાનિકે બુદ્ધિના આઠ પ્રકારો આપ્યા. – **ગાર્ડનર**

862. વ્યક્તિત્વના કયા અભિગમમાં ફ્રોઈડનો ફાળો સૌથી વધુ છે. – **મનોગત્યાત્મક**

863. છોકરામાં પિતા પ્રત્યે દ્રેષ અને માતા માટે આકર્ષણ તેની કઈ ગ્રંથીને કારણે ઉદ્ભવે છે. – **ઈડિપસ**

864. સમગ્ર દેહતંત્રમાં થતો ફેરફાર એ વિકાસ છે. – વ્યાખ્યા કોણે આપી. – **ક્રો અને ક્રો**

865. જહોન વોટ્સને 'વર્તનવાદ' ક્યારે રજૂ કર્યો. – **1913**

866. SMC નું પૂરૂ નામ?

- School Management Committee

867. SMCની રચના કયા કાયદા હેઠળ કરવામાં આવી છે?

- RTE- ૨૦૦૯ ની કલમ– ૨ ની પોટા કલમ– ૫ ના ફકરા ચારમાં નિર્દિષ્ટ બિન અનુદાનિત શાળા સિવાયની દરેક શાળામાં રચના કરવી.

868. SMC ના સભ્યો કેટલા હોય છે?

- ૧૨ સભ્યો

869. SMCમાં કુલ કેટલા વાલી સભ્યોની નિમણૂક કરવામાં આવે છે?

- નવ સભ્યો

870. SMC માં કુલ વાલી સભ્યોમાંથી કેટલા ટકા સભ્યો મહિલા હોવી જોઈએ?

- ૫૦ % (૫ મહિલા)

871. SMC ના સભ્ય સચિવ તરીકે કોણ ફરજ બજાવે છે?

- શાળાના આચાર્ય

872. SMC માં કેટલા ટકા સભ્યો વાલીઓમાંથી પસંદ કરવામાં આવે છે?

- ૭૫ % (નવ સભ્યો)

873. SMCનું બેંક એકાઉન્ટ કોની સલાહથી સંચાલિત થાય છે?

- SMC ના સભ્ય સચિવ અને SMC દ્રારા નક્કી કરવામાં આવેલ મહિલા સભ્યની સહીથી.

874. SMC ની રચના બાદ કઈ સમિતિઓને રદ કરવામાં આવી છે?

- ગ્રામ શિક્ષણ સમિતિ (VEC)
- ગ્રામ બાંધકામ સમિતિ (VCWC)
- વાલી– શિક્ષક મંડળ(PTA)

875. મધ્યાહન ભોજન સંચાલક, રસોઈયા કે મદદનીશની નિમણૂક કરવાની અને હટાવવાની સત્તા કોની પાસે છે?

- SMC

876. કોઈ SMC, મધ્યાહન ભોજનના સંચાલકની ગેરરીતિ બાદ પણ તેને દુર ન કરે તો આવા સંચાલકને હટાવવાની સત્તા કોને આપેલ છે?

- તાલુકા મામલતદાર

877. SMC ની બેઠક કયારે મળે છે?

- ઓછામાં ઓછી દર ત્રણ મહિને એક વખત મળવી જોઈએ

878. SMC માં ધોરણવાર વાલી સભ્યોની ફાળવણી...?

- ધોરણ– ૧ થી ૪ ના સભ્યો – ૨

- ધોરણ– ૫ થી ૬ ના સભ્યો – ૩
- ધોરણ– ૭ થી ૮ ના સભ્યો – ૪

879. SMC ની પૂનઃરચના કેટલા વર્ષે કરવામાં આવે છે?
- દર બે વર્ષે

880. IITE નો ઠરાવ અને સ્થાપના કયારે થઈ?
- - ઠરાવ– માર્ચ ૨૦૧૦
- - સ્થાપના– ૩૦ જૂન ૨૦૧૧

881. IITE નો ઉદ્વેશ જણાવો?
- શિક્ષકોને સજ્જ કરી તાલીમ આપવી. (ટેક્નીકલ, હુન્નર અને કલા શીખવવી.)

882. IITE ની શાખાઓ?
- ૧)સેન્ટર ફોર એજ્યુકેશનઃ– (જેમાં સળંગ ચાર વર્ષમાં Bsc B.ed અને B.A B.ed નો સંકલિત કાર્ય ચાલે છે.)
- ૨)સેન્ટર ફોર રીસર્ચઃ– (જેમાં ૧૯ જેટલા વિષયો પર P.hd થાય છે.)
- ૩)સેન્ટર ફોર એક્ષટેન્સનઃ– (જેમાં અનુસ્નાતક અને ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ ચાલે છે M.ed ની ડિગ્રી મેળવી શકાય છે M.A.(Education) પણ થાય છે જે M.ed ની સમકક્ષ ગણાય છે.)
- ૭ મહિનાનો ડિપ્લોમાં અભ્યાસક્રમ પણ ચાલે છે.

883. CABE ની સ્થાપના કયારે થઈ?
- ઈ.સ.– ૧૯૨૦
- ૧૯૨૩માં આ બોર્ડ ને નાબુદ કરવામાં આવ્યુ તથા ૧૯૩૫ માં હાર્ટિગ સમિતિની ભલામણ આધારે પુનઃરચના કરવામાં આવી.

884. CABE ની કામગીરી?
- જુદા જુદા પંચોની નિમણૂક CABE દ્વારા કરવામાં આવે છે. જેમ કે... કોઠારી પંચ, મુદલિયર પંચ, રાધાકૃષ્ણ પંચ

885. CABE ના ચેરમેન પદે કોણ હોય છે?
- માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રી

886. CABE ના મંત્રી તરીકે કોણ હોય છે?
- શિક્ષણ સેક્રેટરી

887. ચિલ્ડ્રન યુનિવર્સિટી કયા આવેલી છે?
- ગાંધીનગર

888. ચિલ્ડ્રન યુનિવર્સિટીની સ્થાપના કયારે થઈ?
- નરેન્દ્ર મોદી (ભૂતપૂર્વ મુખ્યમંત્રી)ના સલાહકાર કિરીટભાઈ જોષીની અધ્યક્ષતમાં તા.– ૧૨/૧૧/૨૦૦૮ ના દિવસે એક સમિતિની રચના થઈ, તા. – ૨૮/૦૭/૨૦૦૯ ના દિવસે વિધાનસભાએ ઠરાવ પસાર કર્યો અને ત્યાર પછી રાજ્યપાલની મંજુરી મળતા ચિલ્ડ્રન યુનિવર્સિટી એક્ટ – ૨૦૦૯ પસાર કરવામાં આવ્યો અને ચિલ્ડ્રન યુનિવર્સિટીની સ્થાપના કરવામાં આવી.

889. ચિલ્ડ્રન યુનિવર્સિટીનો ઉદ્વેશ શું છે?
- - પ્રત્યેક બાળક મહત્ત્વનું છે.
- પ્રત્યેક બાળકનો સુગ્રથિત વિકાસ થાય.
- કોઈપણ બાળક જ્ઞાનથી વંચિત ન રહે.

890. ચિલ્ડ્રન યુનિવર્સિટીની કામગીરી શું છે?
- - સંશોધન
- શિક્ષણ
- પ્રશિક્ષણ
- વિસ્તરણ

891. DIET નું પૂરૂનામ જણાવો?
- Disrtict Institute of Education and Training (જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન)

892. જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવનની કામગીરી જણાવો?
- - તાલીમ
- સાધન સહાય વિસ્તરણ
- સંશોધન

893. જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવનની કેટલી શાખાઓ છે?
- સાત
- ૧)પૂર્વ સેવા શિક્ષણ શાખા (pre sevice teacher Education)
- ૨)કાર્યાનુભવ (work experience)
- ૩)સેવા અંર્તગત ર્કાક્રમો, ક્ષેત્રિય આંતરક્રિયા અને નાવિન્ય સંકલન શાખાઓ (In Service Programme, Field, Interacation And Inovation CO.- Ordination Branch)
- ૪)પાઠ્ય પુસ્તક સામગ્રી વિકાસ અને મૂલ્યાંકન (Curriculam Material Devlopment And Evolution)
- ૫)શૈક્ષણિક પ્રયોગ શાળા (Education technology Branch)
- ૬)આયોજન અને વ્યયસ્થાપન (Planning & Management)
- ૭)District Resource Unit

894. "કોલકાતા મદરેસા"ની સ્થાપના કયારે થઈ હતી?

- ઈ.સ.– ૧૭૮૧

895. "બનારસ સંસ્કૃત કોલેજ"ની સ્થાપના કયારે થઈ?

- ઈ.સ.– ૧૭૯૧

896. "ચાર્ટર એક્ટ" કઈ સાલમાં લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો?

- ઈ.સ.– ૧૮૧૩

897. અંગ્રેજ સરકારના કાનુની સલાહકાર મેકોલોએ કેવા શિક્ષણ પર ભાર મૂકયો હતો?

- અંગ્રેજી શિક્ષણ પર
- એક એવો શિક્ષિત વર્ગ તૈયાર કરવો જે કંપનીના નીચલા પદો પર નોકરી કરી શકે.

898. ભારતમાં અંગ્રેજી શિક્ષણ પદ્ધતિ કયા વર્ષમાં દાખલ થઈ?

- ઈ.સ.– ૧૮૩૫

899. ભારતમાં અંગ્રેજી શિક્ષણ પદ્ધતિ કયા ગર્વનરે દાખલ કરી હતી?

- લોર્ડ વિલિયમ બેંટિક

900. ભારતમાં અંગ્રેજી શિક્ષણ પદ્ધતિ વિલિયમ બેંટિકે કોની સલાહ સૂચનથી દાખલ કરી હતી?

- મેકોલો

901. અંગ્રેજી ભાષાને ભારતમાં સરકારી ભાષાનો દરજ્જો કયારે આપવામાં આવ્યો હતો?

- ઈ.સ.– ૧૮૩૭

902. વુડનો ખરીતો...?

- - ઈ.સ.– ૧૯૫૪
- માધ્યમિક સ્તર પર વ્યવસાયિક શિક્ષણ શરૂ કરવા પર બળ આપવામાં આવ્યું. – માધ્યમિક સ્તર પર વિદ્યાર્થીઓને એવું શિક્ષણ આપવા માં આવે જેથી વિદ્યાર્થીઓ ભાવી વ્યવસાયિક જીવન માટે તૈયાર કરી શકાય. – ૧૮૫૭ માં કલકાતા, મુંબઈ અને ચેન્નઈમાં વિદ્યાપીઠ ની સ્થાપના કરવામાં આવી. – આ બધા પ્રયાસો છતા માધ્યમિક સ્તર કે ઉચ્ચ શિક્ષણ માં વ્યવસાયિક શિક્ષણ આપવાની કવાયત ન થઈ શકી.

903. હંટર કમિશન...?

- - ઈ.સ.– ૧૮૮૨
- ભારતીય શિક્ષા આયોગ અંતર્ગત બનાવાયેલા હંટર કમિશને સૂચવ્યુ કે માધ્યમિક શિક્ષણના સ્તરને બે વિભાગમાં વહેંચવામાં આવે.
- વિભાગ– ૧ માં વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે તૈયાર કરવામાં આવે.
- વિભાગ– ૨ માં વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચ શિક્ષણ આપવામાં આવે.
- હંટર કમિશનના રિપોર્ટને ઈ.સ.– ૧૮૮૪ માં સ્વીકારી દર વર્ષે બે વૈકલ્પિક પરીક્ષાઓનું આયોજન કરવામાં આવ્યુ. – પ્રાથમિક શિક્ષણે સ્થાનિક સંસ્થાઓને સોપી દેવામાં આવ્યું. – સ્થાનીય સ્વશાસન અધિનિયમ અંતર્ગત આ માટે સરકારે અનુદાન(ગ્રાન્ટ) આપવાના નિયમો બનાવ્યા, જેના કારણે માધ્યમિક સ્કૂલોનો રાફડો ફાટી નિકળ્યો. – સ્થાનીય સમિતિઓ દ્વારા ફી લઈને ચલાવાતી આવી સ્કૂલોના કારણે હંટર કમિશનની ભલામણો ફળદાયી સાબિત ન થઈ. – ઈ.સ.– ૧૮૯૬ માં અખિલ ભારતીય શિક્ષણ સેવા શરૂ કરવામાં આવી. – અખિલ ભારતીય શિક્ષણ સેવાની પરીક્ષા ઈંગ્લેન્ડમાં લેવામાં આવતી હતી. – ઈ.સ.– ૧૯૧૯ સુધી અખિલ ભારતીય શિક્ષણ સેવાની પરીક્ષા ઈંગ્લેન્ડમાં લેવાતી હતી.

904. હાર્ટોગ કમિટી...?

- - ઈ.સ.– ૧૯૨૮
- પ્રાથમિક શિક્ષણમાં થતા અવ્યયને રોકવાની ભલામણ આ સમિતિએ કરી હતી. – સામાન્ય શિક્ષણની સાથે ભૌતિક અને શારીરિક વિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતો, ભાષાના પ્રભાવશાળી પ્રયોગો, ઉચ્ચ જીવન મૂલ્યો અને સરકારના શિક્ષણ ઉપર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે. – ઈન્ડિયન સ્ટેટ્યુટરી કમિશનની સહાયક સમિતિ જે હાર્ટોગ કમિટીના નામે પ્રસિદ્ધ થઈ. – ઈસ.– ૧૯૩૨ માં આંધ્ર યુનિવર્સિટીમાં બી.એડ્ કોલેજની સ્થાપના થઈ. – ઈ.સ.– ૧૯૩૬ માં મુંબઈ યુનિવર્સિટીમાં એમ.એડ્ નો અભ્યાસક્રમ દાખલ કરવામાં આવ્યો.
- પગાર માં રહેલી વિસંગત્તાઓ દૂર કરવી, ગ્રામ વિશ્વ વિદ્યાલયોની સ્થાપના, સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમની અવધિ ૩ વર્ષ કરવી, પ્રાદેશિક ભાષાને શિક્ષણના માધ્યમ તરીકે સ્વીકારવું.
- આ આયોગની ભલામણના આધારે ઈ.સ.– ૧૯૫૩ માં યુ.જી.સી. (વિશ્વ વિદ્યાલય અનુદાન આયોગ)ની સ્થાપના કરવામાં આવી.

905. સાર્જેન્ટ પ્લાન્ટ...?

- - ઈ.સ.– ૧૯૪૪
- ઈ.સ.– ૧૯૩૫ માં ભારત સરકાર અધિનિયમ – ૧૯૩૫ મૂજબ પ્રાંતિય સરકારોને સ્વાયત્તા આપવામાં આવી. – સાર્જેન્ટ પ્લાન મૂજબ માધ્યમિક શિક્ષણનું પુનઃગઠન કરવામાં આવ્યુ. –

906. કલા અને મૂળ વિજ્ઞાનનો અભ્યાસ કરાવતી શાળા,

907. ટેકિનકલ હાઈસ્કૂલ એમ બે પ્રકારની શાળાઓ શરૂ થઈ. અગત્યની ભલામણો...

- ગ્રામીણ અભ્યાસક્રમમાં ખેતી પર બળ આપવું
- કન્યા કેળવણીના ક્ષેત્રમાં વૈકલ્પિક વિષય તરીકે ગૃહ વિજ્ઞાન દાખલ કરવું
- ઈ.સ.– ૧૯૪૦ ના દશકને શિક્ષણ, વ્યવસાયિક શિક્ષણ, વાણિજ્યિક શિક્ષણના સ્વસ્થ વિકાસની દિશામાં સાર્થક કદમ માની શકાય.

908. રાધાકૃષ્ણ આયોગ...

- - ઈ.સ.– ૧૯૪૮ થી ૧૯૪૯
- આ આયોગ ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે બનાવવામાં આવ્યું હતું. – આ આયોગે શારીરિક શિક્ષણ અને સમૂહ શિક્ષણ પર સરખો ભાર આપવાની ભલામણ કરી. – આ આયોગે વિદ્યાલય સ્તરે સામાન્ય શિક્ષણ પર ભાર મુકવા કહ્યુ(કૃષિ વિજ્ઞાન, લલિતકલા).

909. મુદાલિયર પંચ(માધ્યમિક શિક્ષણ પંચ)..

- - ઈ.સ.– ૧૯૫૨ થી ૧૯૫૩
- ડો. લક્ષ્મણસ્વામી મુદાલિયરની અધ્યક્ષતામાં ઈ.સ. – ૧૯૫૨ માં કરવામાં આવી – અભ્યાસક્રમમાં વૈવિધ્ય લાવવું, ત્રિસ્તરીય સ્નાતક અભ્યાક્રમ શરૂ કરવાની ભલામણ કરી. – હેતુલક્ષી પરીક્ષા પદ્ધતિ અપનાવવી. – શાળાઓએ વિદ્યાર્થીની પ્રગતિનો રેકર્ડ રાખવું અને સર્વાંગી પ્રગતિ પર ભાર મુકવો. – સંખ્યાત્મક ગુણ(માર્કસ) આપવાને બદલે સાંકેતિક અંકન(ગ્રેડ) પદ્ધતિને અનુસરવાની ભલામણ કરી.
- એક જાહેર પરીક્ષા લેવી જેના અંતિમ પરિણામ આપતી વખતે શાળા દ્વારા લેવામાં આવેલી કસોટી, સ્કૂલ રેકર્ડ અને જાહેર પરીક્ષાના આધારે પરિણામ બનાવવું – માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ એક કેન્દ્રીય અભ્યાસક્રમ હોવો જોઈએ તેવી ભલામણ કરી. – ભાષા, સામાજિક વિજ્ઞાન, ગણિત, કલા, સંગીત, શારીરિક શિક્ષણ જેવા મૂળભૂત વિષયોનો કેન્દ્રીય વિષયોમાં સમાવેશ કરવો જોઈએ, આ સૂચન મૂજબ પ્રાદેશિક સરકારોએ ટેકિનકલ, વાણિજ્ય(કોમર્સ) અને કૃષિ હાઈસ્કૂલને વધારે અનુદાન આપવાનું શરૂ કર્યું. – માધ્યમિક સ્તર પર વ્યવસાયિક અભ્યાસક્રમની શરૂઆત કરવામાં આવી. – માધ્યમિક સ્તરે ભારતીય ભાષાઓને શિક્ષણના માધ્યમ રૂપો સ્વીકારવામાં આવી, જો કે વિશ્વ વિદ્યાલય સ્તર પર અંગ્રેજી ભાષાનું પ્રભુત્વ અનિવાર્ય પણે રહ્યું.
- મુદાલિયર પંચના ઉદ્દેશો...
- લોકશાહી નાગરિકતાનો વિકાસ
- જીવન જીવવાની કલા માટે શિક્ષણ
- સાચી દેશ ભક્તિની ભાવનાનો વિકાસ
- વ્યવસાયિક ક્ષમતાનો વિકાસ
- વ્યક્તિત્વનો વિકાસ
- નેતૃત્વ માટેની કેળવણી

910. કોઠારી પંચ(રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ પંચ)...

- - ઈ.સ.– ૧૯૬૪ થી ૧૯૬૬
- પ્રો. દોલતસિંહની અધ્યક્ષતામાં પંચની રચના. – સરકાર દ્વારા શિક્ષણ માટે રચવામાં આવેલુ આ છઠ્ઠું પંચ હતું. – વાસ્તવિક રીતે ભારતીય શિક્ષણ પદ્ધતિનો સર્વાંગી અભ્યાસ કરવા વાળુ આ પ્રથમ પંચ હતું. – શિક્ષણના પુનઃઉત્થાન માટે વિચાર રજુ કર્યો. – રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિનું માળખું તૈયાર કર્યું. – રાષ્ટ્રીય જીવનની જરૂરીયાતો અને ઈચ્છાઓને પરિપૂર્ણ કરે તે પ્રકારની શિક્ષણ પદ્ધતિ અપનાવવાની ભલામણ કરી. – યોગ્ય સ્તર પર પ્રાપ્ત કરવા માટે શિક્ષણમાં ગુણાત્મક સુધારણા કરવી. – સમાન શૈક્ષણિક અવસરો ઉપલદ્ધ કરાવવાની ભલામણ – સંગઠિત શિક્ષણ કાર્યની જરૂરિયાતને બળ આપતા આ આયોગ દ્વારા ૧૨ કાર્ય દલ અને ૭ કાર્યકારી સમૂહની રચના કરવામાં આવી.

911. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ – ૧૯૬૮...

- કોઠારી પંચની ભલામણોના આધારે રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ– ૧૯૬૮ ઘડવામાં આવી.
- વિશેષતાઓ...
- સામાન્ય રીતે દેશના બધાં ભાગોમાં શિક્ષણનું એક સરખું માળખું અપનાવવાની ભલામણ કરી , જે ૧૦ + ૨ + ૩ પ્રકારનું રહેશે. (રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિના અનુચ્છેદ – ૪, પરિશિષ્ટ– ૧૭ પ્રમાણે)

- શિક્ષણ પર કરવામાં આવતો ખર્ચ ધીરે- ધીરે કુલ રાષ્ટ્રીય આવકના ૬ % જેટલો વધારવો.(રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિનો ભાગ- ૫)
- શિક્ષકોના પગાર અને સેવાની શરતો એમની યોગ્યતા અને જવાબદારી અનુરૂપ હોવી જોઈએ. વળી, શિક્ષકોને સેવાકાલિન પ્રશિક્ષણ આપવું જોઈએ.
- ગ્રામીણ અને પછાત વિસ્તારમાં શિક્ષણની સર્વોત્તમ સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ કરવાવી જોઈએ.
- મહિલા, અનુસૂચિત જન જાતિ, આદિવાસી તથા વિકલાંગ બાળકોને પણ યોગ્ય શિક્ષણ મળી રહે તેની વ્યવસ્થા કરવી
- સ્કૂલ લેવલના શિક્ષણમાં વિજ્ઞાન ટેક્નોલોજી અને વ્યવસાયિક શિક્ષણને મહત્ત્વ આપવું.

912. શિક્ષણ કાર્યદલ...?

- - ઈ.સ.- ૧૯૮૫
- પ્રો. કલદૈવસ્વામીની અધ્યક્ષતામાં આ શિક્ષણ કાર્યદલની રચના થઈ.
- વડા પ્રધાન રાજીવ ગાંધીની ભલામણથી શિક્ષણ કાર્ય દલે કરેલ વર્ગીકરણ... નીચે મૂજબ છે.
- કૃષિ અભ્યાસક્રમ
- વ્યવસાયિક અને વાણિજ્ય અભ્યાસક્રમ
- એન્જિનિયરીંગ અને ટેક્નોલોજી અભ્યાસક્રમ
- સ્વાસ્થ્ય તથા ઉપ- ચિકિત્સીય અભ્યાક્રમ
- ગૃહવિજ્ઞાન અભ્યાક્રમ
- અન્ય અભ્યાસક્રમ

913. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ - ૧૯૮૬...

- ઈ.સ.- ૧૯૬૮ની રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ પછી ૨૧મી સદીના ભારતને ઝડપથી વિકસતા વિજ્ઞાનયુગ સાથે કદમ મિલાવવા માટે જાન્યુઆરી, ૧૯૮૫ માં તાત્કાલિક વડા પ્રધાન રાજીવ ગાંધીએ નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ લાવવાનું વચન આપ્યું. ઈ.સ.- ૧૯૮૬ માં અંદાજપત્ર અનુસાર રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ- ૧૯૮૬ અમલમાં આવી.
- આ કાર્યક્રમ ઘડવા માટે ૨૩ સમિતિઓ બનાવવામાં આવી હતી. - શિક્ષણના પડકારો- નીતિગત પરિપ્રેક્ષ્ય નામે એક ઘોષણા પત્ર જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો, જે દસ્તાવેજ ૧૯૮૬ની રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિના રૂપમાં પરિણમ્યો.
- વિશેષતાઓ...
- ૨૧ ની જરૂરિયાતો મુજબ બાળકોમાં જરૂરી કૌશલ્યો અને યોગ્યતાનો વિકાસ કરવો.
- એક ગતિશીલ, વિકાસશીલ, પ્રતિબદ્ધ અને પરિવર્તનશીલ સમાજનું નિમાર્ણ કરવું.
- પ્રાથમિક શિક્ષણનો વિકાસ અને વિસ્તાર કરવો.
- ૧૪ વર્ષ સુધીના તમામ બાળકોને મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ આપવા માટે વિશેષ કાર્યક્રમ બનાવવો.
- સમાજના સર્વાંગીણ વિકાસ માટે શિક્ષણ આવશ્યક છે.
- સંશોધન અને વિકાસ દ્વારા આર્થિક પ્રગતિ વધારવી અને જાળવી રાખવી.
- ટેક્નિકલ જ્ઞાન ક્ષેત્રે આત્મનિર્ભર બનવું અને એના સંચાલન માટે આવશ્યક માનવ બળ ઉભું કરવું.
- ૧૦ + ૨ + ૩ પદ્ધતિ આખા દેશમાં લાગું કરવી.
- આખા દેશ માટે એક સમાન રાષ્ટ્રીય અભ્યાક્રમ નક્કી કરવો.
- શિક્ષણના દરેક સ્તર પર લઘુત્તમ અધ્યયનનું નિર્ધારણ કરવું.
- ઉચ્ચ અને ટેક્નિકલ શિક્ષણમાં યોગ્યતાના આધારે પ્રવેશ આપવો.
- રાષ્ટ્રીય સાક્ષરતા કાર્યક્રમ, અનૌપચારિક તેમજ મુક્ત અને દુરવર્તી શિક્ષણ પર વિશેષ ભાર મુકવો.
- માધ્યકિ કક્ષાએ અમલ...

૧)એક સમાન શિક્ષણ માળખું...

- - ધો. ૧૦ સુધીનું માળખું ૫ + ૩ + ૨

૨)માધ્યમિક કક્ષાએ એક સરખો અભ્યાસક્રમ...

૩)હાર્દરૂપ તત્વો...

- ભારતની સ્વાતંત્રતા ચળવળનો ઈતિહાસ
- બંધારણની જવાબદારીઓ
- રાષ્ટ્રીય ઐકય માટેની આવશ્યકતા
- ભારતનો સામાન્ય સાંસ્કૃતિ વારસો
- જાતિય સમાનતા
- સર્વ સમાનતા, બિન સાંપ્રદાયિકતા, અને લોકશાહી
- પર્યાવરણ સુરક્ષા
- સામાજિક અવરોધોને દૂર કરવા
- નાના કુંટુંબના ધોરણનું પાલન
- વૈજ્ઞાનિક વલણની કેળવણી

૪)કાર્યાનુભવ...

- સુથારીકામ, ધાતુકામ, ચર્મકામ, ચિનાઈમાટીકામ, ખાદ્ય પદાર્થોની જાળવણી, વીજળી સમારકામ, બુક બાઈંડિંગ, જમીન, સંરક્ષણ, સાદા વૈજ્ઞાનિક સાધનોની બનાવટ, પાક સંભાળ જેવી પ્રવૃતિઓ

- ઈશ્વરભાઈ પટેલ સમિતિની ભલામણ અનુસાર ગુજરાત સરકારે કાર્યાનુભવમાં થોડો ફેરફાર કરી સમાજોપયોગી ઉત્પાદક શ્રમકાર્ય(SUPW)ના અમલની દિશામાં પગલા લીધા છે.

૫)પર્યાવરણ શિક્ષણ...

- બી.એડ્ના નવા અભ્યાક્રમમાં Elective Subject માં પર્યાવરણ શિક્ષણનો વિષય સ્થાન પામ્યો છે.

૬)અધ્યેતા કેન્દ્રી શિક્ષણ...

૭)વ્યવસાયલક્ષી શિક્ષણ...

૮)સતત સર્વાંગી મૂલ્યાંકન

૯)નવોદય વિદ્યાલયો

૧૦)શિક્ષક– પ્રશિક્ષણ

914. આચાર્ય રામમૂર્તિ સમિતિ...

- - ઈ.સ.– ૧૯૯૦
- વર્ષ ૧૯૮૯ની સંયુક્ત મોરચાની સરકારે આ સમિતિની રચના કરી હતી. – આ સમિતિ સામે ત્રણ વિષયની વિચારણા કરવાની વાત મૂકવામાં આવી.
- ઈ.સ.– ૧૯૮૬ની રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ અને તેના ક્રિયાન્વયનની સમિક્ષા કરવી.
- નીતિમાં સુધારા વધારા માટે જરૂરી ભલામણો કરવી.
- સંશોધિત નીતિના કાર્યન્વયન માટે સમય બદ્ધ યોજના બનાવવી.
- ભલામણો...
- પછાત વર્ગોના લોકોના શિક્ષણ માટે કાર્યક્રમ બનાવવો અને તેના પર જરૂરી ખર્ચ કરવો.
- શિક્ષણમાં મોડ્યુલ તથા સેમિસ્ટર પદ્ધતિ અપનાવવી.
- તમામ પ્રકારની સામાજિક આર્થિક અસમાનતાઓ દૂર કરવા ખાનગી શાળાઓને પણ સામાન્ય વિદ્યાલયના માળખામાં સામવી લેવા.

915. યશપાલ સમિતિ...

- - ઈ.સ.– ૧૯૯૨
- ડો. યશપાલની અધ્યક્ષતામાં આ સમિતિની રચના થઈ. – આ સમિતિએ ભભાર વિનાના ભણતરભની વાત કહી હતી. – અભ્યાક્રમ, અધ્યાપન, પ્રશિક્ષણ, અધ્યયન– અધ્યાપન પ્રવિધિઓ અને પ્રણાલીમાં રચનાત્મક અને ગુણાત્મક પરિવર્તન પર ભાર મુકવામાં આવ્યો છે.

916. સંશોધિત રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ...?

- - ઈ.સ.– ૧૯૯૨
- આંધ્રપ્રદેશના મુખ્યમંત્રીશ્રી જનાર્દન રેડ્ડીની અધ્યક્ષતામાં આ સમિતિની રચના થઈ.
- ભલામણો...
- દરેક વિદ્યાલયોમાં ઓછામાં ઓછા ત્રણ વર્ગો અને ત્રણ શિક્ષકોની વ્યવસ્થા લાગુ કરવી.
- ઓપરેશન બ્લેક બોર્ડ અને સ્કૂલ કોમ્પ્લેક્ષ જેવી યોજના ચાલુ રાખવામાં આવે.
- સામાજિક, આર્થિક તેમજ રાષ્ટ્રીય હિતોને અનુરૂપ અભ્યાક્રમ બનાવવામાં આવે.
- પ્રૌઢ શિક્ષણ માટે જિલ્લા સાક્ષરતા અભિયાન શરૂ કરવાની ભલામણ કરી.
- વિદ્યાર્થીઓના શારીરિક અને માનસિક વિકાસ માટે વિદ્યાર્થીઓને અધ્યયન– અધ્યાપનની પ્રક્રિયાના કેન્દ્રીય ઘટક તરીકે માનવામાં આવે.
- વ્યવસાયિક શિક્ષણ માધ્યમિક સ્તરે શરૂ કરવામાં આવે.
- સરકાર દ્વારા શિક્ષણ સંસ્થાઓને નાણાકીય મદદ પુરી પાડવામાં આવે, સાથે સાથે શિક્ષણ સંસ્થાઓને પોતે નાણાકીય મદદ મેળવવા માટે પ્રયત્ન કરે જેથી માળખાગત સુવિધાઓનો વિકાસ કરી શકાય.

917. નેશનલ નોલેજ કમિશન...

- - ઈ.સ.– ૨૦૦૫
- ૧૩ જૂન ૨૦૦૫ માં નેશનલ નોલેજ કમિશનની રચના સામ પિત્રોડાના અધ્યક્ષ સ્થાને કરવામાં આવી. – નેશનલ નોલેજ કમિશનમાં અધ્યક્ષ સિવાય બીજા ૭ સભ્યો હોય છે. – નોલેજ કમિશનમાં ચાર સલાહકાર સભ્યો છે.(૭ સભ્યો સિવાય અન્ય સભ્યો)
- ૨૦૦૬, ૨૦૦૭, ૨૦૦૮, માં આ પંચ દ્વારા ભલામણો કરવામાં આવેલ છે.

918. વય પત્રક બીજા કયા નામે ઓળખાય છે?

- જનરલ રજિસ્ટર

919. વિદ્યાર્થી પ્રવેશથી શરૂ કરીને જે તે વર્ષ સુધીની પ્રગતિનો અહેવાલ કયા પત્રકમાં નોંધાય છે?

- સંગ્રહિત માહિતી પત્રક

920. સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન હાથ ધરાનારી શાળા કાર્યક્રમોની રૂપરેખા કયા પત્રકમાં જોવા મળે છે?

- શાળા કેલેન્ડર

921. તમારા મતે વર્ગખંડની પ્રભાવી પ્રત્યાયન વિધિ શું છે?

- વિવિધ શૈક્ષણિક સાધનોનો ઉપયોગ કરીને

922. દશ્ય– શ્રાવ્ય સાધનોનો ઉપયોગ શિક્ષકોના અધ્યાપન કાર્યને કેવું બનાવે છે?

- રસપ્રદ અને અસરકારક

923. ધ્યાન પર અસર કરતા પરિબળો કયા છે?

- રસ, ઘોંઘાટ, બુદ્ધિ

924. કેળવણી જો ત્રિ– ધૃવી છે તો તેના ત્રણ ધૃવ જણાવો?

- - શિક્ષણ
- સમાજ
- અધ્યેતા

925. બાળક ૧૨ વર્ષનું થાય ત્યારે કેટલું શબ્દ ભંડોળ ધરાવે છે?

- ૧૦૦૦૦ શબ્દો

926. ઘર, સમાજ, મિત્ર વર્તુળ તથા સમૂહ માધ્યમો દ્વારા મળતી કેળવણી કેવી ગણાય છે?

- અનૌપચારિક

927. દરેક બાળક પ્રેમ ઝંખે છે, તે પ્રેમનું ભુખ્યુ છે.– આ વિધાન કઈ જરૂરિયાત પર ભાર મુકે છે?

- સાંવેગિક

928. વ્યક્તિગત તફાવતો સંતોષવા કઈ શિક્ષણ પદ્ધતિ વધુ ઉપયોગી છે?

- અભિક્રમિત અધ્યયન

929. માનવ જીવનની સમસ્યાઓ ઉકેલવા કોણ સહાય રૂપ બને છે?

- ટેક્નોલોજી

930. શિક્ષક સામે સૌથી મહત્ત્વપૂર્ણ પડકાર કયો છે?

- અધ્યાપન પ્રકિયા રસપૂર્ણ બનાવવી

931. વર્તમાનમાં અધ્યાપનમાં સૌથી પ્રભાવી પદ્ધતિ કઈ છે?

- ઈ– લર્નિંગ

932. પ્રભાવી અને સ્થાયી શિક્ષણ માટે વિદ્યાર્થી પાસે શું હોવુ જોઈએ?

- પ્રેરણા અને યોગ્યતાનું ઈચ્છનિય સ્તર

933. એજ્યુસેટ એક .... છે?

- શિક્ષણ ઉપગ્રહ

934. મૂલ્ય શિક્ષણનો અર્થ શું છે?

- વ્યક્તિત્વનો બહુઆયામી વિકાસ કરવો

935. ભારતમાં સૌપ્રથમ એજ્યુકેશન ટી.વી. કયારે શરૂ થયુ?

- ૧૯૫૯

936. દૂરદર્શન દ્વારા પ્રસારિત શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો લાભદાયી છે?

- - તે સંસારની – સમાજની ઘટનાઓને વાસ્તવિક સ્વરૂપો રજૂ કરે છે
- તે જીવનના મૂલ્ય– સુક્ષ્મ પહેલુઓને ટી.વી. પર પ્રસ્તુત કરે છે
- તે દર્શકોના એક મોટા સમૂદાયને એક જગ્યાએ બેસીને કાર્યક્રમ જોવાનો અવસર આપો છે

937. દશ્ય– શ્રાવ્ય સામગ્રી જણાવો?

- - ધ્વની, ચલચિત્ર અને દૂરદર્શન
- ચિત્ર, ડાયાગ્રામ, નકશો
- રેડિયો, ટેપરેકોર્ડર, સ્લાઈડ

938. "જ્ઞાન દર્શન" ચેનલમાં દૂરદર્શનનું સહયોગી કોણ છે?

- - માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય
- ઈગ્નુ

939. ભારતમાં સર્વ પ્રથમ સ્વતંત્ર રૂપો મુક્ત વિશ્વ વિદ્યાલયની સ્થાપનાનો શ્રેય કોને મળે છે?

- આંધ્રપ્રદેશ સરકાર

940. ઈન્દિરા ગાંધી ઓપન યુનિવર્સિટીની સ્થાપના કયારે કરવામાં આવી?

- ઈ.સ.– ૧૯૮૫

941. સમાન શૈક્ષણિક અવસર પ્રદાન કરવા એટલે...?

- બધાને સમાન અવસર પ્રદા કરવો, જેના કારણે દરેક વ્યક્તિ પોતાની યોગ્યતા મુજબ શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરી શકે.

942. ક્રિયાત્મક સંશોધન એ...?

- શિક્ષકની વર્ગખંડની દરરોજની સમસ્યાઓનો ઉકેલ લાવે.

943. ક્રિયાત્મક ઉત્કલ્પના રચનાથી...

- સમસ્યાના ઉકેલ તરફ જવાનું દિશાસૂચન મળે છે.

944. કેળવણી ક્ષેત્રમાં સૌપ્રથમ ક્રિયાત્મક સંશોધનનો પ્રયોગ કોણે કર્યો હતો?

- સ્ટીફન કોર.

945. નૂતન અભિગમ પ્રમાણે વર્ગખંડમાં શિક્ષકની ભૂમિકા કઈ છે?

- - માર્ગદર્શક
- સુવિધા આપનાર

946. "મેનેજમેન્ટ"નો શબ્દકોશ મૂજબનો અર્થ શું થાય?

- વ્યવસ્થા કરવી/થવી.

947. સાચી શિસ્ત એટલે...?
- મુક્ત અને સામાજિક શિસ્ત.

948. વિદ્યાર્થીમાં વાચન રસ ઉત્પન્ન કરવા માટે કઈ પ્રવૃતિ કરી શકાય?
- વાચન સપ્તાહની ઉજવણી કરવી.

949. જો વિદ્યાર્થીના વાલી પાસે વિદ્યાર્થીના જન્મનું પ્રમાણપત્ર નથી તો જન્મ તારીખ માટેનું કયું પ્રુફ માન્ય રાખશો?
- - હોસ્પિટલ કે મીડવાઈફ(દાયણ)ના રજિસ્ટરનો રેકર્ડ.
- આંગણવાડીનો રેકર્ડ.
- બાળકની ઉમર વિશેનું વાલીનું સોગંદનામુ.

950. શાળાના વિદ્યાર્થીઓમાં ભય, ક્રોધ અને જાતીય વૃતિ જેવા આવેગોનું ઉર્દ્વીકરણ કરવા માટે તમે શું કરશો?
- વિદ્યાર્થીઓને કલા, સાહિતય કે રમત– ગમત તરફ અભિમુખ કરીશ.

951. એક શિક્ષક તરીકે તમારા વર્ગના બાળકોમાં કોઈ વિષયની કચાશ જાણવા કયા પ્રકારની કસોટી યોજશો?
- નિદાનાત્મક કસોટી.

952. વર્ગ પુસ્તકાલય જરૂરી છે, કારણ કે...?
- - તેનાથી વિદ્યાર્થીઓની વાચન ભુખ સંતોષાય છે.
- અભ્યાસક્રમના સંદર્ભમાં પુસ્તકોમાંથી સંદર્ભો શોધી શકે છે.
- વિદ્યાર્થીઓના અધ્યયનમાં મદદ રૂપ થાય છે.

953. વર્ગમાં બધા વિદ્યાર્થીઓ ધ્યાન આપો તે માટે શિક્ષકે શું કરવું જોઈએ?
- વિષયવસ્તું પર સંપૂર્ણ પ્રભુત્વ મેળવવુ જોઈએ.

954. દૂરના વિસ્તારમાં શિક્ષકોની તંગી ની સમસ્યાને ઉકેલવામાં કઈ બાબત મદદ કરી શકે છે?
- - ઈ– કલાસ રૂમ.
- ગામડામાં એક વર્ષ શિક્ષકને કામ કરવાનો કાયદો.

955. શિક્ષકે વ્યવસાયિક સજ્જતા કેળવવા કય ગુણો વિકસાવવા જોઈએ?
- - વિષયવસ્તુનું ઉંડુ જ્ઞાન.
- વર્ગમાં પ્રભાવક રજૂઆત.
- બાલ મનોવિજ્ઞાનનું પૂરતું જ્ઞાન.

956. વર્ગમાં ગેરહાજરીનું પ્રમાણ નીચેના દ્વારા ઘટાડી શકાય?
- નિયમિત અને અસરકાર શિક્ષણ દ્વારા.

957. વિદ્યાર્થી એવા શિક્ષક પાસેથી વધારે શીખી શકે છે જે...?
- જે પોતાના વિચારો સ્પષ્ટ અને બારીકાઈથી વ્યક્ત કરી શકતો હોય.

958. બે વિદ્યાર્થીઓ રિશેષમાં ઝઘડી રહ્યા છે, તમે ત્યાંથી પસાર થઈ રહ્યાં છે, તો તમે શું કરશો?
- તેમને શાંત કરી ઝઘડાનું કારણ જાણશો.

959. વિદ્યાર્થીનું આક્રમક વર્તન સુધારવા તમે કયો કયો ઉપાય અજમાવશો?
- તેના આક્રમક વર્તન પાછળના કારણો શોધી કાઢશો.

960. શાળામાં વિદ્યાર્થીઓમાં પ્રમાણિકતાનો ગુણ ખીલવી શકાય જો...?
- જો પ્રાર્થના સભામાં પ્રમાણિક અને સફળ વ્યકિતઓનાં પ્રેરક ઉદાહરણો અને પ્રસંગો કહેવામાં આવે.

961. ભારતીય દર્શન પ્રમાણે શિક્ષણની ગુણવત્તા સાથે કઈ બાબતો સંકળાયેલી છે?
- - શિક્ષકને સાંભળવા.
- સ્વ–અધ્યયન કરવું.
- જ્ઞાનનું ઉપયોજન કરવું

962. શાળાનું અંદાજપત્ર કેટલા વર્ષ માટે હોય છે?
- એક વર્ષ.

963. અંદાજપત્રમાં કઈ કઈ બાબતોનું આયોજન હોય છે?
- - શૈક્ષણિક બાબતો
- ખર્ચ – આવક

964. વર્ગખંડમાં બારીઓ કઈ બાજુએ હોવી જોઈએ?
- બન્ને બાજુ

965. વિજ્ઞાનખંડ / પ્રયોગશાળામાં કે પ્રયોગ કરવા માટે... વ્યવસ્થાઓ જરૂરી છે?
- - ગેસની વ્યવસ્થા
- પાણીની વ્યવસ્થા
- વીજળીની વ્યવસ્થા

966. આંતરરાષ્ટ્રીય હાથ ધોવા દિવસ (Global Hand Washing Day) ક્યારે મનાવવામાં આવે છે?
- ૧૫ ઓક્ટોબર

967. પાણી સમિતિ, શૌચાલય અને સ્વચ્છતા સમિતિ જેવી સમિતિમાં કેટલા સભ્યો હોય છે?
- દરેક સમિતિમાં (૯)નવ સભ્યો
- એસ.એમ.સી સભ્ય– ૧

- મધ્યાહન ભોજન સંચાલક– ૧
- મુખ્ય શિક્ષક– ૧
- કુમાર– ૩
- કન્યા– ૩

968. You Can Learn Many Things From Children, How Much Patience You Have, For Instance. - આ વિધાન કોનું છે?

- Franklin P. Jones

969. શાળામાં કેવા ઉર્જા સ્ત્રોતની પસંદગી કરી શકાય?

- રિન્યુએબલ અને ઉચ્ચ ફેલોરિફિક મૂલ્ય ધરાવતા.

970. શાળાનાં વિદ્યુત ઉપકરણો કયો રેટ ધરાવતાં હોવા જોઈએ?

- BEEE ૫ સ્ટાર રેટ

971. પીવાના પાણીનું ઓછામાં ઓછુ કેટલા મહિને પરિક્ષણ કરાવવું જોઈએ?

- ૩ મહિને

972. પાંડુરોગ (એનેમિયા) શાનાથી થાય છે?

- કૃમિ દ્વારા

973. ભારતમાં સાબુથી હાથ ધોવાથી ઝાડા ઉલટી જેવી બિમારીઓમાં કેટલા ટકા ઘટાડો થયો છે?

- ૪૦ %

974. પ્રસૂતિ માટે આવેલી સ્ત્રીઓમાં થતી બિમારી એક ઈન્ફેક્શનના કારણે થઈ રહી છે આવું સૌપ્રથમ કોણે જાણ્યું?

- ઈ.સ.– ૧૮૪૭ માં ઓસ્ટ્રિયાના વિયેના શહેરમાં ડો. ઈગનાઝ સોમેલવેસે

975. બાળકોની સંખ્યાના આધારે શાળામાં શૌચાલયની સંખ્યા કેટલી છે?

- પ્રત્યેક ૪૦ કુમાર દીઠ ૧(એક) શૌચાલય

976. પ્રત્યેક ૨૦ કુમાર દીઠ મુતરડીની સંખ્યા?

- ૧ મુતરડી

977. કેટલા વિદ્યાર્થી દીઠ શાળામાં એક નળ હોવો જોઈએ?

- ૨૦ વિદ્યાર્થી

978. પાણીમાં રહેલ જીવાણુઓથી થતા રોગો...

- - પાણી જન્ય રોગો(સુક્ષ્મ જીવાણુઓથી)– ઝાડા, ઉલટી, ટાઈફોઈડ, પોરાટાઈફોઈડ, કમળો, મરડો, કોલેરા
- મચ્છર જન્ય રોગો – મેલેરિયા, ઝેરી મેલેરિયા, ચીકનગુનિયા, ડેન્ગ્યુ, હાથીપગો – અપૂરતી જળ સફાઈ– ચાંદા,ખસ, જૂ, ગૂમડાં, આંખ આપવી. – પાણી સ્થિત રોગ– વાળો.

979. કયા કેળવણીકારે ક્રિયાત્મક સંસોધનને કેળવણી ક્ષેત્રની નાની સિંચાઈ યોજના કહી છે?

- ડો. ગુણવંત શાહ.

980. પાણીમાં રહેલી ભૌતિક– રાસાયણિક અશુદ્ધિઓથી થતી વિપરીત અસરો?

- - ફ્લોરાઈડ– ફ્લોરોસિસ.
- સેલિનિટ(ખારાશ)– હોજરી અને આંતરડાંમાં બળતરા. – નાઈટ્રેટ– લોહીમાં ઓક્સિજન ઓછુ થાય
- બ્લુ બેબી રોગ. – હાર્ડનેશ– ઘરગથ્થુ ઉપયોગ પર અસર.

981. સારા શિક્ષક હોવા માટેનો સૌથી મહત્ત્વપૂર્ણ ગુણ કયો છે?

- સમયપાલન, વિષયમાં નિપૂણતા, અધ્યયનશીલતા

982. મૂલ્ય શિક્ષણ એટલે શું?

- વિદ્યાર્થીઓના વ્યક્તિત્વનો બહુઆયામી વિકાસ કરવો.

983. એક સફળ શિક્ષક...?

- સંવેદનશીલ અને શિસ્ત પાલનમાં માનનારો હોવો જોઈએ.

984. શિક્ષકનું પ્રથમ કાર્ય...?

- વિદ્યાર્થીના સર્વાંગીણ વિકાસમાં સહાય કરવી.

985. શિક્ષક દ્રશ્ય સાધનો ઉપયોગ શેના માટે કરે છે?

- શિક્ષણને વધુ રસપ્રદ બનાવવા માટે.

986. સ્વામી વિવેકાનંદના મત અનુસાર શિક્ષકી સરળતાનો આધાર...?

- પોતાના કર્તવ્ય પ્રત્યે નિષ્ઠા અને ઈશ્વર પ્રત્યે આજ્ઞાપાલનની ભાવના.

987. એક શિક્ષક માટે સૌથી વધુ પડકાર રૂપ શું હોય છે?

- શિક્ષણ અથવા શિખવાની પ્રક્રિયાને આનંદદાયક બનાવવી.

988. એક શિક્ષક માટે સૌથી બિનજરૂરી શું છે?

- વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષા કરવી.

989. વર્ગમાં એક શિક્ષક...?

- નેતા તથા સમૂહનો માર્ગદર્શક.

990. કોઈપણ શિક્ષકનો પ્રભાવ શેના પર નિર્ભર છે?

- શિક્ષકના વિષય વસ્તુના જ્ઞાન પર.

991. કોઈપણ પ્રકારના ઉદ્દેશ વિના, સમય અને સ્થાનના બંધનથી મુક્ત શિક્ષણ એટલે...?

- અનૌપચારિક શિક્ષણ

992. Education શબ્દ કઈ ભાષાનો છે?

- લેટિન ભાષા

993. રાષ્ટ્રીય સાક્ષરતા મિશન કાર્યક્રમ શેની સાથે સંબંધિત છે?

- પ્રૌઢ શિક્ષણ અને નિરક્ષરતા નાબુદી

994. બાળ મનોવિજ્ઞાનીઓના મતે બાળકે શરૂઆતના વર્ષોમાં સંવેગાત્મક સુરક્ષા પ્રદાન કરવા માટે...?

- તેને સમાયોજના સંતોષપ્રદ અવસર આપવા જોઈએ.

995. સેવાકાલીન શિક્ષણ પ્રશિક્ષણનો અર્થ શો છે?

- શિક્ષણના વ્યવસાયના સંવર્ધન માટે કાર્યરત શિક્ષકોને આપવામાં આવતું પ્રશિક્ષણ.

996. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ – ૧૯૮૬ નું પુનરાવલોકન કઈ સમિતિએ કર્યું?

- રામમૂર્તિ સમિતિ

997. શિક્ષણમાં ખેલવિધિના જન્મદાતા કોને માનવામાં આવે છે?

- જ્હોન ડ્યુઈ

998. પ્રોક્સી તાસ દરમિયાન શિક્ષકે શું કરવું જોઈએ?

- વિદ્યાર્થીઓનું ગૃહકાર્ય તપાસવું.

999. સાચુ શિક્ષણ અજ્ઞાનતા દૂર કરે છે તેમજ જ્ઞાન અને ધાર્મિકતા તેમજ સ્વનિયંત્રણ જેવા આધ્યાત્મિક મૂલ્યને વધારે છે?

- દયાનંદ સરસ્વતી

1000. પુરસ્કાર આથવા દંડ કયા વિદ્યાર્થીઓના માર્ગદર્શન માટે પ્રભાવી નથી?

- આંતરિકરૂપથી પ્રેરિત હોય તેને.

1001. શિક્ષણ મનોવિજ્ઞાનનું કેન્દ્ર બિન્દુ શું છે?

- અભ્યાસમાં આવતી કઠિનાઈને જાણવી અને તેનો ઉપચાર કરવો.

1002. ભારતમાં શિક્ષણનો પ્રાથમિક ઉદ્દેશ શો છે?

- રાષ્ટ્રહિતનું રક્ષણ કરવું.

1003. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘે કયાં વર્ષને આંતરરાષ્ટ્રીય બાળ વર્ષ તરીકે જાહેર કર્યું?

- ઈ.સ.– ૧૯૭૯.

1004. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર સંઘે કયા વર્ષ સુધીમાં પ્રાથમિક શિક્ષણનું લક્ષ્ય નક્કી કર્યુ છે?

- ઈ.સ.– ૨૦૧૫ સુધીમાં.

1005. ૮૬ મો સુધારાની કરી કલમ– ૨૧ (A) કયા વર્ષે કાયદામાં ઉમેરવામાં આવી?

- ઈ.સ.– ૨૦૦૨.

1006. ઘરથી પ્રાથમિક શાળા કેટલે અંતરે હોવી જોઈએ?

- ૧ કી.મી.

1007. કયા અધિનિયમ હેઠળ જિલ્લા પંચાયતને પ્રાથમિક શિક્ષણ પૂરૂ પાડવાની ફરજ સોપવામાં આવી છે?

- ગુજરાત પંચાયત અધિનિયમ– ૧૯૯૩ (સન– ૧૯૯૩ ના ગુજરાતના ૧૮ માં)

1008. ગુણોત્સવમાં બાળકોની શૈક્ષણિક સિદ્ધિનો ગુણભાર કેટલો હોય છે?

- ૬૦ %

1009. ગુણોત્સવમાં સહ– અભ્યાસિક પ્રવૃતિઓનો ગુણભાર કેટલો હોય છે?

- ૨૦ %

1010. ગુણોત્સવમાં સંસાધનોનો ઉપયોગ અને લોક ભાગીદારીના મૂલ્યાંકનનો ગુણભાર કેટલો હોય છે?

- ૨૦ %

1011. શાળામાં કેટલા ટકા બાળકોની હાજરી ઉત્તમ ગણાય?

- કુમાર– ૮૫ % અને કન્યા – ૮૫ %

1012. કયા વર્ષથી ગુણોત્સવની શરૂઆત થઈ છે?

- ઈ.સ.– ૨૦૦૯.

1013. ગુણોત્સવની વેબ સાઈટ જણાવો?

- www.gunotsav.org

1014. કેળવણી એટલે?

- - માનવીને બંધનમાંથી મુક્ત કરે.
- નર માંથી નારાયણ બનાવે.
- દાનવ માંથી માનવ બનાવે.

1015. રવિન્દ્રનાથ ટાગોરના મત મુજબ કેળવણીમાં શેનો સમાવેશ થાય છે?

- - સત્યની સનાતન ખોજ.
- સત્યની અભિવ્યક્તિ.
- સત્યની સ્વીકૃતિ.

1016. કેળવણીના વ્યાપક અર્થના સંદર્ભમાં જોઈએ તો કયો અર્થ સાચો છે?

- કેળવણી એટલે જીવનપર્યંત ચાલતી પ્રક્રિયા.

1017. શિક્ષણના એક ભાગ તરીકે દશ વર્ષિય શિક્ષણમાં કયો વિષય ઉમેરાયો છે?

- કાર્યાનુભવ.

1018. સ્વામી વિવેકાનંદજીએ પોતાના મતે કેળવણી વિષયક વિચારોમાં શાને મહત્ત્વ આપ્યુ છે?

- વ્યક્તિમત્તાનું પ્રકટીકરણ.

1019. કેળવણી અને ભણતર અલગ બાબત છે, એ સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કયું વિધાન ભણતર વિષયક છે?

- સભાનતા પૂર્વક થાય છે.

1020. કેળવણી અને તાલીમ સંદર્ભે વિચારીએ તો કયું વિધાન સાચુ ગણાય?

- તાલીમ એ કેળવણીનો એક ભાગ કહી શકાય.

1021. કયો સિદ્ધાંત કેળવણી સાથે યથાયોગ્ય બંધ બેસતો છે?

- જીવો અને જીવવા દો.

1022. કેળવણીને મુખ્ય બે ભાગમાં વહેંચવામાં આવે છે, તે કયા કયા છે?

- - ઔપચારિક કેળવણી.
- અનૌપચારિક કેળવણી.

1023. વિદ્યા લક્ષ્મી બોન્ડની રકમ ધોરણ– ૧ માં પ્રવેશતાં ....

- ૨૦૦૦ રૂપિયા.

1024. વિદ્યા લક્ષ્મી બોન્ડની રકમ ધોરણ– ૯ માં પ્રવેશતાં .....

- ૨૦૦૦ રૂપિયા.

1025. વિદ્યાદીપ યોજનાની શરૂઆત કયારે થઈ ? તેની જોગવાઈ જણાવો.

- ૨૦૦૧માં (કચ્છમાં થયેલ ભૂકંપમાં અવસાન પામેલ બાળકોની યાદમાં)
- ધોરણ ૧ થી ૮ સુધીના બાળકોને ૫૦,૦૦૦ રૂ.
- ધોરણ ૯ થી ૧૨ સુધીના બાળકોને ૫૦,૦૦૦ રૂ.

1026. વિદ્યાર્થી પહેલ યોજના વિશે જણાવો?

- - માધ્યમિકના વિદ્યાર્થી માટેની યોજના.
- વર્ષ ૨૦૧૩– ૧૪ થી શરૂઆત .

1027. બાલા પ્રોજેક્ટની શરૂઆત....

- વિન્યાસ સંસ્થા સાથે સંકળાયેલ શ્રી કબીર વાજપેયીને S.S.A. હેઠળ કન્સલ્ટન્ટ તરીકે નિમણૂક કરી તેમના માર્ગદર્શન હેઠળ ઇ.સ.– ૨૦૦૫માં બાલા પ્રોજેક્ટની શરૂઆત કરવામાં આવી.

1028. ગણિત વિજ્ઞાન પ્રદર્શનની શરૂઆત કોણે અને ક્યારે કરી હતી?

- N.C.E.R.T. દ્વારા ઈ.સ.– ૧૯૭૧ થી દર વર્ષે.

1029. રાષ્ટ્રીય વિજ્ઞાન પ્રદર્શન ૧૯૮૮ થી કયા નામે ઓળખાય છે?

- જવાહરલાલ નહેરૂ વિજ્ઞાન પ્રદર્શન.

1030. ઈકો કલબની શરૂઆત કયા વર્ષથી થઈ?

- ઈ.સ.– ૨૦૦૬ થી અજમાયશી ધોરણે થઈ હતી, ૪૦૦૦ શાળાઓમાં, ૨૬ D.I.E.T.

1031. વિશ્વ વિરાસત સ્થળો માટેની યોજના કઈ છે?

- હૃદય યોજના

1032. શિક્ષણ ક્ષેત્રે કયો એવોર્ડ અપાય છે?

- મગનભાઈ દેસાઈ એવોર્ડ.

1033. શિક્ષણ ક્ષેત્રે પપેટનો સૌપ્રથમ ઉપયોગ કરનાર?

- શ્રીમતી મહેરબહેન કોન્ટ્રાક્ટર.

1034. ધોરણ– ૧ માં કયો વિષય આવે છે?

- કલરવ.

1035. ધોરણ– ૨ માં આવતાં વિષયોમાં કુજન અને કલ્લોલ એ કયા વિષયનાં નામ છે?

- - કુજન– ગણિત
- કલ્લોલ– ગુજરાતી/પર્યાવરણ

1036. M.M.L. કોની સાથે સંબંધ ધરાવે છે?

- પ્રાથમિક શિક્ષણ.

1037. દૂરસંચાર વિભાગનું વિધાન કયુ છે?

- અહર્નિશ સેવામહે.

1038. ગુજરાતમાં પાયાની કેળવણી માટે મુછાળી મા તરીકે જાણીતા શિક્ષણ શાસ્ત્રી કયા છે?

- ગિજુભાઈ બધેકા.

1039. સુરાજ કદી સ્વરાજનું સ્થાન લઈ શકે નહી– આ વિધાન કોનું છે?

- દયાનંદ સરસ્વતી.

1040. હુ મનુષ્ય જાતિ, પશુ જાતિ, પંખી જાતિ જેવા ભેદ માં માનુ છું ખરો, પણ મનુષ્ય– મનુષ્ય વચ્ચે જન્મના આધારે ઉભા કરેલા જાતિ ભેદમાં માનતો નથી– આ વિધાન કોનું છે?

- દયાનંદ સરસ્વતી.

1041. ગાંધીજીએ કોને રાષ્ટ્રીય કવિ કહ્યા છે?

- મૈથેલીશરણ ગુપ્ત.

1042. ગાંધીજીએ કોને રાષ્ટ્રીય શાયર કહ્યા છે?

- ઝવેરચંદ મેઘાણી.

1043. ગાંધીજીએ કોને સવાઈ ગુજરાતી કહ્યા છે?

- કાકા સાહેબ કાલેલકર.

1044. એક શિક્ષક ૫ + ૬ = ૧૧ થાય એ સરવાળાનો ખ્યાલ લખોટીઓ ગણાવીને આપે છે, આ શિક્ષક શિક્ષણના કયા સૂત્રને અનુસરે છે?

- મૂર્ત થી અમૂર્ત તરફનો ખ્યાલ.

1045. વિજ્ઞાન શિક્ષકે ક્લોરીન વાયુની બનાવટ અને ગુણધર્મોનો અભ્યાસ શીખવવા કઈ પદ્ધતિથી કાર્ય કરવું જોઈએ?

- શિક્ષકે પોતે ક્લોરીન વાયુ બનાવી નાના પ્રયોગો દ્વારા તેના ગુણધર્મો તારવવા જોઈએ કારણ કે પ્રયોગ જોખમી છે.

1046. વિદ્યાર્થીઓને જીવનના વાસ્તવિક અનુભવો આપવા કઈ પદ્ધતિ ઉપયોગી છે?

- પ્રોજેક્ટ (પ્રકલ્પ) પદ્ધતિ.

1047. કઈ પદ્ધતિમાં ક્રિયા દ્વારા શિક્ષણનો સિદ્ધાંત જળવાય છે?

- પ્રાયોગિક.

1048. શાળાકિય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનમાં સર્વગ્રાહી શબ્દનો અર્થ શું થાય છે?

- વિકાસનાં બધાં પાસાનું માપન.

1049. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ– ૧૯૮૬ માં કયા પ્રકારનું મૂલ્યાંકન સુચવ્યું છે?

- સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન.

1050. સ્વતંત્રતા પછી ઉચ્ચ શિક્ષણ સુધારણા માટે રચાયેલુ પ્રથમ શિક્ષણ પંચ કયુ હતું?

- ઉચ્ચ શિક્ષણ પંચ(૧૯૪૮).

1051. કોઠારી શિક્ષણ પંચ કયા પ્રકારના શિક્ષણ માટે રચાયુ હતું?

- સમગ્ર શિક્ષણ.

1052. ભારતના કયા વડાપ્રધાને રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ – ૧૯૮૬ લાવવામાં મહત્ત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો?

- રાજીવ ગાંધી.

1053. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિની સમીક્ષા કરવા આચાર્ય રામમૂર્તિ સમિતિ કયારે નિમવામાં આવી?

- ૭ મે, ૧૯૯૦.

1054. એક પ્રયોગશીલ શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને કોઈ એક મુદ્દા માટે અંદરો– અંદર ચર્ચા કરવા માટેનો બે– ત્રણ મિનિટનો સમય આપો છે, તેને શું કહેવાય?

- બઝ– શેસન.

1055. અભિક્રમના બે પ્રકારો, સુરેખ અભિક્રમ અને પ્રશાખી અભિક્રમ છે, તો ત્રીજો પ્રકાર જણાવો?

- મેથેમેટીક્સ અભિક્રમ.

1056. વિદ્યાર્થીમાં સહકારની ભાવનાનો વિકાસ કરવા આપ શું કરશો?

- સમૂહમાં કાર્ય કરાવશો.

1057. વર્ગખંડમાં પોતાના વિચારો પ્રસ્તુત કરતી વખતે શિક્ષક માટે એ ઉચિત રહેશે કે…?

- - તે સ્વીકારે કે બીજો દષ્ટિકોણ પણ હોઈ શકે છે.
- તે સ્વીકારે કે વિદ્યાર્થીઓનો સમૂહ એક ટોળુ નથી. – વિરોધી દષ્ટિકોણને પણ પોતાના વિચારોમાં સ્થાન આપો.

1058. ગાંધીનગર સ્થિત ચિલ્ડ્રન યુનિવર્સિટીના હાલના કુલપતિ કોણ છે?

- શ્રી કે. એસ. લિખિયા (ઉપકુલપતિ)

1059. યથાર્થવાદી શિક્ષણમાં કેન્દ્રમાં કોણ છે?

- વિદ્યાર્થી.

1060. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ– ૧૯૮૬ અંર્તગત ઓપરેશન બ્લેક બોર્ડની યોજનાનો હેતુ…?

- દરેક પ્રાથમિક શાળામાં ઓછી જરૂરી હોય એવી પ્રાથમિક સુવિધાઓ પુરી પાડવાનો છે.

1061. ગુજરાત રાજ્યમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ ક્ષેત્રે મફત કન્યા કેળવણી– કયા વર્ષથી દાખલ કરવામાં આવી છે?

- ઈ.સ.– ૧૯૮૫.

1062. વર્ગખંડમાં શિસ્ત જાળવવાનો પ્રભાવી ઉપાય છે કે…?

- શિક્ષણ કાર્ય રસપ્રદ હશે તો અશિસ્ત આપોઆપ રદ થઈ જશે.

1063. કાર્ય, કલા અને પારંપરિક હસ્ત કારીગરીના શિક્ષણ માટે જે મૂલ્યો N.C.F માં સૂચવ્યા છે તેમાંથી…?

- - વિદ્યાર્થી આત્મ નિર્ભર બને.
- વિદ્યાર્થી રચનાત્મક કાર્ય કરે. – વિદ્યાર્થીમાં સહકારની ભાવના વિકસે.

1064. વિદ્યાર્થીમાં સહકારની ભાવનાનો વિકાસ કરવા આપ શું કરશો?

- સમૂહ કાર્ય કરાવવું.

1065. શિક્ષક વિદ્યાર્થીમાં સારા મૂલ્યોની સ્થાપના કરી શકે છે,કારણ કે…?

- તેમની વાતથી વિદ્યાર્થીને પ્રેરણા મળે છે.

1066. શિક્ષક સમાજમાં મહત્ત્વપૂર્ણ સ્થાન પ્રાપ્ત કરી શકે છે જો તે...?

- પોતાની જવાબદારીનું ઈમાનદારી પૂર્વક વહન કરે.

1067. પ્રૌઢ શિક્ષણ / નિરંતર શિક્ષણ એ કેવા પ્રકારનું શિક્ષણ છે?

- અનૌપચારીક.

1068. વસંત આવતી નથી, વસંતને લાવવામાં આવે છે– આ વાત શિક્ષણની સંસ્થાઓને પણ એટલી જ લાગુ પડે છે, આ વાત કોણે રજુ કરી હતી?

- ડો. હજારીપ્રસાદ દ્વિવેદી.

1069. શિક્ષણનો મુખ્ય ઉદ્દેશ...?

- વિદ્યાર્થીમાં ચિંતન શક્તિનો વિકાસ કરવો.

1070. તત્ત્વજ્ઞાનનો કયો વાદ પુસ્તકીયા જ્ઞાન સામે બળવા રૂપે પ્રગટ થયો છે?

- પ્રકૃતિવાદ.

1071. R.I.M.College રાષ્ટ્રીય ઈન્ડિયન મિલેટરી કોલેજ)...?

- - સંસ્થાનું હેડકવાર્ટર દહેરાદૂન આવેલ છે.
- ધોરણ ૭ માં અભ્યાસ કરતાં કે ધોરણ ૭ પાસ વિદ્યાર્થી નિયત ઉંમરે પ્રવેશ મેળવી શકે છે. – આ સંસ્થામાં પ્રવેશ માટે જૂન તથા જાન્યુઆરી એમ વર્ષમાં બે વખત પરીક્ષા યોજાય છે. ૧૯૩)પ્રખરતા શોધમાં ધો. ૯ ની પરીક્ષામાં કયા વિષયનો સમાવેશ થાય છે?
- અંગ્રેજી, વિજ્ઞાન અને ટેક્નોલોજી, ગુજરાતી.

1072. ગુજરાતી માધ્યમની પ્રાથમિક શાળાઓમાં સંસ્કૃત શિક્ષણની શરૂઆત કયા ધોરણથી થાય છે?

- ધોરણ– ૬.

1073. પ્રાથમિક શાળામાં વિદ્યાસહાયકોની ભરતી કરવા કેન્દ્રીયકૃત પસંદગી સમિતિમાં કોનો સમાવેશ થાય છે?

- નિયામકશ્રી પ્રાથમિક શિક્ષણ.
- નાયબ સચિવ પ્રાથમિક .
- નિયામકશ્રી જી.સી.ઈ.આર.ટી.

1074. ગુજરાતના શૈક્ષણિક રીતે પછાત વિસ્તારોમાં કન્યા શિક્ષણને ઉત્તેજન આપવા માટે કયો કાર્યક્રમ અમલમાં છે?

- નેશનલ પ્રોગ્રામ ઓફ એજ્યુકેશન ફોર ગર્લ્સ એટ એલીમેન્ટરી લેવલ(N.P.E.G.E.L.).

1075. સસલીબેને સેવ બનાવી સસલો જમવા બેઠો– આ ગીતનો ઉપયોગ શું શીખવવા માટે કરશો?

- સાત વારના નામ.

1076. NTSE અને NMMS ની રાષ્ટ્રીય સ્કોલરશીપ પરીક્ષામાં બેસવા માટે વિદ્યાર્થી કયા ધોરણમાં અભ્યાસ કરતો હોવો જોઈએ?

- - NTSE માટે ધોરણ– ૧૦.
- NMMS માટે ધોરણ– ૮.

1077. પ્રાથમિક શાળાઓના સંદર્ભે BRC CRC વ્યવસ્થા છે તો માધ્યમિક શાળાઓ ના સંદર્ભે SVS .... છે?

- QDC.

1078. અધ્યન સંક્રમણ એટલે .... – **એક પરિસ્થિતિમાં શીખેલી બાબત બીજી પરિસ્થિતિમાં પણ લાગુ પડે**

1079. "જંગલી પ્રાણી, વંદા વગેરે જીવોથી બીક લાગવી " તે શાનું ઉદાહરણ છે. – **સલામતીની જરૂરિયાત**

1080. બુદ્ધિનો દ્વિઅવયવી સિદ્ધાંત આપનાર મનોવૈજ્ઞાનિક કોણ હતો. – **સ્પિપેયરમેન**

1081. DATનું પૂર્ણ નામ શું છે. – Differential Aptitude Test

1082. પ્રક્ષેપણ પ્રયુક્તિમાં કોનો સમાવેશ થતો નથી. – **મુક્ત સાહચર્ય કસોટી**

1083. વ્યક્તિગત તફાવતો સંતોષવા શિક્ષણમાં શું જોગવાઈ કરી શકાય. – **અધ્યેતાકેન્દ્રી અધ્યયન**

1084. બ્રેઈલ લિપિનો ઉપયોગ કેવા પ્રકારનાં બાળકો માટે થાય છે. – **માત્ર દષ્ટીવિહીન કે આંશિક દષ્ટી ધરાવતા બાળકો**

1085. જડ કે મૂર્ખ બાળકોની માનસિક વય કેટલા વર્ષ સુધીની હોય છે. – **૩ થી ૭.૫ વર્ષ**

1086. બાળકના વારંવાર જૂઠુ બોલવા પાછળ ક્યું કારણ જવાબદાર હોય છે. – **આત્મવિશ્વાસનો અભાવ**

1087. કર્ટ લેવિનના મત અનુસાર સંઘર્ષના કેટલા પ્રકાર છે. – **ચાર**

1088. "બાળક રિસાઈને અંગૂઠો ચૂસે" તે બચાવ પ્રયુક્તિનું ઉદાહરણ છે. – **અલિપ્તતા**

1089. માનસિક રીતે સ્વસ્થ વ્યક્તિમાં કયું લક્ષણ હોવું જોઈએ. – **નકારાત્મક દષ્ટીકોણ**

1090. શૈક્ષણિક ટેક્નોલોજી એટલે .... – **પદ્ધતિઓ, પ્રવિધિઓ અને માધ્યમોનું વિજ્ઞાન છે, જેના દ્વારા શૈક્ષણિક ધ્યેયોની પૂર્તિ થઈ શકે છે.**

1091. OHP નું આખું નામ .... છે – Over Head Projector

1092. મુદ્રિત માધ્યમોમાં સૌથી વધુ શક્તિશાળી માધ્યમ કયું છે. – **વર્તમાનપત્ર**

1093. ટેપરેકોર્ડરનો ઉપયોગ કરીને પાઠ આપવાની તૈયારી વખતે શિક્ષકે સૌપ્રથમ શું કરવું જોઈએ. – **સ્ક્રિપ્ટ તૈયાર કરવી**

1094. જીન પિયાજે ક્યા શિક્ષણ પ્રતિમાનની ભેટ આપી છે. – **વિકાસાત્મક પ્રતિમાન**

1095. અભિક્રમિત અધ્યયનની મુખ્ય મર્યાદા કઈ છે. – **અભિક્રમ તૈયાર કરવાનું કાર્ય સામાન્ય શિક્ષક માટે કઠિન છે.**

1096. નીચેનામાંથી ક્યા શિક્ષણશાસ્ત્રીનું નામ અનુભવ શંકુ સાથે જોડાયેલું છે. – **પ્રો.એડલર ડેઈલ**

1097. સારા અધ્યયનના લક્ષણમાં નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ થઈ શકે. – **અધ્યાપનની નૂતન યુક્તિઓ દ્વારા શિક્ષણ**

1098. ભાષા શિક્ષણમાં પરિચિત વાર્તા કે કાવ્યપંક્તિઓનો આધાર લઈને નવી વાર્તા કે કાવ્ય શિક્ષક શીખવે છે. આ શિક્ષક શિક્ષણના ક્યા સૂત્રને અનુસરે છે. – **જ્ઞાત પરથી અજ્ઞાત તરફ જવું**

1099. "શિક્ષક બાળકનો મિત્ર, માર્ગદર્શક અને શુભેચ્છક બન્યો છે" – આ લક્ષણ ..... – **અધ્યાપનની નૂતન સંકલ્પનાનું છે.**

1100. જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન અંગ્રેજીમાં ક્યા મિતાક્ષરોથી ઓળખાય છે. – **DIET**

1101. ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ ક્યા સ્થળે કાર્યરત છે. – **ગાંધીનગર**

1102. ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળનો મોટો (આદર્શ વાક્ય) શું છે. – **તમસો મા જ્યોતિર્ગમય**

1103. વાચન શિક્ષણ પ્રવેશની કઈ પદ્ધતિ વિશેષ લાભદાયી છે?
- શબ્દ પદ્ધતિ.

1104. ગણિતના નિયમો તારવવા કઈ પદ્ધતિ પ્રયોજાય છે?
- આગમન– નિગમન.

1105. તિજોરી કચેરી (ટ્રેઝરી ઓફિસ) અને ઉપાડ અધિકારી વચ્ચેની નાણાકીય કામગીરી માટે ઓનલાઈન સિસ્ટમ કઈ છે?
- IFMS.

1106. નિરંતર શિક્ષણની સંકલ્પનાનો ઉદ્‌ભવ ક્યાંથી થયો હતો?
- અમેરિકા.

1107. ગુજરાતમાં શાળાઓમાં કાર્યરત શિક્ષક/શિક્ષિકાઓ તથા સંચાલકો દ્વારા અત્યાર સુધી થયેલા ઈનોવેશનનું દસ્તાવેજીકરણ કરીને સંગ્રહ તૈયાર રાખવો, પ્રમાણિત કરવો. – આ કામ થયેલ કરાર મુજબ કોણ / કઈ સંસ્થા કરે છે?
- RJMCEI - IIMA.

1108. લીંબુ મીઠા અને દ્રાક્ષ ખાટી આ બચાવ પ્રયુક્તિને ખાલી જગ્યા કહેવાય?
- યોક્તિકીકરણ.

1109. સંકલ્પનાનો વિકાસ મુખ્યત્વે કોનો ભાગ છે?
- બૌદ્ધિક વિકાસ.

1110. ધોરણ – ૮ માં ભણતી વિદ્યાર્થીની તાસ દરમિયાન વર્ગ વ્યવહારમાં સંકોચ અનુભવે છે અને પ્રશ્નોના જવાબો આપવાનું ટાળે છે તો શિક્ષક તરીકે તમે શું કરશો?
- વર્ગમાં ગ્રુપ ચર્ચામાં તથા સહઅભ્યાસિક પ્રવૃતિમાં ભાગ લેવા પ્રેરીશ.

1111. વિદ્યાર્થીઓના મૂલ્યાંકન અંગે અદ્યતન સંકલ્પના કઈ છે?
- સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન.

1112. હું શિક્ષણમાં મનોવિજ્ઞાન પ્રયોજીશ – આ વિધાન કોનું છે?
- પેસ્ટોલોજી.

1113. ગુજરાતમાં પાયાની કેળવણી માટે મુછાળી મા તરીકે જાણીતા શિક્ષણ શાસ્ત્રીનું કયુ પુસ્તક પી.ટી.સી.ના અભ્યાસક્રમ માં સામેલ કરવામાં આવ્યું છે?
- દિવાસ્વપ્ન.

1114. વર્ગ ખંડમાંથી કઈ બાબત સૌથી વધુ અગત્યની છે?
- અસરકારક પ્રત્યાયન.

1115. બાળ વિકાસ અને શિક્ષણના સિદ્ધાંતો સૌપ્રથમ કોણે આપ્યાં?
- મેડમ મારીયા મોન્ટેસરી.

1116. NCF- ૨૦૦૫ માં કઈ બાબત પર સૌથી વધુ ભાર મુકવામાં આવ્યો છે?
- જ્ઞાનનો ઉપયોગ.

1117. D.P.Ed નું પુરું નામ જણાવો. – **Diploma in Physical Education**

1118. રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ દ્વારા લેવાતી પ્રાથમિક શિષ્યવૃત્તિ પરીક્ષા ક્યા ધોરણમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ આપીશ કશે છે. – **પાંચમા**

1119. પ્રથમ રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ કઈ સાલમાં ઘડવામાં આવી. – **૧૯૮૬**

1120. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિમાં ઓપરેશન બ્લેકબોર્ડ શું છે. – **પ્રાથમિક શાળાઓને સાધન-સંપન્ન બનાવવાની યોજના**

1121. કાર્યાનુભવનો વિચાર ક્યા શિક્ષણ પંચે આપેલો છે. – **કોઠારી શિક્ષણ પંચ**

1122. નેશનલ નોલેજ કમિશનની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી. – **ઈ.સ.૨૦૦૫**

1123. ક્યા સંવિધાની શિક્ષણનો અધિકાર મૂળભૂત અધિકાર બની ગયો. – **૮૬ માં**

1124. 'ભાર વગરનું ભણતર' આ કોનો વિચાર છે. – **પ્રો. યશપાલ સમિતિ**

1125. નવોદય વિદ્યાલયનું શિક્ષણનું માધ્યમ ક્યું છે. – **હિન્દી અથવા અંગ્રેજી**

1126. NCF નું પુરુ નામ શું છે. – **National Curriculam Framework**

1127. NCF – 2005 માટે ક્યા મહાનુભાવનું વિશેષ પ્રદાન છે. – **ડાં. યશપાલ**

1128. NCF – 2005 મુજબ –

૧. બાળક તૈયાર થયા પછી જ ભૂલો સુધારી શકશે.

૨. બાળકની ઘરની બોલી/ભાષાનો સતત આદર.

૩. ભૂલ કરવી એ શીખવાની પ્રક્રિયાનો ભાગ છે.

1129. NCERTનું પુરું નામ શું છે. – **નેશનલ કાઉન્સિલ ઓફ એજ્યુકેશનલ રિસર્ચ એન્ડ ટ્રેનિગ**

1130. શિક્ષકો માટે સેવાકાલીન તાલીમની વ્યવસ્થા કોણ કરે છે. – **NCTE**

1131. દૂરદર્શન દ્વારા પ્રસારિત શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો લાભદાયી છે, કારણ કે ..... **૧. તે જીવનના સૂક્ષ્મ પહેલુઓને ટી.વી. પર પ્રસ્તૃત કરે છે., ૨. તે દર્શકોના એક મોટા સમુદાયને એક જગ્યાએ બેસીને કાર્યક્રમ જોવાનો અવસર આપે છે., ૩. તે સંસારની સમાજની ઘટનાઓને વાસ્તવિક સ્વરૂપે રજૂ કરે છે.**

1132. કોઈ વિદ્યાર્થીનું પ્રગતિપત્રક તૈયાર કરવા તમે શાનો ઉપયોગ કરશો. – **Ms- Excel**

1133. સમાન શૈક્ષણિક અવસર પ્રદાન કરવો એટલે ..... – **બધાને સમાન અવસર પ્રદાન કરવો, જેના કારણે દરેક વ્યક્તિ પોતાની યોગ્યતા મુજબ શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરી શકે.**

1134. ક્રિયાત્મક સંશોધન એ .... – **શિક્ષકની વર્ગખંડની રોજ-બ-રોજની સમસ્યાઓ ઉકેલી આપે છે.**

1135. ઉત્કલ્પનાઓ .... – **અભ્યાસની શરૂઆતની અપેક્ષાનો અંદાજ પૂરો પાડે છે.**

1136. સતત અને વ્યાપક મૂલ્યાંકન એ .... – **વિદ્યાર્થી કેન્દ્રી છે.**

1137. શિક્ષણમાં કરવામાં આવેલા નૂતન ફેરફાર પ્રમાણે શિક્ષકની ભૂમિકા કઈ રહેશે. – **Facilitator**

1138. સર્વ શિક્ષા અભિયાન મિશનનો હેતુ. – **૬ થી ૧૪ વર્ષની વયજૂથનાં બાળકોને પ્રારંભિક શિક્ષણ મળી રહે તે હેતુ છે.**

1139. ગણિત શિક્ષણમાં કઈ બાબત સૌથી વધુ લાગુ પડે છે?

- તર્ક શક્તિ.

1140. વર્ગખંડમાં થતો ઘોંઘાટ એ શું સૂચવે છે?

- અસરકારક વર્ગવ્યવહારનો અભાવ.

1141. ભાષાનો ઉપયોગ કર્યા વગર થતા પ્રત્યાયનને કયુ પ્રત્યાયન કહેવાય છે?

- અશાબ્દિક પ્રત્યાયન.

1142. ક્ષમતાકેન્દ્રી શિક્ષણ સાથે કઈ બાબત સૌથી વધુ લાગુ પડે?

- અધ્યયનના ક્ષેત્રો મુજબ ક્ષમતાઓ.

1143. શિક્ષકે અસરકારક વ્યવહાર માટે શું કરવું જોઈએ?

- એકમની પૂર્વ તૈયારી કરીને જ વર્ગમાં જવું જોઈએ.

1144. ગાંધીજી પ્રેરીત બુનિયાદી શિક્ષણના સિદ્ધાંત જણાવો?

- સમવાયી શિક્ષણ આપવું.
- વ્યવસાયિક શિક્ષણ આપવું. – માતૃભાષા દ્વારા શિક્ષણ આપવું.

1145. એક વિદ્યાર્થી વર્ગખંડમાં અન્ય વિદ્યાર્થીઓ સાથે મારામારી કરે છે તો એક શિક્ષક તરીકે તમે શું કરશો?

- વિદ્યાર્થીને વિવિધ રચનાત્મક પ્રવૃતિમાં નેતાગીરી સોંપવી.

1146. પ્રાથમિક શાળાઓનો અભ્યાસક્રમ કોણ નક્કી કરે છે?
- ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ.

1147. ધોરણ– ૧ માં ગુજરાતીમાં કેટલા એકમ છે? શિક્ષક આવૃતિમાં જણાવ્યા અનુસાર બધાં એકમની સમજ આપવા કેટલા સમય ગાળાની જરૂર પડશે?
- ૧૨ એકમ, ૧૨ અઠવાડિયા

1148. ધો.– ૧ ના વર્ગખંડમાં વાર્તા કહીને શિક્ષકે શું કરવું જોઈએ?
- વાર્તાનો બોધ કહેવો જોઈએ.

1149. શિક્ષક આવૃતિમાં ગંદી ઉંદરડીની વાર્તા કયા એકમ માટે આપવામાં આવી છે?
- ચોખ્ખાઈ કરે ભલાઈ.

1150. પ્રાથમિક શિક્ષકોની વ્યવસાયિક સજ્જતા કેળવવા માટે કયું માળખુ રચાયેલ છે?
- GCERT, DIET, BRC, CRC, આચાર્ય, શિક્ષક, વિદ્યાર્થી

1151. પ્રાથમિક, માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના બાળકો માટે રાજ્ય કક્ષાએ વિજ્ઞાન પ્રદર્શનનું આયોજન કઈ સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવે છે?
- GCERT

1152. અભ્યાસક્રમ રચનાના મુખ્ય ધ્યેયો?
- - માનસિક ઘડતરનું ધ્યેય.
- ઉપયોગિતાનું ધ્યેય. – સાંસ્કૃતિક ધ્યેય.

1153. શાળાના કાયમી અને મહત્ત્વના દફતરી પત્રક તરીકે કયા પત્રકનો સમાવેશ કરવામાં આવે છ?
- વય પત્રક(જનરલ રજિસ્ટર).

1154. ધો– ૭ માં ભણતો વિદ્યાર્થી જાતિય વૃતિનો અનુભવ કરે છે અને એના લીધે વિચિત્ર વર્તન કરે છે. – શિક્ષક તરીકે તમે શું કરશો?
- વિદ્યાર્થીને કોઈ કલા પ્રવૃતિમાં અથવા રમત– ગમત તરફ વાળવા પ્રયત્ન કરીશ.

1155. બુદ્ધિ આંક શોધવા માટે કઈ બાબત સાચી છે?
- માનસિક વય અને વાસ્તવિક ઉંમરનો ગુણોત્તર.

1156. માધ્યમિક શિક્ષણની અભિવૃદ્ધિ માટે કઈ કેન્દ્રીય પુરસ્કૃત યોજના અમલમાં છે?
- રાષ્ટ્રીય માધ્યમિક શિક્ષા અભિયાન.

1157. સર્વાંગી વિકાસને અસર કરતાં પરિબળો કયા છે?
- વારસો, વાતાવરણ, પરિપકવતા, ઉત્પ્રેરણા.

1158. વિકાસના તબક્કાઓનો યોગ્ય ક્રમ કયો છે?
ગર્ભાવસ્થા,
શૈશવ,
કિશોરાવસ્થા,
તરૂણાવસ્થા,
યુવાવસ્થા,
પ્રૌઢાવસ્થા,
વૃદ્ધાવસ્થા.

1159. શારીરિક વિકાસની દૃષ્ટીએ ક્યા તબક્કામાં બાળક બધાં અંગો પર નિયંત્રણ ધરાવતો થઈ જાય છે. – **કિશોરાવસ્થા**

1160. કઈ અધ્યયન પદ્ધતિ વ્યક્તિગત તફાવતો સંતોષવાની શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિ છે. – **અભિક્રમિત અધ્યયન પદ્ધતિ**

1161. જ્ઞાનાત્મક વિકાસનો સિદ્ધાંત કે જે સ્તરીય વિકાસના સિદ્ધાંત તરીકે ઓળખાય છે, તે કોણે આપ્યો હતો. – **પિયાજે**

1162. પ્રાથમિક શાળાઓમાં ચિત્રકળા શીખવવાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ શું છે. – **વિદ્યાર્થીઓમાં કલ્પનાશક્તિ વિકસાવવી**

1163. શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનના સંદર્ભમાં TAT એટલે.
– **થિમેટિક એપરસેપ્શન ટેસ્ટ**

1164. ક્રિયાત્મક સંશોધનનો વિચાર કોણે આપ્યો. – **સ્ટીફન કૉરે**

1165. વેદ દરેક પાઠને સરળતાથી શીખી લે છે, જ્યારે દેવ દરેક પાઠને શીખવા માટે વધારે સમય લે છે. આ વિધાન વિકાસનો કયો સિદ્ધિાંત દર્શાવે છે. – **વ્યક્તિગત ભિન્નતા**

1166. ગુજરાત સરકારની કઈ યોજના શિક્ષણને લગતી છે. –
૧. વિદ્યાલક્ષ્મી બોન્ડ યોજના,
૨. સરસ્વતી યોજના,
૩. વિદ્યાદીપ યોજના

1167. ઉત્પ્રેરણા –
૧. કાર્યનો પ્રારંભ કરાવે છે.,
૨. ક્રિયાઓને ગતિશીલતા અપાવે છે.,
૩. જ્યાં સુધી ધ્યેય પ્રાપ્ત ન થાય, ત્યાં સુધી ક્રિયાઓને નિશ્ચિત દિશા તરફ દોરે છે.

1168. 'ભૂખ્યા પેટે ભજન ન થાય' એ કહેવત કઈ જરૂરીયાતનું મહત્ત્વ દર્શાવે છે. – **શારીરિક જરૂરિયાતો**

1169. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ ક્યા સિદ્ધાંત પર રચાયેલ છે.
૧. અનુભવ દ્વારા શિક્ષણ,
૨. ક્રિયા દ્વારા શિક્ષણ

1170. શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં અપાતું શિક્ષણ કેવું ગણાય. – **ઔપચારિક**

1171. કેળવણીના ક્યા ધ્યેયને મહત્ત્વનું ગણવામાં આવે છે. – **વ્યક્તિગત અને સામાજિક ધ્યેયનો સમન્વય**

1172. સમવાય શિક્ષણ પદ્ધતિ કયા પ્રકારના શિક્ષણમાં સૂચવાઈ છે. – **બુનિયાદી શિક્ષણ પદ્ધતિ**

1173. વિદ્યાર્થીને શું શીખવવુંતે ફિલસૂફી જણાવે છે, પરંતુ વિદ્યાર્થીને કઈ રીતે શીખવવું તે ..... દર્શાવે છે. – **મનોવિજ્ઞાન**

1174. મનોવિજ્ઞાન શાનું વિજ્ઞાન છે. – **વર્તન**

1175. શિક્ષક વર્ગમાં શાંતિ રાખો એવું કહે એ કયા પ્રકારનું પ્રત્યાયન છે?

- દ્વિમાર્ગી પ્રત્યાયન.

1176. ધોરણ– ૩ ના અંતે બાળક કેટલા શબ્દો(ગુજરાતી ભાષાના)નું અર્થ ગ્રહણ કરી શકે છે?

- ૨૫૦૦ શબ્દો.

1177. એક શિક્ષક ખુબ જ સ્પષ્ટ વાત કરે છે, તેમની દરેક વાત .... હોય છે?

- સંદિગ્ધ.

1178. ધોરણ– ૧ માં મુળાક્ષર કયા ક્રમમાં શીખવવામાં આવે છે?

- ન મ, ગ જ – વ,ર,સ,દ – પ,ડ,ત,ણ – ક,બ,અ,છ

1179. વર્ગમાં વિદ્યાર્થીઓ ધ્યાન આપે તે માટે શિક્ષકે શું કરવું જોઈએ?

- વિષય વસ્તુ પર સંપૂર્ણ પ્રભુત્વ રાખવું.

1180. મનોવૈજ્ઞાનિક દૃષ્ટિએ અધ્યયન – અધ્યાપન પ્રક્રિયામાં કોણ કેન્દ્ર સ્થાને હોય છે?

- અધ્યેતા.

1181. શાળા સમય દરમિયાન શાળામાં ન આવી શકતા બાળકો માટેની શિક્ષણ વ્યવસ્થા કઈ છે?

- વૈકલ્પિક શાળા.

1182. અભિક્રમિક પદ્ધતિ એટલે?

- શિક્ષક નિર્દેશિતા પદ્ધતિ.

1183. શાળાનું પરિણામ સુધારવા.....?

- નબળા વિદ્યાર્થીઓ પર વધુ ધ્યાન આપવું જોઈએ.

1184. ક્રિયાત્મક સંશોધન એ ..... ?

- શિક્ષકની વર્ગખંડની રોજ– બરોજની સમસ્યાનો ઉકેલ આપો છે.

1185. અધ્યયનમાં કઠિન મુદ્દાઓને સરળ બનાવવા માટે શું કરવું જોઈએ ?

- રમત દ્વારા શિક્ષણ આપવું જોઈએ.
- પ્રવૃત્તિ દ્વારા શિક્ષણ આપવું જોઈએ.

1186. વિદ્યાર્થીઓને ઉદાહરણ ઉપરથી સંકલ્પના સિદ્ધિ તરફ લઈ જવું એ કઈ પદ્ધતિ કહેવાય?

- આગમન પદ્ધતિ.

1187. જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિઓની પ્રાથમિક શાળાઓના શિક્ષકો/વિદ્યાસહાયકોની બદલીઓ અંગેનો શિક્ષણ વિભાગનો ઠરાવ કઈ તારીખ/વર્ષનો છે?

- ૦૪/૦૬/૨૦૦૬.

1188. ગુજરાતમાં મૂલ્યનિષ્ઠ અને ચારિત્ર્યવાન શિક્ષકો તૈયાર કરવા માટે ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ટીચર એજ્યુકેશન (IITE)માં કેટલા સેમેસ્ટરનો અભ્યાસક્રમ છે?

- આઠ સેમેસ્ટર

1189. એ વિદ્યાર્થી ખરો વિદ્યાર્થી છે જે ....?

- સંકલ્પના સિદ્ધિ માટે શિક્ષકને પ્રતિ પ્રશ્નો પૂછે છે.

1190. શિક્ષક વર્ગમાં દાખલ થાય છે ત્યારે વિદ્યાર્થીઓ તરત જ ઉભા થઈ નમસ્કાર કરે છે, અહીં કયા પ્રકારનું અધ્યયન થાય છે?

- અભિસંધાન દ્વારા અધ્યયન.

1191. શિક્ષણ નીતિ તેમજ નવા પ્રવાહના કાર્યનું ઘડતર કરવાનું કામ કોણ કરે છે?

- શિક્ષણ વિભાગ

1192. કયા વર્ગખંડને પ્રભાવશાળી ગણી શકાય?

- જે વર્ગના વિદ્યાર્થીઓ શિક્ષકને પ્રશ્નો પૂછતા હોય.

1193. બાળકની સાચી સિદ્ધિ ક્યારે જાણી શકાય છે?

- સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનથી.

1194. ભારતના રાજ્ય બંધારણની કલમ– ૪૫ પ્રમાણે ૬ થી ૧૪ વર્ષની ઉંમરના દેશના તમામ બાળકોને મફત અને ફરજિયાત પ્રાથમિક શિક્ષણ આપવાનું લક્ષ્યાંક કઈ રીતે નિયત કરાયો હતો?

- બંધારણ અમલમાં આવે તે પછીના દસ વર્ષના સમયગાળામાં.

1195. મૂલ્યાંકનની પ્રક્રિયામાં કઈ– કઈ બાબતો સમાવિષ્ટ હોય છે?

- શિક્ષણના હેતુઓ, અધ્યયન, અનુભવ અને મૂલ્યાંકન.

1196. પ્રાથમિક શાળાઓના અભ્યાસક્રમ અને મૂલ્યાંકન માળખાની રચના અને માર્ગદર્શન કઈ સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવે છે?

- GCERT.

1197. શિક્ષક તાલીમી સંસ્થાઓનું નિયમન કેન્દ્રની કઈ સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવે છે?

- NCTE.

1198. શાળાના કાર્યક્રમમાં વાલીઓ આવતા નથી, તો તમે શું કરશો?

- ગામમાં જઈ વાલીઓ પાસેથી કારણ જાણશો.

1199. નિરંતર શિક્ષણ કાર્યક્રમ એ કયા કાર્યક્રમ પછીનો કાર્યક્રમ છે?

- સાક્ષરતા.

1200. મુળાક્ષરોની ઓળખ માટે કઈ રીત વધુ યોગ્ય છે?

- ફ્લેશ કાર્ડ દ્વારા.

1201. વર્તમાન અંગ્રેજી પાઠ્ય પુસ્તકમાં કઈ પદ્ધતિને અનુસરવામાં આવે છે?

- કોમ્યુનિકેટીવ એપ્રોચ.

1202. જો વર્ગખંડમાં વિદ્યાર્થીઓ ઘોંઘાટ કરતા હોય તો શિક્ષકે...?

- થોડો સમય શાંત રહીને પછી આગળ વધવું.

1203. જો તમારા વર્ગખંડમાં વિદ્યાર્થીઓ સમજી શકતા ના હોય તો, તમે...?

- વિષય વસ્તુને સહેલી બનાવી દો.
- તેમને પ્રોત્સાહિત કરો.
- ઉદાહરણો વડે સમજાવો.

1204. તમારા વર્ગખંડમાં વિદ્યાર્થીઓએ પૂછેલા પ્રશ્નોનો ઉત્તર તમે આપી ના શકો ત્યારે તમારે...?

- બીજા દિવસે ઉત્તર આપવાનું વચન આપવું જોઈએ.

1205. તમારા વર્ગખંડમાં વિદ્યાર્થીઓનું ધ્યાન ખેંચવા માટે અને તે જાળવી રાખવા માટે કયો ઉપાય ઉત્તમ રહેશે?

- તેમને પ્રવૃત્તિમાં રોકાયેલા રાખવા.

1206. વર્ગખંડમાં કોઈપણ શિક્ષકે તેનો/તેણીનો અવાજ રાખવો જોઈએ?

- મધ્યમસરનો સરેરાસ.

1207. જો વર્ગખંડમાં છેલ્લી પાટલી ઉપર બેઠેલો વિદ્યાર્થી બેચેની અનુભવતો હોય અને વારંવાર ઉભો થઈને આગળ જોતો હોય અને લખતો હોય તો આના માટે કયુ સૌથી વધુ શકય કારણ હોઈ શકે છે?

- બાળકમાં દ્દષ્ટીદોષ હોઈ શકે છે.

1208. જૂથ શિક્ષણ...... વિકસાવવામાં મદદ કરે છે?

- સહકારની ભાવના.

1209. દશ્ય– શ્રાવ્ય સાધનનો ઉપયોગ શિક્ષકોના અધ્યાપન કાર્યને........ બનાવે છે?

- રસપ્રદ અને અસરકારક.

1210. કઈ યુનિવર્સિટી દ્વારા જ્ઞાન જ્ઞાનવાણી ચેનલનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?

- ઈગ્નુ(IGNOU).

1211. આપણી પરીક્ષા પદ્ધતિની સુધારણા માટેના ઉત્તમ રસ્તા રહેશે.....?

- આંતરિક મૂલ્યાંકન રાખવું.
- બાહ્ય મૂલ્યાંકન રાખવું.

1212. સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન...?

- વિદ્યાકીય અને સહવિદ્યાકીય અધ્યયનને વિકસાવે છે.

1213. વિદ્યાર્થીઓના એક સમૂહમાં મહત્તમ વિદ્યાર્થીઓએ પ્રાપ્ત કરેલો ગુણાંક જાણવા માંગતા હોવ તો તમે શેની ગણતરી કરશો?

- બહુલક.

1214. પરીક્ષાના ગુણોને ઓળખના સ્વરૂપે રજૂ કરવાનું મહત્ત્વનું કારણ છે કે...?

- તે પરીક્ષાની માહિતીની દશ્ય– છબી પુરી પાડે છે.

1215. આદર્શવાદની વિચાર ધારા .... સાથે જોડાયેલી છે?

- વિચાર (IDEAS).

1216. ડિસ્ટન્સ એજ્યુકેશન .... દ્વારા આપવામાં આવે છે?

- રેડિયો દ્વારા.
- ટી.વી. દ્વારા.
- પત્રવ્યવહાર મારફતે.

1217. અમૂર્ત પરથી મૂર્તને, સામાન્યથી વિશિષ્ટને સમજવાની પ્રક્રિયા થાય ત્યારે શિક્ષણની કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ થયો કહેવાય?

- નિગમન પદ્ધતિ.

1218. શિક્ષણની સફરને સફળ બનાવવા કેળવણીકારે કોને હોકાયંત્રનું બિરૂદ આપ્યું છે?

- આયોજનને.

1219. પ્રશ્નપત્રમાં સમાવિષ્ટ થતા ત્રિપરિમાણીય હેતુઓ કયા છે?

- જ્ઞાન. સમજ. કૌશલ્ય.

1220. પાઠ્ય પુસ્તકના વિષય વસ્તુને વિદ્યાર્થીઓના મન સુધી પહોંચાડવાના માધ્યમને શું કહેવાય?

- શિક્ષણ પદ્ધતિઓ.

1221. શિક્ષણની પદ્ધતિની પસંદગીનો મુખ્ય આધાર કોના પર રહેલો છે?

- વિદ્યાર્થી.

1222. શિક્ષક વર્ગખંડમાં વિષય વસ્તુના સ્પષ્ટીકરણ ઉદાહરણ સાથે ભાવપૂર્ણ, સચોટ અને તાર્કિક રીતે રજૂ કરે તેને કઈ પદ્ધતિનું શિક્ષણ કાર્ય કહેવાય?

- વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ.

1223. આદર્શ પ્રશ્નપત્રમાં કઈ લાક્ષણિકતા જોવા મળે છે?

- દરેક પ્રશ્ન યોગ્ય સમય પ્રમાણે લખી શકાય તે પ્રમાણે સમયની ફાળવણી.
- પ્રશ્નની ભાષા સ્પષ્ટ અને સમજાય તેવી હોવી જોઈએ.
- પ્રશ્નપત્ર સમગ્ર અભ્યાસક્રમને આવરી લે તેવું હોવું જોઈએ.

1224. વર્ગમાં જુદી– જુદી કક્ષા ધરાવતાં વિદ્યાર્થીઓ માટે સૌથી અસરકારક પદ્ધતિ કઈ હોઈ શકે છે?

- સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ.

1225. અસરકારક પ્રત્યાયનમાં જરૂરી છે...?

- ભાષાનો આરોહ– અવરોહ.
- અસરકારક હાવભાવ.
- વિષયવસ્તુ પરનું પ્રભુત્વ.

1226. રાજ્ય સરકારે અમલી બનાવેલ વિદ્યાદીપ યોજના અંર્તગત પ્રાથમિક શાળાના બાળકોને શાનો લાભ મળે છે?

- વીમા કવચ.

1227. સંવિધાનમાં શિક્ષણ મૂળરૂપે રાજ્ય યાદીનો વિષય હતો. પરંતુ તેનો સમવર્તી યાદીમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો. તેથી શિક્ષણના કાયદાઓ...?

- રાજ્ય સરકાર અને કેન્દ્ર સરકાર બન્ને ઘડી શકે છે.

1228. અક્ષયપાત્ર ફાઉન્ડેશન કયા પ્રોગ્રામ સાથે સંકળાયેલ છે?

- મધ્યાહન ભોજન.

1229. પ્રારંભમાં ભાષા કૌશલ્યો શીખવવાનો ક્રમ કયો હોઈ શકે?

- શ્રવણ – કથન – વાંચન – લેખન

1230. અસરકારક સહપાઠી અધ્યયન કરાવવા શાની જરૂર પડશે?

- શિસ્ત.
- સ્વ–અધ્યયન.
- તેજસ્વી વિદ્યાર્થી.

1231. કયા પુસ્તકમાં વિદ્યાર્થીઓને સહજરૂપે વ્યાકરણ શીખવવાનું ઉત્તમ ઉદાહરણ રજૂ કરવામાં આવેલ છે?

- શિક્ષણ ભીતરનો ખજાનો.

1232. વ્યવહારિક વ્યાકરણ શિક્ષણની પદ્ધતિ કઈ છે?

- ભાષા સંસર્ગ પદ્ધતિ.

1233. મૂલ્ય શિક્ષણએ...

- એકમ સાથે વણાયેલી બાબત છે.

1234. વાચન શિક્ષણ પ્રવેશની કઈ પદ્ધતિ વિશેષ ફળદાયી ગણાય છે?

- મૂળાક્ષર પદ્ધતિ.

1235. ભાષાના અર્થગ્રહણનાં બે કૌશલ્યો કયાં કયાં છે?

- વાંચન અને લેખન.

1236. ઉદાહરણ પરથી નિયમની તારવણી – આ કઈ પદ્ધતિનું સોપાન છે?

- આગમન પદ્ધતિ.

1237. ભાષાના અભિવ્યક્તિના બે કૌશલ્યો કયાં કયાં છે?

- લેખન અને કથન.

1238. સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન એટલે...?

- વિદ્યાર્થીઓના અભ્યાસિક અને સહઅભ્યાસિક પાસાંઓના વિકાસનું મૂલ્યાંકન કરવું.

1239. અસરકારક અધ્યયન માટે જરૂરી છે...?

- વિદ્યાર્થી અને શિક્ષક વચ્ચેનું પ્રત્યાયન.

1240. એક સક્ષમ શિક્ષક તે છે જે...

- વિદ્યાર્થીઓમાં વિષય પ્રત્યે રસ જગાવે છે.

1241. GAP શું છે?

- ધોરણ– ૩ થી ૫ માં સિદ્ધિ માપનનો પ્રોગ્રામ છે.

1242. કિશોરાવસ્થામાં કઈ વૃત્તિ પ્રબળહોય છે ? – **સંગ્રહવૃત્તિ**

1243. જો અનુકૂલન ન હોય તો શું ઉદ્ભવે છે. – **દુરાનુકલન**

1244. સુરેશ અંધારામાં ખુરશી સાથે અથડાય છે. આ પછી ખુરશીને લાતો મારે છે, આ કઈ બચાવપ્રયુક્તિ છે. – **આક્રમકતા**

1245. પ્રેમભંગ થયેલી વ્યક્તિ ઘણી વાર ઉત્તમ કવિ બને છે. આ કઈ બચાવપ્રયુક્તિ છે. – **ઊર્ધ્વીકરણ**

1246. ફિલ્મમાં હીરો વિલનને મારે છે તે જોઈ નરેશ પોતે મારે છે એવી ખુશી અનુભવે છે. આ કઈ બચાવપ્રયુક્તિ છે. – **તાદાત્મ્ય**

1247. બુદ્ધિમાપનના પિતા કોણ ગણાય છે. – **બિને**

1248. EQ એટલે – **સાંવેગિક બુદ્ધિ આંક**

1249. શિક્ષણમાં સહાયકસામગ્રીનો ઉપયોગ શા માટે કરવામાં આવે છે. – **શિક્ષણને સ્વભાવિક અને અત્યંત ઉપયોગી બનાવવા માટે**

1250. શિક્ષણસહાયક સામગ્રી કેવી હોવી જોઈએ. – **શિક્ષણના ઉદ્દેશને અનુકૂળ**

1251. શિક્ષણમાં દૃશ્ય–શ્રાવ્ય સામગ્રી કેવા પ્રકારની સામગ્રી છે. – **સહાયક સામગ્રી**

1252. વિદ્યાર્થીઓમાં શ્રેષ્ઠ સંસ્કારોનો વિકાસ કરવાનું આપ કેમ આવશ્યક સમજો છો. – **સંસ્કાર ચારિત્ર્ય નિર્માણ કરે છે.**

1253. એક શિક્ષક તરીકે તમે સફળતા માટે કયા કારણને વધુ શ્રેષ્ઠ ગણો છો. – **મધુર વાણી અને ભાષા પર અધિકાર**

1254. તમારા વર્ગના કોઈ બાળકે ચોરી કરી છે. ભવિષ્યમાં તે એવું ન કરે તે માટે તમે શું કરશો. – **એને પ્રેમપૂર્વક સમજાવી ભવિષ્યમાં ચોરી ન કરવા સમજાવશો.**

1255. એક વિદ્યાર્થીના વ્યવહાર–વર્તનથી આપ સખત નારાજ છો અને તે વિદ્યાર્થી પ્રત્યે નિષ્પક્ષ નથી, પરીક્ષામાં ગુણ મૂકવતી વખતે તમે – **કોઈ પણ પૂર્વગ્રહ વગર તેની યોગ્યતા અનુસાર મૂલ્યાંકન કરશો.**

1256. ખેલવિધિનો ઉપયોગ શેના માટે કરવામાં આવે છે. – **બાળકોને શીખવવા માટે**

1257. વિદ્યાર્થીને પ્રેરિત કરવા ક્યા સુદૃઢકનો ઉપયોગ વધુ ઈચ્છનીય છે. – **પ્રશંસા**

1258. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિનો આધાર ક્યો વાદ છે. – **વ્યવહારવાદ**

1259. આગમન વિધિ એટલે – **વિશિષ્ટથી સામાન્ય તરફ**

1260. કોઠારી કમિશન અનુસાર મૂલ્યાંકન કેવી પ્રક્રિયા છે. – **સતત**

1261. શિક્ષણ ત્રિ–ધ્રુવી પ્રક્રિયા છે. આ કથન કોનું છે. – **જહોન ડ્યૂઈ**

1262. સફળ શિક્ષક હંમેશાં – **શાંત હોય**

1263. કઈ પદ્ધતિ વ્યઘક્તિગત ભિન્નતાની ઉપેક્ષા કરે છે. – **વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ**

1264. જો શિક્ષકે લાંબુ ભાષણ આપવુ પડે તો તેણે વચ્ચે– વચ્ચે – **પ્રશ્ન પૂછવા જોઈએ**

1265. વર્તમાનમાં અધ્યયનની સૌથી પ્રભાવી પદ્ધતિ કઈ છે. – **ઈ–લર્નિંગ**

1266. 'દંડ ન આપીને બાળકોને બગાડવા' આ બાબત સાથે કઈ બાબત સુસંગત છે. – **વિદ્યાર્થીના અવાંચ્છનીય વર્તન માટે તેને દંડ આપવો જોઈએ.**

1267. મૂલ્યશિક્ષણનો ઉદ્દેશ વિદ્યાર્થીઓના મનમાં કેવાં મૂલ્યો દાખલ કરવાનો છે. – **નૈતિક**

1268. જ્ઞાનાત્મક ઉદ્દેશોનો સંબંધ કોની સાથે છે. – **માનસિક યોગ્યતા**

1269. સંકેત અધિગમનો સંબંધ કોની સાથે છે. – **પાવલોવના અનુસંધાન સાથે**

1270. બાળક પ્રત્યેનો માતાનો સ્થાયી ભાવ ક્યો છે. – **પ્રેમ**

1271. કયા પ્રકારની કેળવણીને સ્થળકાળનાં બંધન હોતાં નથી. – **અનૌપચારિક**

1272. કઈ જરૂરિયાત સૌથી છેલ્લી સંતોષાવી જોઈએ. – **આત્મસ્થાપન–આત્મસન્માન**

1273. હર્ષની માનસિક વય ૨૦ વર્ષ આને શારીરિક વય ૧૫ વર્ષ હોય તો તેનો બુદ્ધિ આંક કેટલો થાય. – **૧૧૩**

1274. બુદ્ધિનો આધાર શાના ઉપર રહેલો છે. – **આનુવંશ**

1275. કઈ પરિસ્થિતમાં વિષય શિક્ષણ સારું ગણાશે – **વિદ્યાર્થીઓ પ્રશ્ન પૂછવા અને જવાબ આપવા તત્પર હોય.**

1276. ક્યો કારક બાળકના વ્યક્તિત્વ વિકાસ માટે સૌથી વધુ પ્રભાવી ગણાય. – **ઘરનું ભાવાત્મક વાતાવરણ**

1277. વૃદ્ધિ કેવા પ્રકારની ઘટના છે. – **શારીરિક**

1278. વિદ્યાર્થીઓ પ્રવૃત્તિ દ્વારા સરળતાથી શીખે છે, કારણ કે ...... – **વિદ્યાર્થી સ્વયં પ્રવૃત્તિ કરે છે અને શીખે છે.**

1279. પેસ્ટોલોજીની શિક્ષણ પદ્ધતિની વિશેષતા શું હતી. – **સ્વાનુભવ દ્વારા શીખવું**

1280. બાળકોની સ્નેહ અને પ્રેમસંબંધી આવશ્યકતાઓને મોટા ભાગે ક્યા પદ દ્વારા દર્શાવી શકાય છે. – **સર્વેગાત્મક સુરક્ષા**

1281. 'શીખવું'નો અર્થ શું થાય. – **વ્યવહારમાં સુધારો**

1282. બાળકોમાં રમત–ગમત પ્રત્યેની રુચિની સૌથી વધુ વિકાસ ક્યારે થાય છે. – **અંતિમ કિશોરાવસ્થામાં**

1283. કાળા પાટિયાનું કાર્ય ત્યારે જ ઉપયોગી થશે જ્યારે એક શિક્ષક તેના પર –

૧. સતત અને સુંદર કાર્ય કરશે.

૨. સંક્ષિપ્ત તેમજ સ્પષ્ટ કાર્ય કરશે.

3 ચિત્રોમાં રંગીન ચોકના ઉપયોગ કરશે.

1284. વ્યક્તિ અનુકૂલન ન સાધે તો શેનો અનુભવ કરે છે. – **તણાવ**

1285. મનોજ પોતાની જાતને ફિલ્મનો એક્ટર સમજે છે, તો આ ક્યા પ્રકારની બચાવ પ્રયુક્તિ છે. – **તાદાત્મ્ય**

1286. સિદ્ધિપ્રેરણાનો સિદ્ધિંતા કોણે આપ્યો. – **મેકલેલેન્ડ**

1287. ગેસ્ટાલ્ટવાદીએ અધ્યયનનું કયું સૂત્ર આપ્યું ? – **સમગ્રતા**

1288. કઈ ક્રિયા અધ્યયનનું ઉદાહરણ છે. – **બાળક સાઈકલ ચલાવે**

1289. કયું લક્ષણ શિક્ષક માટે યોગ્ય નથી. – **પોતાની જાતને નવીન પરિસ્થિતિમાં ગોઠવતા સંકોચ અનુભવે છે.**

1290. પ્રાથમિક શિક્ષકે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ ટાળવો જોઈએ. – **પ્રવચન**

1291. શિક્ષકે છોડના ભાગો વિશે શીખવતા દર્દી પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ. – **બે વિદ્યાર્થી વચ્ચે એક છોડ આપી ભાગોનું અવલોકન કરાવી શીખવવું**

1292. વ્યક્તિ અભ્યાસ પદ્ધતિ એટલે .... – **અવલોકન પદ્ધતિ**

1293. ક્યા વર્ષના સમયગાળા દરમિયાન હૃદયનું કદ બેવડાય છે. – **૧૨ થી ૧૭ વર્ષના ગાળા દરમિયાન**

1294. હેવિંગ હર્સ્ટે કઈ અવસ્થાનાં વિકાસકાર્યો અંગે સમય આપી છે. – **શિશુ અવસ્થા**

1295. ઉંદર અને કબૂતર પર અભિસંધાનનો પ્રયોગ કરનાર મનોવૈજ્ઞાનિક કોણ હતા. – **સ્કિનર**

1296. આંતરસૂઝ દ્વારા થતા અધ્યયનની સફળતા શાના પર આધારિત છે. – **વ્યક્તિને સમગ્ર પરિસ્થિતિનું પ્રત્યક્ષીકરણ થાય તો જ**

1297. જરૂરિયાતનો સિદ્ધાંત ક્યા મનોવૈજ્ઞાનિકે આપ્યો. – મેસ્લો

1298. વિદ્યાર્થીને ઈનામ આપવું તે ક્યા પ્રકારની પ્રેરણા છે. – **કૃત્રિમ કે બાહ્ય**

1299. પ્રતિષ્ઠા, પ્રેમ અને લાગણી કેવા પ્રકારની જરૂરીયાત છે. – **સામાજિક–મનોવૈજ્ઞાનિક**

1300. કપિલ મુનિએ આપેલા વ્યક્તિત્વના પ્રકારમાં કોનો સમાવેશ થતો નથી. – **તમોગુણી**

1301. શાહીના ડાઘાની કસોટીના રચયિતા કોણ હતા. – **હર્મન રોરશાક**

1302. અપવાદરૂપ બાળકો એટલે. – **જેનામાં શારીરિક માનસિક કે સામાજિક વિકાસ સામાન્ય બાળકો કરતાં ભિન્ન હોય તેવા બાળકો**

1303. સજીવ માટે અનુકુલન સાધવું શા માટે જરૂરી છે. –

૧. પોતાનું અસ્તિત્વ ટકાવી રાખવા માટે,

૨. જરૂરિયાત અને પરિસ્થિતિ વચ્ચે મેળ સાધવા માટે,

3. પોતાનો વિકાસ સાધી શકાય તે માટે

1304. કેળવણી એટલે સત્યની સનાતન ખોજ, સત્યની અભિવ્યક્તિઅને સત્યની સ્વીકૃતિ, પ્રસ્તુત વ્યાખ્યા કોણે આપી હતી. – **રવીન્દ્રનાથ ટાગોર**

1305. કેળવણી એટલે માનવ અને સમાજનું નિર્માણ – **તેવું કોણે કહ્યું હતું. – ડો. રાધાકૃષ્ણન**

1306. શાળા શિક્ષણ એ કેળવણીનો અર્થ છે..... – **સંકુચિત**

1307. કેળવણીના હેતુઓ પરિવર્તન પામે છે..... – **સમાજની જરૂરિયાત પ્રમાણે**

1308. ગુણોનો વિકાસ કરવો એ – **સામાજિક હેતુ**

1309. તત્વજ્ઞાન માટે લેવાયેલ 'દર્શન' શબ્દક્યાથી લેવાયો છે. – **આરણ્યક**

1310. વ્યાપક અર્થમાં કેળવણી કેવી છે. – ચૈતન્યનો આવિર્ભાવ

1311. કેળવણીનો વૈયક્તિક હેતુ કેવો હોવો જોઈએ. – મનુષ્યમાં ધાર્મિકતાનો વિકાસ કરવો.

1312. "Learning by doing"નું સૂત્ર કોણે અખત્યાર કરેલું **– જહોન ડ્યૂઈ**

1313. 'સા વિદ્યા યા વિમુક્તયે' સૂત્ર ક્યાંથી લેવામાં આવ્યુ છે. **– ઉપનિષદ**

1314. તમારા વર્ગના વિદ્યાર્થીઓ તોફાની છે. તમે શું કરશો. **– નેતાગીરી લેનાર તોફાની વિદ્યાર્થીઓને જવાબદારીભર્યા કાર્યો સોંપીશ. તેની શક્તિઓને અનુરૂપ પ્રવૃત્તિઓ કરાવીશ.**

1315. તમારા વર્ગના કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ ખેલકૂદની પ્રવૃત્તિઓની અવગણના કરે છે. તમે શું કરશો. –
૧. શરીર સ્વાસ્થ્ય માટે ખેલકૂદનું મહત્ત્વ સમજાવીશ.
૨. ખેલકૂદમાં ભાગ લેવા પ્રેરીશ.

1316. 'શિક્ષણ બધા દરવાજા સુધી પહોંચે' – આ વાક્યનો શો અભિપ્રાય છે. – **શિક્ષણ સમાજના બધા લોકો માટે સુગમ બને.**

1317. વર્ગમાં વિદ્યાર્થીના વર્તનને કાબૂમાં રાખવાનું પ્રાથમિક પગલું ક્યું. **– વિદ્યાર્થી – પ્રેરણા**

1318. કોઈ વિદ્યાર્થીના આપના માટે ક્યારેક ક્યારે નાસ્તો લાવે. આવી પરિસ્થિતિમાં આપ શું કરશો. **– આવું ન કરવા માટે સમજાવીશ.**

1319. રિસેસમાં ચા–પાણીના સમયે શિક્ષકો વચ્ચે કઈ ચર્ચા થવી જોઈએ. **– સામાજિક વિષયો પર**

1320. મૂલ્યાંકન મદદરૂપ થાય છે. – **શિક્ષણમાં વિભિન્ન ઘટકોની જાણકારી માટે, ૨. અભયાસક્રમ સંબંધી જાણકારી માટે વિદ્યાલયની ગતિવિધિઓમાં સુધારા માટે**

1321. બાળકોમાં સદ્ભાવના અને મહત્ત્વકાંક્ષા કેવી રીતે જાગૃત કરી શકાય. **–ટુકડીઓ બનાવીને**

1322. અભ્યાસ માટેના વાતાવરણ અંગેની કઈ બાબત યોગ્ય નથી. – **રમતના મેદાનની બાજુનું સ્થળ**

1323. ટેલિવિઝન નેટવર્કનો શિક્ષણમાં ઉપયોગ કરવા માટે કયા ઉપાયો પ્રયોજવા જોઈએ.– **૧. પ્રત્યેક વિદ્યાલયમાં દૂરદર્શન શિક્ષણ માટે ફાળવેલ સમયનો સદુપયોગ, ૨. પ્રત્યેક વિદ્યાલયમાં શિક્ષકોના નિરીક્ષણ માટે દૂરદર્શન દ્વારા અભ્યાસ–સામગ્રીનું પ્રસારણ, ૩. પ્રત્યેક વિદ્યાલયમાં દૂરદર્શન ચેનલની પૂરતી જોગવાઈ.**

1324. વિદ્યાર્થીઓના સ્મૃતિ સુધારણા માટે અભ્યાસની વિગતો કેવી હોવી જોઈએ. **– અર્થપૂર્ણ હોવી જોઈએ.**

1325. મેસ્લોની જરૂરિયાતના સિદ્ધાંત પ્રમાણે પ્રથમ કક્ષાની જરૂરીયાત કઈ. **– શારીરિક**

1326. બુદ્ધિના બહુ અવયવી તત્વ શું દર્શાવે છે. – **પાયારૂપ તત્વ**

1327. આયુર્વેદની દષ્ટીએ વ્યક્તિત્વના કેટલા પ્રકાર પડે. **– ૩**

1328. ૧૪૦ કે તેથી વધુ બુદ્ધિઆંક ધરાવતા બળકનો સમાવેશ શેમાં થાય. **– તેજસ્વી**

1329. CATનું પૂરું નામ જણાવો. – **Children's Apperception Test**

1330. અધૂરા વાક્યની પૂર્તિ એ કયા પ્રકારના વ્યક્તિત્વ માપનની પદ્ધતિ કહેવાય. **– અભિપ્રેણ**

1331. ચાર્લ્સ જડે ક્યો સિદ્ધાંત વિકસાવ્યો. – **માનસિક શિસ્તનો સિદ્ધાંત**

1332. જ્યારે વ્યક્તિને એકસરખા બે ધ્યેયોનું આકર્ષણ થાય ત્યારે તે કેવા સંઘર્ષનો ભોગ બને છે. **– અભિગમન – અભિગમન સંઘર્ષ**

1333. કઈ વ્યક્તિ અસરકારક શિક્ષક ન બની શકે. – **જેને શીખવામાં કોઈ રસ ન હોય.**

1334. જો તમારા વર્ગનો કોઈ વિર્દ્યાર્થી વારંવાર પ્રશ્નો પૂછે, તો તમે શું કરશો. **– તેના પ્રશ્નોના સાચા ઉત્તર આપી તેને પ્રોત્સાહિત કરીશ.**

1335. અસરકાર શિક્ષક કોણ બની શકે. **– વિષયનું સંગીન જ્ઞાન ધરાવનાર**

1336. તમારા વર્ગમાં વિદ્યાર્થીઓની ગેરહાજરી વધારે રહે છે. એક શિક્ષક તરીકે તમે શું કરશો. – **વાલીઓને બોલાવી રૂબરૂ મળી વિદ્યાર્થીને નિયમિત શાળામાં મોકલવા સમજાવીશ.**

1337. શિક્ષક માટે સૌથી મહત્ત્વનું લક્ષણ ક્યું છે. – **વિષયવસ્તુની પૂર્ણ તૈયારી કરી તેને અસરકારક રીતે શીખવવું.**

1338. વિદ્યાર્થીઓને તમે ઐતિહાસિક સ્થળના પ્રવાસે લઈ જાઓ છો. આ પ્રવાસનો હેતુ શું હોવો જોઈએ. **– વિદ્યાર્થીઓ તે સ્થળનું નિરીક્ષણ કરી તેનું ઐતિહાસિક મહત્ત્વ સમજે.**

1339. વર્ગમાં વિદ્યાર્થીને શીખાવેલી બાબત વિદ્યાર્થીઓને ન સમજાય તો તમે શું કરશો. – **તે મુદ્દો ફરીથી શીખવીશ, પુનરાવર્તન કરીશ.**

1340. સારું શિક્ષણ કઈ બાબતોનું પરિણામ છે. – **શિક્ષકોની વ્યવસાય પ્રત્યેની નિષ્ઠા**

1341. વિદ્યાર્થીનું આક્રમક વર્તન સુધારવા તમે ક્યો ઉપાય અજમાવશો. – **શીખવ્યા પછી તરત મૂલ્યાંકન**

1342. જ્યારે શીખવવાનો એકમ પૂરો થાય પછી શિક્ષકે શું કરવું જોઈએ. – **મહત્ત્વના મુદ્દાઓનું પુનરાવર્તન કરવુ.**

1343. પ્રાથમિક શિક્ષકે વિદ્યાર્થીઓ સાથે કેવો વ્યવહાર કરવો જોઈએ.– **પ્રેમ અને લાગણીભર્યો વ્યવહાર**

1344. તમને NCERTના એક સેમિનારમાં ભાગ લેવા નવી દિલ્હી જવા આમંત્રણ મળ્યું છે. તમને અંગ્રેજી બોલતા આવડતું નથી, તમે શું કરશો. – **સેમિનારમાં જઈશ, પણ હિન્દી ભાષામાં બોલીશ.**

1345. શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનના કાર્યક્ષેત્રમાં મુખ્ય કેટલાં પાસાંઓનો સમાવેશ થાય છે. – **3**

1346. કઈ પદ્ધતિમાં વ્યક્તિ પોતાના મનોભાવોનું સ્વરૂપ જાણે છે. – **સ્વનિરીક્ષણ**

1347. સામાજિકતામિતિ દ્વારા કોની ઓળખ સરળતાથી થાય છે. – વર્ગનો અટૂલો વિદ્યાર્થી

1348. ખુલ્લા જવાબોવાળી પ્રશ્નાવલીની મુખ્યમર્યાદા કઈ છે. – **એક જ પ્રશ્નના ઘણા ઉત્તરો હોઈ શકે.**

1349. બાળકનો સામાજિક વિકાસ જાણવાની કઈ પ્રયુક્તિ ઉપયોગી છે. – **સામાજિકતામિતિ**

1350. વ્યક્તિના વિકાસમાં શેની અસર થાય છે. – **વાતાવરણ અને વારસો**

1351. વિકાસ અને વૃદ્ધિની અનુગામી ઘટના છે. આ વાક્ય – **સત્ય છે.**

1352. શારીરિક વૃદ્ધિનું સૌથી વધુ સામર્થ્ય કઈ અવસ્થામાં જોવા મળે છે. – **ગર્ભાવસ્થા**

1353. શિક્ષણમાં 3H નો અર્થ છે. – **હેડ, હાર્ટ, હેન્ડ**

1354. સામાજીકરણની પ્રકિયા થવાની શરૂઆત કઈ અવસ્થામાં હોય છે. – **શૈશવાવસ્થા**

1355. જ્ઞાનાત્મક હેતુના વર્ગીકરણના પ્રણેતા કોણ છે. – **બેન્જામિન બ્લૂમ**

1356. સ્વ–સાર્થકતાના સિદ્ધાંત સાથે કયા મનોવૈજ્ઞાનિક જોડાયેલા છે. – **મેસ્લો**

1357. ઈચ્છિત લક્ષ્ય પ્રાપ્ત ન થાય ત્યારે ઉદ્ભવતો આવેગ એટલે – **વૈફલ્ય**

1358. મનોવિજ્ઞાનનો ચોક્કસ અર્થ શું થાય. – **માનવ–વર્તનનો અભ્યાસ**

1359. વિકાસ એ કેવી ઘટના છે. – **જટિલ**

1360. તેજસ વર્ગખંડમાં અન્ય વિદ્યાર્થીઓ સામે દાદગીરીભર્યું વર્તન કરે છે તેનું કારણ શું હોઈ શકે. – **વધારે અહમ–કેન્દ્રી**

1361. કડીના કારણે વિદ્યાર્થી શાળાએ જઈ ન શકે તે કેવો વૈફલ્ય કહેવાય. – **બાહ્ય**

1362. પુખ્તવયની વ્યક્તિ નાના બાળક જેવું વર્તન કરે તો તે શું કહેવાય. – **પરાગતિ**

1363. કોઈ શિક્ષણ સમગ્ર કાવ્ય સમજાવી ત્યારબાદ તેની જુદી–જુદી પંક્તિ તરફ જાય તો તે શું કહેવાય. – **સમગ્ર પરથી અંશ તરફ જવું.**

1364. વિદ્યાર્થી પરીક્ષામાં પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખે છે. ક્યું પ્રત્યાયન કહેવાય. – **શાબ્દિક**

1365. અભ્યાસક્રમને મૂર્ત કરવાનું અગત્યનું સાધન જણાવો. – **પાઠ્યપુસ્તક**

1366. ઉદાહરણ કૌશલ્યના ઉપયોગ વખતે કઈ બાબત ધ્યાનમાં રાખવી. –
૧. ઉદાહરણ વિષયવસ્તુને સંગત હોવું જોઈએ.
૨. ઉદાહરણ સ્પષ્ટ અને સરળ હોવા જોઈએ.

1367. માઈક્રોટીચિંગ પ્રણેતા કોણ હતા. – **ડ્વાઈટ એલન**

1368. ભુલ–ભુલામણી એ અધ્યયનનાં કયા સિદ્ધાંત સાથે જોડાયેલું છે. – **પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા થતું અધ્યયન**

1369. વિકાસના ક્યા તબક્કે જાતીયવૃત્તિ પ્રબળ બને છે. – **તરુણાવસ્થા, કુમારાવસ્થા**

1370. કઈ અવસ્થા કટોકટી અને સંઘર્ષની અવસ્થા ગણાય છે. – **તરુણાવસ્થા**

1371. કઈ અવસ્થામાં વ્યક્તિમાં 'વીરપૂજા'નું લક્ષણ જોવા મળે છે. – **કુમારાવસ્થા**

1372. .... એ બાલ્યાવસ્થા અને યુવાવસ્થાનો સંધિકાળ કહેવાય. – **પોંગડાવસ્થા**

1373. TAT (Thematic Apperception Test) નું નિર્માણ કોણે કર્યું. – **મ્રે – મોર્ગન**

1374. બુદ્ધિના એકમ સિદ્ધાંતનો જનક કોણ છે. – **સ્ટર્ન**

1375. અનિચ્છીનય સંવેગ કયો છે. – **આળસ**

1376. બધા વિદ્યાર્થીઓ ગૃહકાર્યમાં રસ લે તે માટે શું જરૂરી છે. – **વિદ્યાર્થીઓની ક્ષમતા પ્રમાણેનું ગૃહકાય આપવું.**

1377. બાળક અને શિક્ષકની આત્મીયતા માટે શું જરૂરી છે. – **સહભાગીદારી**

1378. બાળકના વૃદ્ધિ અને વિકાસના અભ્યાસ માટે સૌથી અસરકારક પદ્ધતિ કઈ છે. – **વિકાસશીલ પદ્ધતિ**

1379. બુદ્ધિના એકમ સિદ્ધાંતના જનક છે. – **સર્ન અને જોનસન**

1380. અભિક્રમિત અધ્યયનના પ્રણેતા કોણ. – **બી.એફ.સ્કિનર**

1381. બુદ્ધિ કસોટીના પ્રકારો જણાવો. – **૧. અશાબ્દિક, ૨.વ્યક્તિગત, ૩. સામૂહિક**

1382. કઈ અધ્યયન પ્રણાલીમાં માનવ મસ્તિષ્કનો વધુ ઉપયોગ કરવો પડે. – **આંતરસૂઝ દ્વારા અધ્યયન**

1383. શીખવાની સરળ પદ્ધતિ જણાવો. – **પ્રયત્ન અને ભૂલ**

1384. ક્યા શારીરિક પરિબળની શીખવાની પ્રક્રિયા ઉપર સૌથી ઓછી અસર જોવા મળે છે. – **જાતીયતા**

1385. સંવેગો કાર્ય ને .... આપે છે. – **ગતિ**

1386. મસ્તિષ્ક દ્વારા પોતાની પ્રવૃત્તિઓનું અવલોકન કઈ પદ્ધતિ દ્વારા કરી શકાય છે. – **આત્મનિરીક્ષણ**

1387. 'સમગ્રથી અંશ તરફ જવું' કયા વાદની દેન છે. – **ગેસ્ટાલ્ટવાદ**

1388. ૧૭મી સદીમાં મનોવિજ્ઞાન એટલે શું.– **મન**

1389. મનોવિજ્ઞાનીઓના મત અનુસાર ચેતનાના કેટલા પ્રકાર છે. – **૫**

1390. આધુનિક મનોવિજ્ઞાનીઓના મતે મનોવિજ્ઞાન એટલે. – **વર્તન**

1391. 'મનોવિજ્ઞાને પ્રથમ આત્મા ગુમાવ્યો, ત્યારબાદ મન અને ચેતના લુપ્ત થયા અને છેલ્લે હવે વર્તન બાકી રહ્યું છે.' આ વ્યાખ્યા કોણે આપી. – **વૂડવર્થ**

1392. મનોવિજ્ઞાન શબ્દ મૂળ કઈ ભાષાનો શબ્દ છે. – **ગ્રીક**

1393. સર્વાંગીણ વિકાસમાં કેટલા પરિબળોનો સમાવેશ થાય છે. – **૬**

1394. શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં ક્યા કેળવણીકારનો વિશિષ્ટ ફાળો છે. – **પેસ્ટોલોજી**

1395. શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન એ શિક્ષણની પ્રક્રિયામાં સામેલ થનાર વ્યક્તિની પ્રવૃત્તિ માનસિક જીવન અને વર્તન સાથે સંકળાયેલું છે. આ વિધાનની યથાર્થતા ચકાસો. – **સંપૂર્ણ સત્ય**

1396. વર્ગમાં વિદ્યાર્થીઓમાં પ્રામાણિકતાનો ગુણ ખીલવવા માટે ..... – **વર્ગમાં પ્રામાણિક અને સફળ વ્યક્તિઓના ઉદાહરણો આપવાં.**

1397. નવો એકમ શીખવતા શિક્ષકે અગાઉ શીખેલી બાબતોનું પુનરાવર્તન કરવું જોઈએ, કારણ કે .... – **નવો એકમ આગળ શીખેલી બાબતો સાથે સંબંધિત હોય તો એ જ્ઞાનનું સંગીન જોડાણ થઈ શકે.**

1398. તમારો પૌત્ર કમ્પ્યૂટર ચલાવી શકે છે. તમને કમ્પ્યૂટર ચલાવતા આવડતું નથી. ઈન્ટરનેટ પરથી તમારે માહિતી મેળવવી છે. શું કરશો. – **પૌત્રની મદદ લઈ વેબસાઈટ ખોલી માહિતી મેળવીશ.**

1399. આર્થિક મુશ્કેલીને કારણે તમારી શાળામાં કેટલાક નક્શા નથી. તમે શું કરશો. – **વિદ્યાર્થીઓના સહયોગથી મોટા નક્શા બનાવી વર્ગમાં ઉપયોગ કરીશ.**

1400. અનાત્મલક્ષી પરીક્ષામાં વિદ્યાર્થીઓ ઈશારાથી ચોરી કરે છે. તમે શું કરશો. – **પ્રશ્નોના ક્રમ અને વિકલ્પોના ક્રમ જુદા જુદા હોય એવા આઠ જાતના પેપર સેટ તૈયાર કરીશ.**

1401. શાળામાં કરવામાં આવતાં આયોજનો. – **તાસ આયોજન, દૈનિક આયોજન, વાર્ષિક આયોજન**

1402. વિદ્યાર્થી તેની અંગત સમસ્યા અંગે તમારું માર્ગદર્શન માંગ. છે. તમે શું કરશો. – **વિદ્યાર્થીની સમસ્યા જાણીશ. જરૂર જણાય તો માર્ગદર્શન આપીશ.**

1403. તમારા વર્ગનો વિદ્યાર્થી બધા જ વિષયોમાં નાપાસ થાય છે. તમે તેને કઈ રીતે મદદરૂપ બનશો. – **તેના વાલીને બોલાવી વિદ્યાર્થી અને વાલી સાથે ચર્ચા કરીશ.**

1404. ક્ષેત્રકાર્ય (Field Work) એટલે શું. – **વાસ્તવિક જીવનના પ્રત્યક્ષ અનુભવો.**

1405. વિદ્યાર્થીઓને કોઈ એક એકમ શીખવવાની ઉત્તમ પદ્ધતિ કઈ – **પ્રત્યક્ષ અનુભવો પૂરાંપાડી શીખવવું.**

1406. વર્ગમાં શીખવતા પહેલાં કઈ પૂર્વ તૈયારી જરૂરી છે. – **શીખવવાનું, વિષયવસ્તુ, એકવાર વાંચવું ને એમાં કંકઈક નવું ઉમેરવા વિચારવું.**

1407. વારંવાર ગેરહાજર રહેતા વિદ્યાર્થીને નિયમિત બનાવવા તમે શું કરશો. – **વિદ્યાર્થીના વાલીને શાળામાં બોલાવી તેના વાલી સાથે ગેરહાજરીના કારણોની ચર્ચા કરીને તે નિવારવા પ્રયાસો કરીશ.**

1408. – તમારા વર્ગના એક વિદ્યાર્થીની ફરિયાદ છે કે તેને કાળા પાટિયા ઉપરનું લખાણ વંચાતું નથી. તમે શું કરશો. – **વિદ્યાર્થીના વાલીને શાળામાં બોલવી તેમને વિદ્યાર્થીની આંખોની તપાસ કરાવવા સૂચવીશ.**

1409. આપત્તિ વ્યવસ્થાપન (Disaster Management) શિક્ષણ એટલે શું. – **શાળામાં અચાનક આગ લાગે, મકાનનો કોઈ ભાગ પડી જાય, ધરતીકંપ આવે, પૂર આવે ત્યારે શું કરવું તેનું શિક્ષણ.**

1410. પ્રતિષ્ઠા, પ્રેમ, લાગણી કેવી જરૂરિયાત છે. – **સામાજિક, મનોવૈજ્ઞાનિક.**

1411. જંગલી પ્રાણીઓથી બીક લાગે તે શાનું ઉદાહરણ છે. – **સલામતીની જરૂરિયાત.**

1412. નિમ્નસ્તરીય જરૂરિયાતોમાં સૌથી પાયાની જરૂરિયાત કઈ છે. – **શારીરિક જરૂરિયાત.**

1413. વ્યક્તિમાં વિકાસની દિશા કઈ હોય છે. – **માથાથી પગ તરફ.**

1414. કબૂતર ઉપરના અભિસંધાનના પ્રયોગમાં ખોરાક એ શું છે. – **ઉદ્દીપક.**

1415. વિકાસ કદી સમાપ્ત ન થતી ક્રિયા છે – આ વિચાર કયા સિદ્ધાંત સાથે જોડાયેલ છે. – **નિરંતરતાનો સિદ્ધાંત.**

1416. બાળકેન્દ્રી શિક્ષણની હિમાયત કોણે કરી. – **ગાંધીજી.**

1417. કોણે મુક્ત શિસ્તની હિમાયત કરી. – **ગાંધીજી, રવીન્દ્રનાથ ટાગોર, ગિજુભાઈ બધેકા.**

1418. પ્રાથમિક કક્ષાએ શિક્ષણનું માધ્યમ માતૃભાષા હોવું જોઈએ; કારણ – **તેનાથી અધ્યયન કાર્ય સરળ બને.**

1419. કેળવણી એ દ્વિધ્રુવી પ્રક્રિયા છે – આ વિધાન કોણે કહ્યું. – **જહોન એડમ્સ.**

1420. કેળવણી શું છે. – **જ્ઞાન અને અનુભવ છે.**

1421. અનૌપચારિક કેળવણીનો પ્રારંભ ક્યાંથી થાય છે. – **વાતાવરણમાંથી.**

1422. વ્યક્તિત્વ માપનની પ્રક્ષેપણ પ્રકારની કસોટીના મુખ્ય પ્રકારો જણાવો. – **5.**

1423. મનોવિજ્ઞાનની પ્રથમ પ્રયોગશાળા કોણે સ્થાપી. – **વિલિયમ વુન્ટ.**

1424. વૈફલ્ય એટલે શું – **નિરાશા અને હતાશા.**

1425. નીચેનામાંથી કયો બુદ્ધિ – નિર્માણનો સિદ્ધાંત છે. – **અનેક અવયવી, એક અવયવી, બહુ અવયવી.**

1426. વૃદ્ધિની લાક્ષણિકતા સાથે કયું અસંગત છે. – **લાંબાગાળાની પ્રક્રિયા.**

1427. સંકલ્પનાનો વિકાસ મુખ્યત્વે .... નો ભાગ છે. – **સામાજિક વિકાસ.**

1428. સંઘર્ષના પ્રકારો કોણે આપ્યા. – **વોટ્સન.**

1429. વિકાસની લાક્ષણિકતા જણાવો. – **લાંબાગાળાની પ્રક્રિયા, કુદરતી પ્રક્રિયા, માપન માટે જુદી–જુદી પ્રવિધિનો ઉપયોગ.**

1430. NAAC ની સ્થાપના કયારે થઈ?

- UGC દ્વારા ઈ.સ.– ૧૯૯૪.

1431. NAAC નું વડુ મથક કયા આવેલુ છે?

- બેંગ્લોર

1432. ઉજવાતા ઉત્સવો...

- ૨૫ વર્ષે – રજત મહોત્સવ
- ૫૦ વર્ષે – સુવર્ણ મહોત્સવ

  ૬૦ વર્ષે – હિરક મહોત્સવ / મણિક મહોત્સવ
  ૭૫ વર્ષે – અમૃત મહોત્સવ
  ૧૦૦ વર્ષે – શતાબ્દી મહોત્સવ

1433. (GER) Gross Enrollment Ratio નું સૂત્ર આપો?

$$\frac{\text{૧ થી ૮ માં ભણતાં વિદ્યાર્થીની સંખ્યા}}{\text{૬ થી ૧૪ વર્ષના બાળકની સંખ્યા} \times \text{૧૦૦}} = GER$$

1434. (NER) Net Enrollment Ratio નું સૂત્ર આપો?

$$\frac{\text{૧ થી ૮ માં ભણતાં ૬ થી ૧૪ વર્ષનાં વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા}}{\text{૬ થી ૧૪ વર્ષના બાળકોની સંખ્યા (વસતિ આધારિત)} \times \text{૧૦૦}} = NER$$

1435. **(PTR)Pupil Teacher Ratioનું સૂત્ર આપો?**

1436. $$\frac{\text{શાળામાં ભણતાં વિદ્યાર્થીની સંખ્યા}}{\text{શાળામાં કામ કરતા શિક્ષકોની સંખ્યા} \times \text{૧૦૦}} = PTR$$

1437. **(SCR)Student classroom Ratio નું સૂત્ર આપો?**

1438. $$\frac{\text{શાળામાં ભણતા વિદ્યાર્થીની સંખ્યા}}{\text{શાળામાં ભણતા વિદ્યાર્થીની સંખ્યા} \times \text{૧૦૦}} = SCR$$

1439. **(DOR)Droup Out Rate નું સૂત્ર આપો?**

$$\frac{\text{ધો ૧ થી ધો ૭ ના બાળકો} - \text{ધો ૨ થી ધો ૮ ના બાળકો} + \text{ધો ૧ ના બાળકો} - \text{ધો ૮ ના બાળકો}}{\text{ગત વર્ષના ધો ૧ થી ૮ ના બાળકો} \times \text{૧૦૦}} = DOR$$

1440. (RR)Retention Rate નું સૂત્ર આપો?

- ૧૦૦ – Droup Out Rate.

1441. શિક્ષણ વિદ્યાર્થીને જીવનનું ઉત્તરદાયિત્વ અને વિશેષાધિકારોને નિભાવવા યોગ્ય બનાવે છે. – આ વિધાન કોનું છે?

- સ્વામી વિવેકાનંદ.

1442. શિક્ષણ એ મનુષ્યને આત્મવિશ્વાસુ અને નિઃસ્વાર્થી બનાવે છે– આ વિધાન કોનું છે?

- ઋગ્વેદ.

1443. હું કઈ દારિદ્રનું સ્ત્રોત ગાવા માંગતો નથી, પણ વૈભવના ઠઠારા કરતાં સાદાઈનું મૂલ્ય વધારે છે.– આ વિધાન કોનું છે?

- રવિન્દ્રનાથ ટાગોર.

1444. કુદરત દ્વારા મળતી કેળવણી એ જ સાચી કેળવણી– આ વિધાન કોનું છે?

- રૂસો.

1445. ૧૯૮૫માં ભારતના શિક્ષણ મંત્રાલય દ્વારા પ્રગટ થયેલ પુસ્તકના ગુજરાતી અનુવાદને કયું શીષર્ક આપવામાં આવ્યું છે?

- શિક્ષણનો પડકાર : નીતિ પરિપ્રેક્ષ્ય

1446. નવોદય વિદ્યાલય એટલે શું?

- નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિના ભાગરૂપે ગ્રામ્ય વિસ્તારના વિદ્યાર્થીઓના અગ્રીમ વિકાસ માટે નિવાસી શાળાઓમાં મફત શિક્ષણની જોગવાઈ.

1447. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ કયા શિક્ષણ પર ભાર મૂકે છે?

- મૂલ્ય શિક્ષણ.

1448. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિમાં ઓપરેશન બ્લેક બોર્ડ શું છે?

- પ્રાથમિક શાળાઓને સાધન સંપન્ન બનાવવાની યોજના.

1449. શિક્ષણ પ્રક્રિયામાં બાળ રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિમાં કયો અભિગમ સૂચવેલ છે?

- અધ્યેતા કેન્દ્રી.

1450. નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિમાં દેશ– દુનિયાની કઈ મૂળ સમસ્યા વિશે વિચારણા થઈ છે?

- પર્યાવરણ શિક્ષણ.

1451. કાર્યાનુભવનો વિચાર કયા શિક્ષણ પંચે આપ્યો છે?

- કોઠારી પંચ.

1452. બાળ વિકાસ માટે રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિમાં શાળા છોડી જતાં બાળકો માટે કઈ જોગવાઈ કરેલી છે?

- અવિધિસરના શિક્ષણ કેન્દ્રોની સ્થાપના.

1453. રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિમાં કયા પ્રકારની યુનિવર્સિટી સ્થાપવાની ભલામણ કરવામાં આવી છે?

- ગ્રામ્ય યુનિવર્સિટી.

1454. ગુજરાતમાં ઓપન સ્કૂલોનો વિચાર ગુજરાતના કયા મુખ્યમંત્રીના કાર્યકાળમાં કાર્યાન્વિત થયો છે?

- ચીમનભાઈ પટેલ.

1455. વિશ્વમાં સૌપ્રથમ કઈ સાલમાં, કયા દેશમાં અને કયા નામે ખૂલ્લી વિદ્યાપીઠ સ્થપાઈ હતી?

- ઈ.સ.– ૧૯૬૭, ઈંગ્લેંડ, ઈંગ્લેંડ યુનિવર્સિટી ઓફ એર.

1456. આપણા દેશમાં કઈ સાલથી ખૂલ્લી શાળાઓની શરૂઆત થઈ?

- ઈ.સ.– ૧૯૭૯.

1457. કયા કેળવણીકારે ભારતમાં લઘુત્તમ સિદ્ધિ કક્ષાનો વિચાર આપ્યો?

- ડો. રવિન્દ્ર દવે.

1458. યુનેસ્કોના આંતર રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ આયોગે સને – ૧૯૯૬માં કેળવણી માટે કેટલા મુદ્દા જાહેર કર્યા હતા?

- નવ.

1459. કયા કયા મહાનુભાવોના નામ પરથી એક યા બીજી જગ્યાએ ઓપન યુનિવર્સિટી સ્થપાયેલ છે?

- ઈન્દિરા ગાંધી.
- ડો. ભીમરાવ આંબેડકર.
- યશવંતરાવ ચવાણ.

1460. નવોદય વિદ્યાલય શિક્ષણનું માધ્યમ કયું છે?

- હિન્દી અને અંગ્રેજી.

1461. મૂલ્ય એટલે શું?

- સામાજિક સાંસ્કૃતિક મૂલ્યનું ઘડતર કરવું.

1462. શાળા કક્ષાએ થતાં સંશોધનો...?

- રાજ્ય કક્ષાના સંશોધનો...
  સંશોધન સંસ્થાનો વ્યાપ
- ગુણોત્સવ = સરકારશ્રી / શિક્ષણ વિભાગ = તમામ પ્રા.શા.
- ગેપ(GAP) = સરકારશ્રી / GCERT = સેમ્પલ સર્વે.
- સ્કૂલ ગ્રેડેશન સર્વે = સરકારશ્રી / GCERT = તમામ પ્રા.શા.
- કોહાર્ટ સ્ટડી = સરકારશ્રી / GCERT = સેમ્પલ સર્વે.
- **NCERT દ્વારા હાથ ધરાયેલ સર્વેક્ષણ :–**

- BAS(Baseline Assessment Survey)2002 થી 2004
- MAS(Midterm Assessment Survey) 2006 થી 2008
- TAS(Terminal Assessment Survey) 2009 થી 2011
- **GCERT દ્વારા હાથ ધરાયેલ સર્વેક્ષણ :-**
- SAP (Student Achievement Profile) 2008 થી શરૂ.
- SGP (Student Gradation Project) 2009 થી શરૂ.
- **NGO દ્વારા હાથ ધરાયેલ સર્વેક્ષણ :-**
- ASER(Annual Status of Education Report)
- **ભારતમાં સર્વે.**
- શાળા બહારની શૈક્ષણિક પ્રક્રિયા (વાચન, લેખન, ગણન)નું મૂલ્યાંકન

1463. આદર્શવાદના સમર્થક...?

- સુકરાત, પ્લેટો, ભારતીય ઋષિમૂનિઓ.

1464. કયા સમયગાળા દરમિયાન એક કિશોર પ્રૌઢ જેવી લંબાઈ ધારણ કરે છે?

- છોકરો– ૧૬ વર્ષે અને છોકરી– ૧૪ વર્ષે.

1465. વર્ષ– ૧૯૦૫ માં.........અને...........એ બુદ્ધિ કસોટીની રચના કરી?

- આલ્ફ્રેડ બીન, થિયોડોર સાયમન.

1466. જહોન ડ્યુઈની શિક્ષણ જગતને ઉત્તમ ભેટ કઈ છે?

- પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ.

1467. ફ્રોઈડ પ્રક્ષેપણને એક .... તરીકે ગણે છે?

- બચાવ પ્રયુક્તિ.

1468. એક શિક્ષિકા છે, જે પોતાના પતિ પર ઘરે ગુસ્સે થયેલ હોય; ત્યારે રસ્તામાં મળતા તેના વિદ્યાર્થીઓ સાથેનું વર્તન ઉદ્ધતાઈ ભર્યુ હોય છે?

- સ્થાનાંતર.

1469. મનોવલણ............હોય છે?

- કાયમી.

1470. પરીક્ષામાં ઓછા ગુણ મેળવનાર વિદ્યાર્થી પરીક્ષકનો વાંક કાઢે છે – આ કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ થઈ?

- પ્રક્ષેપણ.

1471. શાળામાં મોડા આવી અનંત જુદા– જુદા બહાના રજૂ કરે છે; તો તેના વર્તનને શુ કહી શકાય?

- યૌક્તિકીકરણ.

1472. અભિસંધાનમાં ઉદ્દીપકની જગ્યાએ પ્રતિચારને અનિવાર્ય ગણનાર મનોવૈજ્ઞાનિક?

- સ્કીનર.

1473. શારીરિક વિકાસમાં સ્થિરતા અને બાળકનું સ્વાવલંબી બનવું – આ લક્ષણ કઈ અવસ્થામાં જોવા મળે છે?

- કિશોર અવસ્થામાં.

1474. શિક્ષણ એટલે.... – **વર્ગખંડમાં અભ્યાસ વિષયમાં નોંધ લખાવવી.**

1475. સરળ પરથી સંકુલ પર જવું – ઉદાહરણ ઓળખાવો. – **ગુણાકાર શીખવતા પહેલા સરવાળા શીખવવા.**

1476. સિદ્ધિ પ્રેરણાનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો. – **મેક્લેલેન્ડ.**

1477. ચિમ્પાન્ઝી ઉપર પ્રયોગ કરનાર મનોવૈજ્ઞાનિક કયા છે. – **વર્ધીનર.**

1478. સંક્રમણ સમાન તત્વ સિદ્ધાંતના પ્રણેતા કોણ હતા. – **થોર્નડાઈક.**

1479. 'પ્રેરણા એટલે મૂળવૃત્તિ' સિદ્ધાંતના પ્રણેતા કોણ હતા. – **મેક્લેલેન્ડ.**

1480. પ્રાણીમાત્ર માટે મૂળભૂત પ્રાથમિક જરૂરિયાત. – **તરસ, ભૂખ, ઊંઘ.**

1481. કિશોરાવસ્થાનું મહત્ત્વનું લક્ષણ કયું છે. – **સંઘવૃત્તિ.**

1482. કેળવણી ત્યારે જ સફળ બને જ્યારે....... – **કેળવણી આપનાર અને લેનાર બંને એકબીજાથી સંપૂર્ણ અભેદ હોય.**

1483. કેળવણીના ધ્યેયો કયા પ્રકારના હોઈ શકે. – **લવચિક.**

1484. કેળવણીને કેવી પ્રક્રિયા ગણવામાં આવી છે. – **આજીવન.**

1485. ઘર, સમાજ, મિત્રમંડળ તથા સમૂહ માધ્યમો દ્વારા મળતી કેળવણી કેવી છે. – **અનૌપચારિક.**

1486. કેળવણી જો દ્વિધ્રુવી પ્રક્રિયા હોય અને તેના એક છેડે શિક્ષક હોય, તો બીજા છેડે કોણ હોય. – **વિદ્યાર્થી.**

1487. વિદ્યાર્થીઓ પોતાની સંસ્કૃતિને ઓળખે, તેનું જતન કરે, પૂર્વજોએ આપેલા જ્ઞાનવારસાને વધારે એ શિક્ષણનું કયું ધ્યેય છે. – **સાંસ્કૃતિક.**

1488. બુનિયાદી શિક્ષણનો નૂતન વિચાર કોણે આપ્યો છે. – **ગાંધીજી.**

1489. અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યક્રમ આ .... – **બે ભિન્ન બાબતો છે.**

1490. ભારતમાં લઘુત્તમ સિદ્ધિ કક્ષા (MLL) નો વિચાર પ્રસરાવનાર કેળવણીકાર કયા છે. – **ડો. રવીન્દ્રભાઈ દવે.**

1491. શરીરના કદ, લંબાઈ અને આકારમાં થતો વધારો કયા નામે ઓળખાય છે. – **વૃદ્ધિ.**

1492. શિશુ અવસ્થાનો સમયગાળો નીચેનામાંથી કયો છે. – **13 વર્ષથી 18 વર્ષ.**

1493. કઈ અવસ્થામાં શારીરિક અને માનસિક વિકાસ અતિ ઝડપી હોય છે. – **શિશુ અવસ્થા.**

1494. વિકાસને અસર કરતું મહત્ત્વનું પરિબળ નીચેનામાંથી કયું છે. – **આનુવંશિકતા.**

1495. .... વિના શિક્ષણ નિષ્ફળ જાય છે. – **પરિપક્વતા.**

1496. ભણવામાં ઓછા ગુણ લાવતો મહેશ રમતના મેદાનમાં ખીલી ઉઠે છે. આને કઈ બચાવપ્રયુક્તિ ગણાય. – **ક્ષતિપૂર્તિ.**

1497. પરીક્ષામાં નાપાસ થનાર નયન તેના રૂમમાં ભરાઈ બેસી જાય છે. આ કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ છે. – **અલિપ્તતા.**

1498. આધ્યાત્મિક બુદ્ધિ આંક માટે નીચેનામાંથી કયો સંકેત વપરાય છે. – **SQ.**

1499. 60થી 69 બુદ્ધિ આંકને કેવો બુદ્ધિ આંક ગણવામાં આવે છે. – **ન્યૂન બુદ્ધિ.**

1500. ધોરણ–1માં સંખ્યાઓ શીખવતા એક શિક્ષક દડા, લખોટીઓ, પેન્સિલો, લાકડીઓ વગેરેનો ઉપયોગ કરે છે, પછી સંખ્યાઓ કાળા પાટિયા ઉપર લખે છે. શિક્ષક શિક્ષણના કયા સૂત્રને અનુસરે છે. – **મૂર્તીથી અમૂર્ત તરફ જવું.**

1501. ગુજરાતી ભાષામાં અભિરુચી સંશોધનિકાના રચયિતા નીચેનામાંથી કોણ છે. – **જે. સી. પરીખ.**

1502. અધ્યયન એ કેવી પ્રક્રિયા છે. – **રસપ્રદ.**

1503. પાવલોવે તેમના પ્રયોગો કયા પ્રાણી ઉપર કર્યા હતા. – **કૂતરો.**

1504. આંતરસુઝ દ્વારા થતા અધ્યયન સાથે કયા મનોવૈજ્ઞાનિક જોડાયેલા નથી. – **થોર્નડાઈક.**

1505. ટેલિફોન દ્વારા થતી વાતચીત કયા પ્રકારનું પ્રત્યાયન છે. – **પરોક્ષ.**

1506. એક શિક્ષક તરીકે તમે પૂછેલા પ્રશ્નનો કોઈ વિદ્યાર્થી ખોટો ઉત્તર આપે ત્યારે તમે શું કરશો. – **અન્ય વિદ્યાર્થી પાસેથી સાચો ઉત્તર મેળવીને તેનું પેલા વિદ્યાર્થી પાસે પુનરાવર્તન કરાવીશ.**

1507. વિદ્યાર્થીની ખરાબ વર્તણુક સુધારવાનો સૌથી ઉત્તમ ઉપાય નીચેનામાંથી કયો છે. – **તેને સતત સમજાવી ધીરજપૂર્વક ખરાબ વર્તણૂક સુધારવા પ્રયાસ કરવો.**

1508. વિદ્યાર્થીના સર્વાંગી વિકાસ માટે શું જરૂરી છે. – **ઉચ્ચ કક્ષાનો અભ્યાસ, સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ, રમત–ગમતની પ્રવૃત્તિઓ.**

1509. એક વાલી સંતાનના અભ્યાસ માટે ઉગ્ર બની શાળામાં આવે છે. તમે શું કરશો. – **વાલીને શાંત પાડીશ. તેમની સાથે ચર્ચા કરી તેમને સંતોષ થાય એવા પ્રયાસો કરીશ.**

1510. એક વખત કરેલું આયોજન બદલી ન શકાય. ‘આ વિધાન અંગે તમે શું માનો છો. – **ખોટું.**

1511. કાળા પાટિયાના કાર્યમાં રંગીન ચોકનો ઉપયોગ................ – **જરૂરી છે. વિશિષ્ટ બાબતો તરફ ધ્યાન દોરવા તે ખૂબ ઉપયોગી છે.**

1512. ‘જે શીખવે તે જ મૂલવે’ શું આ વિચાર સાથે તમે સહમત છો. – **હા.**

1513. સ્કૂલો દ્વારા ગણવેશ નક્કી ન થયો હોય તો શું થાય. – **અલગ પોશાક ગેરશિસ્ત પેદા કરે, ગરીબ–તવંગરનો ભેદ ઊભો થાય, ગરીબ વિદ્યાર્થી લઘુતાગ્રંથિથી પીડાય.**

1514. બાળકોમાં શિસ્ત વધે તે માટે શિક્ષકે શું કરવું જોઈએ. – **નિયમિતતા જાળવવી.**

1515. બાળકો સ્કૂલમાંથી ભાગે નહીં તે માટે શું કરવું જોઈએ. – **નવી રમતો યોજવી.**

1516. પ્લેટોના ગુરૂનું નામ શું હતું. – **એરિસ્ટોટલ.**

1517. બાળકો જન્મથી જ ક્રિયાશીલ હોય છે. આથી તેમને શેના માટે પ્રેરિત કરવા જોઈએ. – **જ્ઞાનાર્જન માટે.**

1518. વ્યક્તિગત તફાવતો સંતોષવા શિક્ષણમાં શું જોગવાઈ કરી શકાય. – **અધ્યેતાકેન્દ્રી અધ્યયન.**

1519. કિશોરાવસ્થા પછી શારીરિક વૃદ્ધિનું કાર્ય – **અવરોધાઈ જાય છે.**

1520. ‘એક વાર જોવું, સો વખત સાંભળવા બરાબર છે’ – આ વિધાન..... – **સત્ય છે.**

1521. નીચેનામાંથી કયો બાળકેન્દ્રી શિક્ષણનો ઉદ્દેશ નથી. – **ભાવનાઓને પ્રાધાન્ય ન આપવું.**

1522. બાળ વિકાસ દરમિયાન થનારાં શારીરિક પરિવર્તનોનો સાચો ક્રમ કયો છે. – **માથાથી પગ તરફ, અંદરથી બહાર તરફ તથા સામાન્યથી વિશિષ્ટ તરફ.**

1523. 'તમે મને બાળક આપો. હું મારી ઈચ્છાનુસાર ગમે તેવો બનાવી શકું છું, આ વિધાન કઈ બાબત પર ભાર આપે છે. – **પર્યાવરણની મહત્તા ઉપર.**

1524. અભિપ્રેરણા (મોટિવેશન) શબ્દ કયા શબ્દ પરથી આવ્યો છે. – **મોટ્મ (Motum).**

1525. શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનના ગુજરાત રાજ્યમાં અમલીકરણથી શિક્ષકો અને આચાર્ય પક્ષે જવાબદારી – **વધશે.**

1526. શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનની સફળતાનો આધાર – **આચાર્યો–શિક્ષકોના સહકાર અને હકારાત્મક અભિગમ પર અવલંબે છે.**

1527. સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન હેઠળ આવરી લેવાયેલ વૈકલ્પિક વિષયો કયા. – **યોગ–ચિત્ર–સંગીત–કમ્પ્યુટર પરિચય–કૃષિ.**

1528. સતત અને વ્યાપક મૂલ્યાંકનની પ્રક્રિયામાં વ્યાપક શબ્દ સિવાય નીચે આપેલાં વિધાનોમાંથી એકનું સમર્થન કરે છે. – **જે.પી. ગિલ્ફર્ડનો બુદ્ધિ–સંરચનાનો સિદ્ધાંત.**

1529. સતત અને વ્યાપક મૂલ્યાંકન .... હોય છે. – **વિદ્યાર્થીકેન્દ્રી.**

1530. પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા અધ્યયનના પ્રણેતા મનોવૈજ્ઞાનિક કોણ હતા?

- બી. સી. થોર્નડાઈક.

1531. પાયજેટના મતે – બાળક પોતાના વિકાસના પ્રથમ તબક્કા દરમિયાન, એટલે કે, જન્મથી આશરે બે વર્ષ સુધી સૌથી વધુ સારી રીતે શીખે છે?

- ઈન્દ્રિયોનો ઉપયોગ કરીને.

1532. કમલેશભાઈ પોતાના દીકરાને ડોક્ટર જ બનાવવા માંગે છે; તે કઈ બચાવ પ્રયુક્તિ છે?

- પરોક્ષ ક્ષતિપૂર્તિ.

1533. મહેશનો બુદ્ધિ આંક શોધવાની પ્રક્રિયામાં તેની માનસિક વય અને શારીરિક વય સરખી આવે છે; તો મહેશનો બુદ્ધિ આંક કેટલો થાય?

- ૧૦૦.

1534. કિશોરા અવસ્થાનો સમય ગાળો જણાવો?

- ૧૦ થી ૧૪ વર્ષ.

1535. શાસ્ત્રીય અભિસંધાનના પ્રયોગ સાથે કોનું નામ સંકળાયેલુ છે?

- પાવલોવ.

1536. શિક્ષણમાં વાસ્તવિક દૃષ્ટીકોણ(Pragmatism)......... ની સાથે જોડાયેલ છે?

- જહોન ડ્યુઈ.

1537. એરિક્સનના મનોસામાજિક વિકાસનાં આઠ તબક્કાઓ પ્રમાણે કઈ ઉંમર દરમિયાન વિશ્વાસ–અવિશ્વાસનો મનોવૈજ્ઞાનિક તબક્કો વિકસે છે?

- તરૂણાવસ્થા(Adolescence).

1538. બહુવિધ બુદ્ધિ (Multiple Intelligence)નો સિદ્ધાંત આપનાર મનોવૈજ્ઞાનિક કોણ...?

- સિગ્મંડ ફ્રોઈડ.

1539. કયુ બહુવિધ બુદ્ધિ જુથ સાથે સંબંધ ધરાવે છે?

- ભાષાકીય બુદ્ધિ.
- અવકાશીય બુદ્ધિ.
- સાંગીતિક બુદ્ધિ.

1540. આલ્ફ્રેડ બીન દ્વારા પ્રથમ બુદ્ધિ આંક કસોટીનો ઉપયોગ ....માટે કરવામાં આવ્યો હતો?

- બુદ્ધિ આંકના સ્કેલ પર સૌથી ઉપરના ૧ % વિદ્યાર્થીઓ અલગ તારવવા માટે.

1541. આંતરિક વર્તનનું સૌથી ઉત્તમ ઉદાહરણ કયું છે?

- સુખમય અનુભવને યાદ રાખવો.

1542. સમાવેશી શિક્ષણ (Inclusive Education) શબ્દ પ્રયોગનો અર્થ જણાવો?

- બહુવિધ શિક્ષણ.

1543. સિગ્મંડ ફ્રોઈડે વ્યક્તિત્વનો કયો સિદ્ધાંત ઘડયો છે?

- મનોવિશ્લેષણાત્મક સિદ્ધાંત.

1544. શિક્ષણમાં વાસ્તવવાદ..............માં માને છે?

- જગતમાં કયાંય નિર્ભેળ વાસ્તવિકતા નથી.

1545. પીજટની માનવ વિકાસની યોજનામાં કઈ વસ્તુનો સમાવેશ થાય છે?

- મૂર્ત ક્રિયાત્મક તબક્કા.
- પૂર્વ ક્રિયાત્મક તબક્કા.
- સાંવેદનિ– સ્નાયવિક તબક્કા.

1546. અચિવમેન્ટ મોટીવેશન સાથે કયા વૈજ્ઞાનિક સંકળાયેલા છે?

- બ્રુનર.

1547. કિશોરાવસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓ સામાન્ય રીતે સૌથી વધારે કઈ સમસ્યાનો સામનો કરે છે?

- સાથી વિદ્યાર્થીઓની સ્વીકૃતિની જરૂરિયાત સંબંધિત.

1548. મનોવિજ્ઞાનના સિદ્ધાંત અને મનોવૈજ્ઞાનિક...?

- સંચારવાદ – વુંટ ટીશનર
- કાર્યવાદ – વિલીયમ જેમ્સ

 પ્રેરણાવાદ – મેકડૂગલ
 મનોવિશ્લેષણવાદ – ફ્રોઈડ
 સમષ્ટિવાદ – કોહલર, કોફતા, વર્ધીમર
 વર્તનવાદ / પર્યાવરણવાદ – જે.બી.વોટ્સન, સ્કીનર
 જોડાણવાદ – થોર્નડાઈક
 કારક અભિસંધાન – સ્કીનર
 હેતુલક્ષી વર્તનવાદ – ટોલમેન
 ક્ષેત્ર સિદ્ધાંત – લેવિન
 શાસ્ત્રીય અભિસંધાન – પાવલોવ
 પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા શિક્ષણ – થોર્નડાઈક
 સામાજિક અધ્યયન સિદ્ધાંત – આલ્બર્ટ બાન્દુરા
 અર્થપૂર્ણ અધ્યયન – ડેવિક આશુબેલ
 અધ્યયન શ્રેણી – રોબર્ટ ગેને
 સમાજલક્ષી વિશ્લેષણાત્મક સિદ્ધાંત – એડલર
 વિશ્લેષણાત્મક વ્યક્તિત્વ સિદ્ધાંત – યુંગ

1549. બચાવ પ્રયુક્તિઓ (Defence Mechinism)...

- વ્યક્તિ હતાશા કે વૈફલ્યમાંથી બચવા જે મનોવૈજ્ઞાનિક પ્રયુક્તિઓનો આશ્રય લે છે તેને બચાવ પ્રયુક્તિઓ કહે છે.
- **તાદાત્મ્ય** :– કેટલાક પોતાની જાતને સચિન, બચ્ચન કે સરદાર પટેલ માને છે.
- **આક્રમકતા** :– આચાર્યના વર્તનથી દુભાયેલા વિદ્યાર્થીઓ આંદોલન કરી તોડફોડ કરે છે.
- **સ્થાનાંતરઃ**– આચાર્યથી દુભાયેલ શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને મારે છે.

 પ્રક્ષેપણ(ચોક્તિકિકરણ):– શિક્ષક શાળામાં મોડા જવા બદલ ટ્રાફીકનો દોષ કાઢે છે.

- **ઉર્ધ્વીકરણઃ**– તોફાની બાળકને રમત– ગમત સ્પર્ધાનું આયોજન સોંપવું
- **ક્ષતિપૂર્તિ** :– ગણિતમાં નિષ્ફળ બાળક ચિત્ર– સંગીતમાં કે રમતમાં પારંગતતા મેળવે છે.
- **પરોક્ષ ક્ષતિપૂર્તિ** :– પિતા ડોક્ટર ન બની શક્યા તેથી પુત્રને ડોક્ટર બનાવે છે.
- **દમનઃ**– અનૈતિક– ખરાબ વિચારોને અજાગૃત મનમાં ધકેલી દે છે.
- **દિવાસ્વપ્નઃ**– ગમતા પાત્રને મળ્યાનો આનંદ માણવો.
- **પરાગતિઃ**– મોટી વ્યક્તિ નાના બાળક જેવું વર્તન કરે છે.
- **આત્મકેન્દ્રીપણુ / અહમ કેન્દ્રતા** :– વાત વાતમાં બડાઈ હાંકવી, વટ મારવો, પોતના વખાણ કરવાં, સભામાં મોટેથી બોલવું.
- **નકારાત્મકતાઃ**– તરૂણ વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષક તરફ રોષ હોય છે.
- **અલિપ્તતાઃ**– આબરૂ જવાના ડરથી સ્પર્ધામાંથી દૂર થવું.
- **શારીરિક દર્દઃ**– પરીક્ષા વખતે વિદ્યાર્થીને માથું દુઃખે, ઝાડા થાય, પેટમાં દુઃખે.
- **સ્થિરીકરણઃ**– કોઈ એક અવસ્થામાં સ્થિર થઈ જાય, ઝડપથી આગળ વધી શકે નહી.
- **પ્રતિક્રિયાઃ**– જે વ્યક્તિ પ્રત્યે રોષ કે ઘૃણા હોય તે છુપાવીને પ્રેમ ભર્યો, મિત્રતા ભર્યો વ્યવહાર કરે.

1550. શાહીના ડાઘાની કસોટી(પ્રક્ષેપણ પ્રયુક્તિ) શોધનાર...?

- હરમન રશાર્ક (સ્વીત્ઝર્લેન્ડ).
- ૧૯૨૧ માં કસોટી રચના કરી (કાર્ડ બતાવવા).

1551. થોર્ન ડાઈકનો જોડાણવાદ(પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા શિક્ષણ)...?

- એડવર્ડ થોર્નડાઈક (અમેરિકા).
- ૧૮૭૪– ૧૯૪૯ કોલંબિયા યુનિવર્સિટીમાં અધ્યાપક. – માછલી, વાંદરા, બિલાડી પર પ્રયોગ.

1552. આંતરસૂઝ દ્વારા અધ્યયન...?

- - વોલ્ફ ગેન્ગ કોહલર.
- અન્ય જર્મન મનોવૈજ્ઞાનિકોઃ– કોફતા, વર્ધીમર.
- The Mentality of Apps અને Gestait psychology પુસ્તકો અને ચિમ્પાન્જી પરના પ્રયોગના કારણે પ્રખ્યાત.
- સમગ્રતયાવાદ / સંયોજન વાદ.

1553. શાસ્ત્રીય(પ્રશિષ્ટ) અભિસંધાન...?

- ઈવાન પાવલોવ (રશિયન શરીર શાસ્ત્રી).
- ઈ.સ.– ૧૯૦૪ માં વૈદશાસ્ત્રમાં નોબેલ પારિતોષિક.
- કૂતરા પર પ્રયોગ.

1554. મનોવિજ્ઞાનમાં સૌપ્રથમ કયા મનોવિજ્ઞાનીએ IQ માપન બુદ્ધિ કસોટીની રચના કરી?

- જે.પી.ગિલફર્ડ.

1555. બુદ્ધિ માપન માટે કયા વિજ્ઞાનીઓએ અને કયારે કસોટીઓ તૈયાર કરી?

- ડો.બિન અને સાયમન દ્વારા ઈ.સ.– ૧૯૦૫.

1556. બુદ્ધિ આંક શોધવાનું સૂત્ર કોણે આપ્યું?

- ટર્મન.

1557. બુદ્ધિ આંક શોધવાનું સૂત્ર કયું છે?

$$\text{બુદ્ધિઆંક} = \frac{\text{માનસિક બુદ્ધિ}}{\text{શારીરિક ઉંમર}} \times ૧૦૦$$

1558. ટર્મને કરેલ બુદ્ધિ આંકનું વર્ગીકરણ...?

- પ્રતિભાશાળી ૧૪૦ થી ઉપર
- ઉત્કૃષ્ટ બુદ્ધિ ૧૨૦ થી ૧૩૯
- સામાન્યથી સારો ૧૧૦ થી ૧૨૯
- સામાન્ય ૯૦ થી ૧૦૯
- સામાન્ય થી નીચે ૮૦ થી ૮૯
- ન્યૂનતમ બુદ્ધિ ૭૦ થી ૭૯
- મંદબુદ્ધિ ૬૦ થી ૬૯
- અલ્પ બુદ્ધિ ૫૦ થી ૫૯
- મૂઢ બુદ્ધિ ૨૫ થી ૪૯
- જડ ૨૫ થી નીચે

1559. દેસાઈ, સમૂહ બુદ્ધિ કસોટી અનુસાર લોકોનું વર્ગીકરણ...?

બુદ્ધિઆંક	બુદ્ધિ કક્ષા	લોક સમૂહના ટકા
૧૪૦ થી વધુ	અતિ ઉત્તમ બુદ્ધિ	૦.૪ %
૧૩૦થી ૧૩૯	અતિ વિશેષ બુદ્ધિ	૧.૯ %
૧૨૦ થી ૧૨૯	વિશેષ બુદ્ધિ	૬.૭ %

1560. મહાવરાના પરિણામે વર્તનમાં થતો ફેરફાર – આ વ્યાખ્યા કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે આપી છે?

- આર.ચેમ્પિયન.

1561. જ્ઞાન અને વલણો પ્રાપ્ત કરવા તેનું નામ અધ્યયન – આ વ્યાખ્યા કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે આપી છે?

- ક્રો.

1562. અનુભવને કારણે વર્તનમાં થતો ફેરફાર – આ વ્યાખ્યા કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે આપી છે?

- ક્રોનબ્રેક.

1563. મનોવિજ્ઞાન માનવી અને માનવેત્તર પ્રાણીઓના વર્તનનું અભ્યાસ કરતું શાસ્ત્ર છે – આ વ્યાખ્યા કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે આપી છે?

- સી.ટી.મોર્ગન.

1564. પર્યાવરણના સંદર્ભમાં માનવી અને માનવેત્તર પ્રાણીઓના વર્તનનું અભ્યાસ કરતું વિજ્ઞાન એટલે મનોવિજ્ઞાન – આ વ્યાખ્યા કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે આપી છે?

- જે.બી.વોટ્સન.

1565. SMCનું પુરું નામ જણાવો. – **સ્કૂલ મેનેજમેન્ટ કમિટી.**

1566. SMCમાં કુલ કેટલા સભ્યો હોય છે. – **12.**

1567. SMCમાં કુલ કેટલી વાલી સભ્યોની નિમણૂંક કરવામાં આવે છે. – **9.**

1568. SMCના સભ્યસચિવ તરીકે કોણ ફરજ બજાવશે. – **શાળાના આચાર્ય.**

1569. SMCમાં કેટલા ટકા સભ્યો વાલીઓમાંથી પસંદ કરવામાં આવે છે. – **75%.**

1570. આદર્શવાદીઓ કઈ પદ્ધતિને સમર્થન આપે છે. – **વ્યાખ્યાન.**

1571. પ્રકૃતિવાદને બીજા અર્થમાં શું કહી શકાય. – **ભૌતિકવાદ.**

1572. 'પ્રકૃતિને અનુસરો' નું સુત્ર કોણે ઉચ્ચારેલું હતું. – **કોમેનિયસ.**

1573. પ્રકૃતિવાદમાં શિક્ષકનું સ્થાન કેવું હોય છે. – **ગૌણ.**

1574. શિક્ષણમાં બાળકની સક્રિય ભાગીદારી અનિવાર્ય છે. – **પ્રકૃતિવાદ.**

1575. માનવતાવાદ ઈચ્છે છે કે.......... – **શિક્ષણમાં સમાન તક હોવી જોઈએ.**

1576. શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન એ....... – **અધ્યયન–અધ્યાપનને લગતી મનોવિજ્ઞાનની શાખા છે.**

1577. બાળકેન્દ્રી શિક્ષણની સંકલ્પનામાં કોનો સવિશેષ ફાળો છે. – **મનોવિજ્ઞાન.**

1578. સામાજિકતામિતિ માટે કયો સમય પ્રતિકૂળ છે. – **પ્રથમ સત્રની શરૂઆત.**

1579. કઈ અવસ્થા દરમિયાન વ્યક્તિ ઘરમાં રહેવાનું ઓછું પસંદ કરે છે. – **કિશોરાવસ્થા.**

1580. બાળક બોલતા શીખે તે કયા પ્રકારનું અધ્યયન ગણાય. – **અનુકરણ દ્વારા અધ્યયન.**

1581. ગેસ્ટાલ્ટવાદીએ અધ્યયનનું કયું સુત્ર આપ્યું. – **સમગ્રતા.**

1582. ટાઈપ કરનાર કમ્પ્યુટર પર જલદી ટાઈપ કરી શકે એ કયા પ્રકારનું સંક્રમણ છે. – **હકારાત્મક.**

1583. ચાર્લ્સ જડ નામના મનોવૈજ્ઞાનિકે કયો સિદ્ધાંત વિકસાવ્યો. – **માનસિક શિસ્તનો સિદ્ધાંત.**

1584. વિવિધ સ્વરૂપના પદાર્થો ગરમ કરવાથી કદ વધે છે. ગુણધર્મની સમજ આપવા વિજ્ઞાન શિક્ષક તેને લગતા પ્રયોગના ઉદાહરણ આપી સમજાવે છે.

આ શિક્ષક અધ્યયનના કયા સૂત્રને અનુસરે છે. – **વિશેષ પરથી સામાન્ય તરફ જવું.**

1585. માઈક્રોટીચિંગ એટલે..... – **સુક્ષ્મ અધ્યાપન.**

1586. નાના પાયા પરનો શિક્ષણનો નમૂનો એટલે.... – **માઈક્રોટીચિંગ.**

1587. માઈક્રોટીચિંગ એ શિક્ષણની કઈ બાબત હસ્તગત કરે છે. – **શિક્ષણ કૌશલ્ય.**

1588. શિક્ષક માટે વિષયાભિમુખ કૌશલ્ય શા માટે મહત્ત્વનું છે. – **વિદ્યાર્થીઓ નવું જ્ઞાન મેળવવા તત્પર બને.**

1589. મૂલ્યાંકન એ.......... ચાલતી પ્રક્રિયા છે. – **સતત.**

1590. માપન અને મૂલ્યાંકનમાં સ્થિર કોણ છે. – **માપન.**

1591. નીચેનામાંથી કઈ બાબતનો મૂલ્યાંકનના લક્ષણોમાં સમાવેશ થતો નથી. – **મૂલ્યાંકન પ્રમાણમાં વધુ ખર્ચાળ પ્રક્રિયા છે.**

1592. મૂલ્યાંકનનાં ત્રણ ક્ષેત્રોમાં જ્ઞાનાત્મક, ભાવાત્મક ને .... નો સમાવેશ થાય છે. – **આધ્યાત્મિક.**

1593. વિદ્યાર્થી પોતે જ પોતાનું મૂલ્યાંકન કરે તેને .... કહે છે. – **સ્વમૂલ્યાંકન.**

1594. કેળવણી માનવની .... નાશ કરે છે. – **બુદ્ધિની જડતાનો.**

1595. કેળવણીની વ્યાખ્યાની ભિન્નતાનું કારણ નીચેનામાંથી કયું છે. – **માનવશક્તિઓનું વૈવિધ્ય, માનવનું વૈવિધ્યપૂર્ણ વ્યક્તિત્વ, માનવજીવનની જટિલતા.**

1596. કેળવણી પ્રક્રિયા કેવી છે. – **સહેતુક.**

1597. તમસો મા જ્યોતિર્ગમય પંક્તિમાં તમસ નો અર્થ શો થાય. – **અંધકાર.**

1598. કેળવણી એટલે બાળક અને માણસના શરીર, મન અને આત્માના ઉત્તમાંશોનું......... – **આવિષ્કરણ.**

1599. કેળવણી દ્વારા બાળકનો કેવો વિકાસ થાય છે. – **ચારિત્ર્યિક, માનસિક, સાંવેગિક.**

1600. શાના અભાવમાં મનુષ્યના વ્યક્તિત્વનો વિકાસ થતો નથી. – **જ્ઞાનના અભાવમાં.**

1601. કેળવણી દ્વારા સાંસ્કૃતિક વારસાનું એક પેઢીથી બીજી પેઢીમાં શું થવું જોઈએ. – **અસંક્રમણ.**

1602. જીવનના અંધકારમાં પ્રકાશના કિરણો ફેલાવે તે કેળવણી – આ વિધાન કોનું છે. – **એચ. જી. વેલ્સ.**

1603. સર્વ પ્રકારના શિક્ષણનો પાયો શું છે. – **તત્વજ્ઞાન.**

1604. માનવતાવાદીઓ શિક્ષણમાં શાના હિમાયતી હતા. – **લોકશાહીકરણ.**

1605. પ્રકૃતિવાદ કયા શિસ્તને મહત્ત્વ આપે છે. – **પ્રાકૃતિક શિસ્ત.**

1606. વિદ્યાર્થીકેન્દ્રી શિક્ષણ પદ્ધતિઓ શાની વિચારધારાનું અનુકરણ છે. – **લોકશાહી.**

1607. પ્રકૃતિવાદે કેવા જ્ઞાનનો વિરોધ કરેલો હતો. – **પુસ્તકીયા જ્ઞાનનો.**

1608. મનોવિજ્ઞાનનો ચોક્કસ અર્થ શો થાય છે. – **તે માનવ–વર્તનનો અભ્યાસ કરે છે.**

1609. સ્કિનરના મતે શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનની શરૂઆત કોના દ્વારા થઈ. – **હર્બાર્ટ.**

1610. બાળકોમાં 'સચ્ચાઈ' ના ગુણનો વિકાસ કરવા માટે કયું સૌથી વધુ ઉપયુક્ત છે. – **શિક્ષક તરીકે કાયમ સખતાઈથી સત્યનું પાલન કરવું.**

1611. શિક્ષકે નવા એકમનો આરંભ કેવી રીતે કરવો જોઈએ. – **વાર્તા દ્વારા**

1612. રાષ્ટ્રીય એકતાની ભાવનાનો વિકાસ' આ કેવા પ્રકારનો ઉદ્દેશ છે. – **શૈક્ષણિક ઉદ્દેશ.**

1613. આગમન–નિગમન વિધિ સામાન્ય રીતે શેમાં વપરાય છે, - **ગણિત શિક્ષણમાં, વિજ્ઞાન શિક્ષણમાં, વ્યાકરણ શિક્ષણમાં.**

1614. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિની સૌથી ઉત્તમ બાબત કઈ છે. – **વૈજ્ઞાનિક રીતે આ પદ્ધતિ દ્વારા શિક્ષણ આપવામાં આવે છે.**

1615. હ્યુરિસ્ટિક શિક્ષણ પદ્ધતિ લાગુ કરવા માટે ઉત્તમ વાતાવરણ કયું. – **એવા વિદ્યાલયમાં જ્યાં શિક્ષક–વિદ્યાર્થી બન્ને પ્રભાવશાળી હોય.**

1616. હ્યુરિસ્ટિક મેથડનો મુખ્ય સિદ્ધાંત કયો છે. – **પોતે જાતે કરીને શીખવું.**

1617. બાળકેન્દ્રી શિક્ષણ પદ્ધતિનો મહત્ત્વનો ગુણ કયો છે. – **બાળકોને તેમની આવશ્યકતા અને રસ મુજબ ભણાવવાં.**

1618. વર્ગવ્યવહાર બાબતે શિક્ષકે કઈ કાળજી લેવી જોઈએ. – **વિષય કે એકમની સંપૂર્ણ તૈયારી કરીને જ વર્ગમાં જવું જોઈએ, વર્ગમાં હકારાત્મક સુદ્રઢકોનો**

ઉપયોગ કરવો જોઈએ, વર્ગમાં શારીરિક શિક્ષાને સ્થાન ન આપવું જોઈએ.

1619. અપવાદરૂપ બાળકોમાં કોનો સમાવેશ થાય છે. – **માનસિક કે બૌદ્ધિક રીતે પછાત બાળકોનો, વિકલાંગ બાળકોનો, અતિ પ્રભાવશાળી બાળકોનો.**

1620. કારક અભિસંધાનના પ્રણેતા કોણ છે. – **બી. એફ. સ્કિનર.**

1621. અપવ્યય એટલે.... – **બાળક અધવચ્ચેથી શાળા છોડી દે અને અભ્યાસ પૂર્ણ ન કરે.**

1622. પૂરકવાંચન એટલે શું. – **પાઠ્યપુસ્તક ઉપરાંત અન્ય પુસ્તકોનું વાંચન કરવું.**

1623. શિક્ષક વર્ગખંડમાં 'હું માનવ થાઉં તોય ઘણુ' એ પંક્તિ સમજાવે છે. મૂલ્યશિક્ષણનો આ અભિગમ – **પ્રત્યક્ષ અભિગમ છે.**

1624. રીવા તેની શાળામાં દરરોજ બપોરે 1:30 વાગે રિશેસના સમયમાં પોતાનું ભોજન લે છે. રજાના દિવસે પણ રીવાને તે જ સમયે ભૂખ લાગે છે. આ કયા પ્રકારનું અનુસંધાન છે. – **શાસ્ત્રીય અભિસંધાન.**

1625. વિદ્યાર્થીઓની અધ્યયન મુશ્કેલી દૂર કરવા તમે શું કરશો. – **કઠિન મુદ્દાઓ માટે ઉપચારાત્મક શિક્ષણ કરીશ.**

1626. મેધાવી બુદ્ધિઆંક ધરાવતાં બાળકોનો બુદ્ધિ આંક કેટલો હોય. – **140થી વધુ.**

1627. પરિપક્વતાથી બાળકનો .... થાય છે, જ્યારે શિક્ષક કે તાલીમથી .... આવે છે. – **સાહજિક વિકાસ, કુશળતા.**

1628. 'શિક્ષક કભી સાધારણ નહીં હોતા, પ્રલય ઔર નિર્માણ ઊનકી ગોદ મેં પલતે હૈં' આ પ્રખ્યાત વિધાન કોનું છે. – **ચાણક્ય.**

1629. શિક્ષણના આયોજનનો સંબંધ શેની સાથે નથી. – **વર્ગમાં વિદ્યાર્થીઓને યોગ્ય જગ્યાએ બેસાડવા.**

1630. આર્યાનો બુદ્ધિ આંક 100 છે, તો તેની માનસિક વય .... અને શારીરિક વય .... હોય. – **14 વર્ષ, 14 વર્ષ.**

1631. વિષયવસ્તુને સૂક્ષ્મ ભાગોમાં વહેંચીને વિચારવું એટલે..... – **પૃથક્કરણ.**

1632. જે બુદ્ધિકસોટીમાં ચિત્રો, સંજ્ઞાઓનો ઉપયોગ થયો હોય, પ્રશ્નો આ માધ્યમથી પૂછ્યા હોય તે બુદ્ધિકસોટી કયા પ્રકારની ગણાય. – અશાબ્દિક.

1633. ધ્યાન પર અસર કરતું પરિબળ નીચેનામાંથી કયું નથી. – **બુદ્ધિ.**

1634. ભૂતકાળના અનુભવોને વર્તમાન સમયમાં અર્થપૂર્ણ રીતે પુન: જાગૃત કરવાની ક્રિયાને મનોવિજ્ઞાનમાં કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે. – **સ્મૃતિ.**

1635. એક શિક્ષક પહેલા ઘરનો નકશો દોરતાં શીખવે છે, પછી મહોલ્લાનો નકશો, તે પછી ગામનો નક્શો દોરતાં શીખવે છે. આ શિક્ષક શિક્ષણના કયા સૂત્રને અનુસરે છે. – **સરળથી સંકુલ.**

1636. સ્કિનરે તેમના પ્રયોગો કોના પર કર્યા હતા. – **કબૂતર.**

1637. થોર્નડાઈકના મત મુજબ – **ભૂલોની સખ્યા ઘટે.**

1638. આંતરસુઝ દ્વારા થતા અધ્યયનમાં શું જરૂરી છે. – **પૂર્વાનુભવો.**

1639. નીચેનામાંથી કયું પરિબળ અધ્યયન પર અસર કરતું નથી. – **વૃદ્ધાવસ્થા.**

1640. .... નો ઉપયોગ વર્ગ પ્રત્યાયનને અસરકારક બનાવે છે. – **શૈક્ષણિક ઉપકરણો.**

1641. રોરશાકના શાહીના ડાઘાની કસોટી કયા પ્રકારની પ્રયુક્તિ છે. – **પ્રક્ષેપણ.**

1642. માનવીની સંપૂર્ણ વ્યક્તિમત્તાનું પ્રગટીકરણ એટલે કેળવણી.' કેળવણીની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે. – **સ્વામી વિવેકાનંદ.**

1643. નીચેનામાંથી કઈ બાબતોનો સમાવેશ અધ્યાપન મનોવિજ્ઞાનમાં થતો નથી. – **વ્યક્તિગત તફાવતો.**

1644. વિદ્યાર્થીમાં જિજ્ઞાસા ઉત્પન્ન થાય, વિચારશક્તિ કેળવાય, તર્કશક્તિ વિકસે, તે શિક્ષણના કયા ધ્યેયમાં સમાવાય છે. – **માનસ ઘડતરનું ધ્યેય.**

1645. ધીમી ગતિથી શીખનાર વિદ્યાર્થીઓનો બુદ્ધિ આંક સામાન્ય રીતે કેટલો હોય છે. – **90 થી ઓછો.**

1646. આનુવંશિકતાનો આધાર શાના ઉપર હોય છે. – **માતા–પિતા દ્વારા પ્રાપ્ત રંગસુત્રો.**

1647. બુલેટિન બોર્ડનો ઉપયોગ શા માટે કરવામાં આવે છે. – **શાળાના કાર્યક્રમની જાહેરાત માટે, વિભિન્ન સમાચારપત્રોમાંથી સંકલિત માહિતીના પ્રદર્શન માટે, શૈક્ષણિક, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક સૂચનાઓ આપવા માટે.**

1648. બાળકને દંડ કરતી વખતે શિક્ષકે શું ધ્યાનમાં લેવું જોઈએ. – **ભૂલ થવાનું કારણ.**

1649. શિક્ષણમાં સહાયકસામગ્રીનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે – **શિક્ષણને અસરકારક બનાવવા માટે, શિક્ષણને મનોરંજનયુક્ત બનાવવા માટે, શિક્ષણને સ્વાભાવિક અને વધારે ઉપયોગી બનાવવા માટે.**

1650. RTE–2009 ગુજરાતમાં ક્યારથી અમલી બન્યો છે. – **1 એપ્રિલ, 2010.**

1651. RTE–2009 મુજબ ધો. 1થી 5મા કેટલા કલાકનું વર્ગકાર્ય ફરજિયાત કરાયું છે. – **4 કલાકનું.**

1652. RTE–2009 મુજબ ધો. 6થી 8માં રોજ કેટલા કલાકનું વર્ગકાર્ય ફરજિયાત કરાયું છે. – **4 કલાકનું.**

1653. SMC (શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ) ની જોગવાઈ RTE–2009ની કઈ કલમમાં છે. – **કલમ–21.**

1654. RTE–2009 મુજબ અભ્યાસક્રમ પસંદગી અને મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયામાં કઈ બાબત ધ્યાનમાં રાખવી જરૂરી છે. – **બાળકોનો સર્વાંગી વિકાસ.**

1655. RTE–2009 મુજબ બાળક એટલે.... – **6 થી 14 વર્ષનું બાળક.**

1656. ધો. 6થી 8 માટે શૈક્ષણિક વર્ષદીઠ શિક્ષણના કેટલા કલાકો નક્કી કરવામાં આવ્યા છે. – **1000.**

1657. RTE – 2009 મુજબ માતા–પિતા એટલે...... – **બાળકને દત્તક લેનાર માતા અથવા પિતા, બાળકના ઓરમાન માતા–પિતા, બાળકના કુદરતી માતા–પિતા.**